

آزمون ۱۱ از ۱۵

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

نام:

نام خانوادگی:

شماره داوطلبی:

صبح جمعه
۱۴۰۴/۰۱/۱۵

آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم
جامع پایه

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی (دوازدهم)

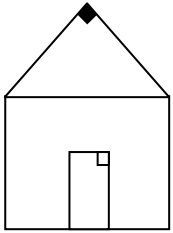
مدت پاسخگویی: ۱۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۳ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۲ دقیقه
۵	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۱۰ دقیقه
۷	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	۱۰ دقیقه
۸	منطق و فلسفه	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۹	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

۱- برشی از نمای یک خانه به شکل مربع با شیروانی قائم الزاویه متساوی الساقین طبق شکل طراحی شده است. اگر سه برابر مساحت مثلث از مساحت مربع ۹ واحد کمتر باشد. محیط مثلث کدام است؟

- (۱) $6(\sqrt{2} + 1)$ (۲) $3\sqrt{2} + 2$
 (۳) $3(\sqrt{2} + 1)$ (۴) $4\sqrt{2} + 2$

۲- ریشه بزرگ‌تر معادله درجه دوم $x(2x + 3) + 10 = 4(1 - x)$ کدام است؟

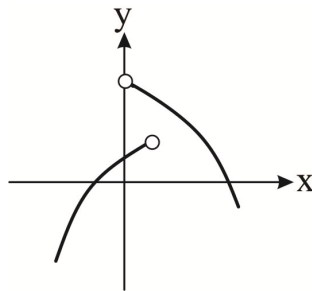
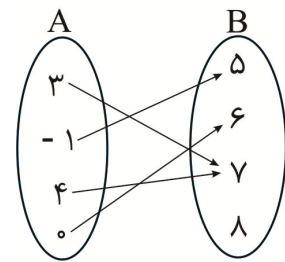
- (۱) ۲   (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{3}{2}$ (۴) -۲

۳- سرعت یک هواپیمای آموزشی ۲۵۰ کیلومتر بر ساعت است. این هواپیما مسافت ۵۰ کیلومتری را در جهت وزش باد رفته و همان مسیر را خلاف جهت وزش باد بازگشته است. اگر کل زمان رفت و برگشت ۲۵ دقیقه باشد، سرعت باد که در تمام مدت حرکت هواپیما ثابت بوده است، چند کیلومتر بر ساعت است؟

- (۱) ۴۵   (۲) ۵۰   (۳) ۶۰   (۴) ۷۵

۴- چه تعداد از رابطه‌های زیر، یک تابع نیست؟

الف:

پ: رابطه‌ای که به هر عدد مربع کامل، جذر آن را نسبت می‌دهد.

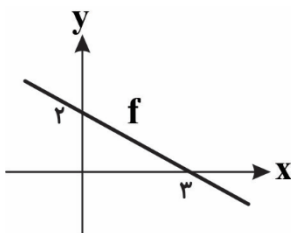
ت: $f = \{(4, -3), (-6, 1), (3, 5), (-6, 2^0), (4, 3^{-1})\}$

- (۱) ۴   (۲) ۳   (۳) ۲   (۴) ۱

۵- در توابع $f(x+1) = x^2 - 1$ و $g(x-1) = 3x - 1$ ، اگر $f(-1) - g(m) = 10$ باشد، مجموع جواب‌های معادله $f(x+1) - g(x-1) = m + 1$ کدام است؟

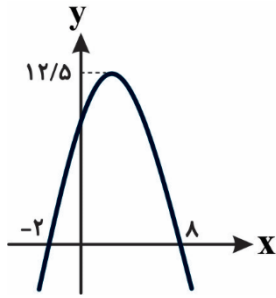
- (۱) ۴   (۲) ۳   (۳) ۲   (۴) ۱

۶- قسمتی از نمودار تابع خطی f با دامنه $D = \{x \in \mathbb{R} \mid -99 \leq x \leq 100\}$ مطابق شکل زیر است. مجموع بیشترین مقدار تابع f و $f(24)$ کدام است؟

- (۱) ۵۴   (۲) ۵۵   (۳) ۵۶   (۴) ۵۷

۷- سهمی زیر، نمودار تابع f می‌باشد. حاصل $f(10)$ کدام است؟

- (۱) -۶ (۲) -۷ (۳) -۱۲ (۴) -۱۴

۸- در مثلث‌های قائم‌الزاویه‌ای که مجموع طول اضلاع زاویه قائمه هر یک از آن‌ها برابر با ۳۰ واحد طول است، بیشترین مساحت کدام است؟

- (۱) ۲۲۵ (۲) ۱۲۵ (۳) ۱۱۲/۵ (۴) ۶۲/۵

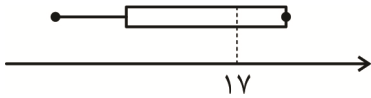
۹- در مورد کار با داده‌های آماری و نمایش داده‌ها، کدام بیان نادرست است؟

- (۱) پارامتر جامعه، یک مشخصه عددی است که توصیف‌کننده جنبه‌ای خاص از جامعه است.
 (۲) مُد، مقداری از متغیر است که متفاوت با سایر مقادیر داده‌هاست و معمولاً بسیار بزرگ‌تر یا بسیار کوچک‌تر از بقیه داده‌هاست.
 (۳) تقریباً ۹۶ درصد از مشاهدات در فاصله دو برابر انحراف معیار از میانگین قرار دارند.
 (۴) در یک نمودار جعبه‌ای می‌توان بیش از یک مجموعه داده را نشان داد.

۱۰- اگر میانگین داده‌های x_1 تا x_8 برابر $2a$ و میانگین داده‌های $2x_1 - a, 2x_2 - a, \dots, 2x_8 - a$ برابر ۱۸ باشد، واریانس داده‌های $a-1, a-2, a-3, 1, 2, a$ کدام است؟

- (۱) ۱/۸ (۲) ۲/۹ (۳) ۳/۶ (۴) ۴/۷

۱۱- نمودار جعبه‌ای داده‌های مرتب شده $7, 8, 10, 11, 14, x-1, x, x+1, y, z$ مطابق شکل زیر است. نسبت دامنه میان چارکی به دامنه کل داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۰/۸ (۲) ۰/۷ (۳) ۰/۶ (۴) ۰/۵

۱۲- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش گزاره‌های مرکب $(p \Rightarrow q) \vee \sim r$ و $(\sim(p \vee q)) \Leftrightarrow (\sim(q \Rightarrow r))$ به ترتیب کدام است؟ آزمون وی ای پی

- (۱) $(\sim r)$ - درست (۲) r - نادرست
 (۳) r - درست (۴) $(\sim r)$ - نادرست

۱۳- عکس نقیض گزاره «اگر عدد طبیعی n اول باشد، آنگاه n زوج یا مضرب ۳ نیست.» کدام است؟

- (۱) اگر عدد طبیعی n زوج یا مضرب ۳ باشد، آنگاه n عددی اول نیست.
 (۲) اگر عدد طبیعی n فرد یا مضرب ۳ باشد، آنگاه n عددی مرکب است.
 (۳) اگر عدد طبیعی n زوج و مضرب ۳ باشد، آنگاه n عددی غیراول است.
 (۴) اگر عدد طبیعی n زوج و مضرب ۳ باشد، آنگاه n عددی اول است.

۱۴- روی وتر یک مثلث قائم‌الزاویه، مربعی به محیط ۲۰ طوری رسم می‌کنیم که وتر مثلث، ضلع مربع باشد. اگر اضلاع زاویه قائمه مثلث را دو برابر کنیم. مساحت مربع جدید که ضلع آن وتر مثلث جدید می‌باشد، کدام است؟

- (۱) ۶۴ (۲) ۸۱ (۳) ۱۰۰ (۴) ۱۴۴

۱۵- اگر $f(x) = 2(ax-1) + 7$ تابع ثابت و $(n-f(m), n^2 - 6n + 1)$ یک نقطه بر روی نیمساز ناحیه اول باشد، کمترین مقدار تابع $y = x^2 + (n+2)x + n$ کدام است؟

- (۱) -۶ (۲) -۸ (۳) -۱۰ (۴) -۱۲

۱۶- تابع $f(x) = |2x-1| + x$ را به صورت $f(x) = \begin{cases} ax+b, & x \geq e \\ cx+d, & x < e \end{cases}$ نوشته‌ایم. حاصل $\frac{a+b}{c-d} + 2e$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) -۲ (۴) صفر

۱۷- اگر $f(x) = \text{sign}(x)$ و $g(x) = [x-2]$ باشد. حاصل $(f-g)(1-\sqrt{2})$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) -۴ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۸- اگر $f = \{(3, -1), (4, 6), (2, 3), (5, 1)\}$ و $g = \{(5, 0), (-1, 3), (2, -2), (4, 1)\}$ دو تابع باشند، برد تابع $2f - g$ ، کدام است؟

- (۱) $\{0, 8, 12\}$ (۲) $\{2, 8, 12\}$ (۳) $\{2, 8, 11\}$ (۴) $\{2, 4, 11\}$

۱۹- خانواده آقای محسنی در سال ۱۴۰۰ (سال پایه) برای خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها مبلغ چهل و پنج میلیون تومان هزینه کرده‌اند. اگر شاخص‌بها برای خوراکی و آشامیدنی‌ها در سال ۱۴۰۲ برابر ۲۳۰ باشد، هزینه پرداختی این خانواده برای خوراکی و آشامیدنی‌ها در سال ۱۴۰۲ چند میلیون تومان بوده است؟

- (۱) ۱۰۲,۵۰۰,۰۰۰ (۲) ۱۰۳,۵۰۰,۰۰۰ (۳) ۱۰۵,۵۰۰,۰۰۰ (۴) ۱۰۸,۵۰۰,۰۰۰

۲۰- شاخص توده بدنی (نماتوب) امیرحسین برابر ۲۰ و اندازه قد وی ۱۷۰ سانتی‌متر است. وزن امیرحسین کدام است؟

- (۱) ۵۸/۸ (۲) ۵۷/۸ (۳) ۵۶/۶ (۴) ۵۵/۶

علوم و فنونی ادبی

۲۱- همه گزینه‌ها، ویژگی‌های سبکی نثر، بین سال‌های ۴۵۰ تا ۶۰۰ ق هستند؛ به جز:

- (۱) رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی
 (۲) آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان
 (۳) کاربرد آیات، احادیث و اشعار در متن
 (۴) افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی

۲۲- در متن زیر، کدام مورد نادرست است؟

«یکی از ویژگی‌های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، سادگی فکر و روانی کلام است. رایج‌ترین

۱

انواع شعر در این دوره «حماسی»، «تاریخی» و «غنائی» بود. شعر غنایی در این دوره با دو شاعر مشهور، رودکی و

۳

۲

شهید بلخی قوت و استحکام یافت. شعر حکمی و اندرزی هم در این دوره به وجود آمد؛ ولی در دوره سلجوقیان به

۴

پختگی رسید.»

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۲۳- همه موارد از ویژگی‌های سبکی نثر دوره عراقی است؛ به جز:

- (۱) آوردن تنابع اضافات در مقام تعارف و تمجید از بزرگان یا به سبب قرینه‌پردازی و موازنه
- (۲) سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات دیده می‌شود و واژگان دخیل از زبان ترکی به فارسی وارد شد.
- (۳) در اندیشه ادیبان این دوره صنایع ادبی جای تعمق را گرفت و تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان تضعیف شد.
- (۴) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت؛ ولی نثر ساده این دوره را نمی‌توان فصیح دانست.

۲۴- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، درست نیست؟

- (۱) زبان پارتی در شمال و شمال شرقی ایران متداول بود و کتاب اوستا سرانجام در این زبان به نگارش درآمد.
- (۲) کتاب هزارویک شب از جمله آثار مربوط به زبان پهلوی است که امروزه فقط ترجمه عربی و فارسی آن در دست است.
- (۳) در شعر قرن ششم، موضوعاتی چون مدح، هجو، طنز، وعظ و حکمت، داستان‌سرایی و حماسه دیده می‌شود.
- (۴) در نیمه دوم قرن پنجم، با دوره بلوغ نثر مواجه می‌شویم و در قرن ششم و اوایل قرن هفتم آن را در حال پختگی و کمال می‌بینیم.

۲۵- از نظر تاریخ ادبیات، کدام گزینه نمی‌تواند درست باشد؟

- (۱) کتاب «لمعات» در قالب نظم و نثر است و ابن‌یمین از شاعران قرن هشتم است.
- (۲) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی کتاب «جامع‌التواریخ» را به تشویق امیرعلیشیر نوایی به نثری عالمانه و پخته نوشت.
- (۳) جامی «نفحات‌الانس» را به شیوه «تذکره‌الاولیا» و سلمان ساوجی «جمشید و خورشید» را به شیوه نظامی سروده است.
- (۴) «اخلاق‌الاشرف» از آثار مربوط به قرن هشتم است و «المعجم فی معاییر اشعار العجم» در اصل کتاب، نثری ساده دارد.

۲۶- در کدام گزینه، هر سه اثر، نثری ساده دارند؟

- (۱) مجالس‌المؤمنین - تاریخ جهانگشای جوینی - رشحات‌عین‌الحیات
- (۲) احسن‌التواریخ - تذکره شاه‌طهماسب - مرصادالعباد
- (۳) حبیب‌السیر - عباس‌نامه - عالم‌آرای عباسی
- (۴) شرفنامه بدلیسی - طبقات ناصری - جامع عباسی

۲۷- با توجه به ویژگی‌های سبکی، همه ابیات مربوط به سبک هندی هستند؛ به جز:

- (۱) صاحبان کشف، بی‌قدرند در درگاه حق
- (۲) اول کسی که ریخته است آب روی من
- (۳) ز کعبه داغ سیاهی چرا نمی‌افتد
- (۴) خواب ناز از حسن روزافزون نشد سنگین تو را

۲۸- در کدام بیت، به جز سادگی زبان، دو نکته برجسته قلمرو زبانی موجود در «کلیله و دمنه» و شعر «عطارد» (مذکور**در کتاب درسی) به چشم می‌خورد؟**

- (۱) هنرها که باشد کیان را به کار
- (۲) بد و نیک هر دو ز یزدان شناس
- (۳) دل مهتر از راه نیکویی بی‌برد
- (۴) بت آرای چون او نبیند به چنین

۲۹- در کدام بیت هر سه آرایه «تشبیه، استعاره آشکار و استعاره پنهان»، وجود ندارد؟

- (۱) دیده پرآب کرده‌ای رو که به دست غمزات
- (۲) هر شب که پرشکوفه شود روی آسمان
- (۳) کشتی خرد است دست در وی زن
- (۴) بلبل آن لحظه که از غنچه سخن می‌گوید

سکندر بیاموخت ز آموزگار
و زو دار تا زنده باشی سپاس
جوان گوش گفتار او را سپرد
میان بتان چون درخشان نگین

هندوی دیده تیغ را بهر تو آب می‌دهد
در چشم من شکوفه‌وش آید خیال یار
تا غرقه نگردی اندر این دریا
یادم از پسته آن تنگ دهن می‌آید

۳۰- آرایه‌های «مجاز، جناس، استعاره و موازنه»، به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

- الف: مزگان تو دل را هدف تیر ستم ساخت
ب: دل زیر و زبر گشت مها چند زنی طشت
پ: هیچ سر نیست که با زلف تو در سودا نیست
ت: کرده و همش عرصه گردون قدرت را مقام
- (۱) «ب» - «ت» - «پ» - «الف»
(۲) «الف» - «پ» - «ب» - «ت»
(۳) «ت» - «ب» - «پ» - «الف»
(۴) «پ» - «الف» - «ت» - «ب»

۳۱- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست هستند؛ به جز:

- (۱) شاخ گل در بند خواری از قد موزون یار
(۲) توتیای دیده عشاق خاک پای توست
(۳) خون ریزی و نندیشی عیار چنین خوشتر
(۴) بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است
- ماه نو در عین خجلت از خم ابروی دوست
(موازنه - تشبیه)
عارفان را نقل مجلس نقل شکرخای توست
(استعاره - تکرار)
دل دزدی و نگریزی طرّار چنین خوشتر
(ترصیع - کنایه)
بیار باده که بنیاد عمر بر باد است
(جناس - واج‌آرایی)

۳۲- تعداد تشبیه و استعاره آشکار به کار رفته در بیت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- چو آهوان پلنگ افکن تو را بینند
- کوثر من لعل ساقی جنت من روی یار
- کدام سرو سهی راست با وجود تو قدر
(۱) ۲ - ۴
(۲) ۳ - ۶
(۳) ۵ - ۲
(۴) ۳ - ۳

۳۳- آرایه‌های ابیات زیر به ترتیب در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- الف: چراغ چشم من آن روی مجلس افروز است
ب: سرش راست بر شد چو سرو بلند
پ: خورشید پیشت چون شفق ای برده از شاهان سبق
ت: غنچه نوش خند او سفت به یک تبسمم
- (۱) کنایه - تشبیه - موازنه - تکرار
(۲) اشتقاق - جناس - مجاز - تشبیه
(۳) تشبیه - موازنه - کنایه - جناس
(۴) موازنه - جناس - سجع - استعاره

۳۴- کدام بیت فاقد تشبیه و دارای جناس است؟

- (۱) تنگ شد در شکرستان، دل طوطی گویا
(۲) تو کجا نالی از این خار که در پای من است
(۳) سیم و زرم گو مباحش و دنیسی و اسباب
(۴) طوق غم تو دارم بر طاق از آن نهم دل

۳۵- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

- «شهری به ره آن مه، خون در دل و جان بر لب
(۱) کنایه، تشبیه، مجاز، واژه‌آرایی
(۲) فریاد که از دستش یک شهر به جان آید»
(۳) مجاز، جناس، استعاره، کنایه
(۴) تشبیه، تشخیص، مجاز، تکرار

۳۶- در کدام گزینه مجاز دیده می‌شود؟

- (۱) در اندیشه بیستم قلم وهم شکستم
 (۲) گر خون خود بریزم صد بار در غم تو
 (۳) گر تیر تو ز جوشن فولاد بگذرد
 (۴) تیزی آموزد همی از حکم او شمشیر تیز

۳۷- در کدام یک از ابیات زیر، وزن با حس و حال عاطفی هماهنگ نیست؟

- (۱) خداوند نام و خداوند جای
 (۲) کشانی بدو گفت بی‌بارگی
 (۳) زین نظم شد گشوده به رویم در الم
 (۴) عید آمد و عید آمد وان بخت سعید آمد

۳۸- کدام بیت از تکرار چهار بار (—U—) درست شده است؟

- (۱) صد سر ببرد در دم از محرم و نامحرم
 (۲) چنان گشت و چنین گشت چنان راست نیاید
 (۳) بر آسمان و بر هوا صد ره پدید آید تو را
 (۴) گل را به رخسار تو نسبت می‌کنند

۳۹- خط عروضی کدام بیت درست است؟ آزمون وی ای پی

- (۱) طره از پیشانیات بردار ای بالا بلند
 در شب یلدا مسیر ماه را گم کرده‌ام

طَرِّ رِ آ زِ پی	شَا نِ یَتِ بَر	دَا رِ ای بَا	لَا بَ لُ نَد
دَر شَبِ یَل	دَا مَ سِی ر	مَ ا ه رَا گُم	گَر دِه اَم

(۲) گر تو مجذوب کجا آباد دنیایی من اما
 جذبه‌ای دارم که دنیا را به اینجا می‌کشانم

گَر تَ مَجِّ ذُو	بِ کُ جَا آ	بَا دِ دُنِ یَا	یِی مَن اَم مَ ا
جَذ بِ ای دَا	رَم کِ دُنِ یَا	رَا بِ ای نِ جَا	مِی کِ شَا نَم

(۳) تماشا می‌کنم این قد قیامت می‌کند یا رب
 که خواهیم تا قیامت یاد کردن این تماشا را

تَ مَ ا شَا مِی	کُ نَمِ ای نِ قَد	قِ یَا مَتِ مِی	کُ نَدِ یَا رَب
کِ خَا هَم تَا	قِ یَا مَتِ یَا	دِ گَر دَنِ ای نِ	تَ مَ ا شَا رَا

(۴) دل به زلفت رفت تا صید است و دام
 هیچ صیدی این چنین دامی نداشت

دَل بِ زُلِّ فَت	رَف ت تَا صِی	دَس تُو دَا م
هِی چِ صِی دِی	ای نِ چَ نِی نِ دَا	مِی نَ دَا شَت

۴۰- پایه‌های آوایی دوم و هفتم در بیت زیر، در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- «هر که دانه نفشانند به زمستان در خاک»
 «نم نفشا» - «دخُل به تا» (۱)
 «نم نفشا» - «ل به تابستا» (۲)
 «نم نفشا» - «دخُل به تا» (۳)
 «نم نفشا» - «ل به تابستا» (۴)

۴۱- وزن بیت زیر کدام است؟

نگذرد تا صورت دیو است بر دیوار دل
 (۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
 (۴) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

«این قدر دریاب کاندرا خانه خاطر، ملک
 (۱) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
 (۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستف

۴۲- وزن کدام گزینه دوری نیست؟

هفت فلک را بدهد خوبی و کش خوبی و کش
 کز بن بامداد او ناله زار می کند
 آن دم زمین خاکی بهتر ز آسمان است
 و خسرو شیرینی در عشق چو فرهاد آ

(۱) شش جهتم از رخ تو، وز نظر فرخ تو
 (۲) تا که چه دید دوش او یا که چه کرد نوش او
 (۳) آن آفتاب خوبی چون بر زمین بتابد
 (۴) ای دل تو که زیبایی شیرین شو از آن خسرو

۴۳- قاعده و تبصره قافیه کدام ابیات یکسان است؟

خرابم می کند هر دم فریب چشم جادویت
 یا شب و روز به جز فکر توام کاری هست
 راستی باید به بازی صرف کردم روزگار

الف: مدامم مست می دارد نسیم جعد گیسویت
 ب: مشنو ای دوست که غیر از تو مرا یاری هست
 پ: تا بدین غایت که رفت از من نیامد هیچ کار

تکیه بر هستی مکن در نیستی مردانه باش
 (۳) «ب» - «ت» (۴) «الف» - «پ»

ت: هر که با یار آشنا شد گو ز خود بیگانه باش
 (۱) «ب» - «پ» (۲) «الف» - «پ»

۴۴- با توجه به علم قافیه، توضیح مقابل کدام گزینه درست است؟

که: بی حاصلی! رو سر خویش گیر
 (این بیت ذوقافیتین است.)
 ولی هیچ راه دگر روی نیست
 (ی حرف روی است.)
 مریدی ز حالش خبر یافت، گفت
 (الگوی قافیه مصوت + صامت است.)
 از این ره که راهی دگر دیدمی
 (مطابق قاعده ۲ و تبصره قافیه سروده شده است.)

(۱) یکی هاتف انداخت در گوش پیر
 (۲) شنیدم که راهم درین کوی نیست
 (۳) شب دیگر از ذکر و طاعت نخفت
 (۴) به نومیدی آن گه بگردیدمی

۴۵- با توجه به ابیات زیر، کدام مورد نادرست است؟

سر، خیره به باد داده چون زلف توام
 سر بر خط تو نهاده چون زلف توام

«بر آتش غم فتاده چون زلف توام
 با آن که ز خط برون نهادستی پای
 (۱) قافیه مطابق قاعده ۲ بوده و دارای تبصره است.
 (۲) آرایه های «تشبیه، استعاره، مجاز و کنایه»، تماماً در این ابیات وجود دارند.
 (۳) در بیت دوم، ۲ هجای کشیده وجود دارد.
 (۴) این شعر دارای بار غنایی بوده و مفهوم مطیع بودن عاشق در آن دیده می شود.

۴۶- کدام بیت با عبارت زیر، ارتباط معنایی دارد؟

«هر که به تأدیب دنیا راه صواب نگیرد، به تعذیب عقبی گرفتار آید.»
 بسی برنیاید که فرمان دهد
 خدا دادش اندر بزرگی صفا
 نبیند، جفا بیند از روزگار
 و گر دست داری چو قارون به گنج

(۱) هر آن کس که گردن به فرمان نهد
 (۲) به خردی بخورد از بزرگان قفا
 (۳) هر آن طفل کوا جور آموزگار
 (۴) بیاموز پیرونده را دسـترنج

۴۷- تصویر حاصل از کدام دو بیت، با بیت زیر یکسان است؟

- «مانند پنبه‌دانه که در پنبه تعبیه است
الف: هرگز کسی نداد بدینسان نشان برف
ب: ناگه فتاد لرزه بر اطراف روزگار
پ: در بند کرد روی زمین را چو زال زر
ت: گشتند ناامید همه جانور ز جان
- ۱) «الف» - «ب»
۲) «الف» - «پ»

۴۸- مفهوم کدام بیت متضاد بیت زیر است؟

- «پیدااست از گلاب سرشکم که من چو گل
۱) مرده بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم
۲) خنده آن لعل عیسی دم مرا
۳) گاه در خنده چو برقم گریان
۴) از بس تنگی که دارد آن چشم و دهان

۴۹- مفهوم کدام بیت با بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها» متفاوت است؟

- ۱) سفر دراز نباشد به پای طالب دوست
۲) خستگی اندر طلبت راحت است
۳) گفتم آسان شود از عشق همه مشکل من
۴) گرت دل است که سرمایه‌دار وصل شوی

۵۰- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) ز منجینق فلک سنگ فتنه می‌بارد
۲) دایم میانه دو بلا سیر می‌کند
۳) بوی وفا ز گلبن عالم نیافت کس
۴) گفتم شیشه مرا بر سر سنگ می‌زنی

- من ابلهانه گریزم به آبگینه حصار
هرکس شناخته است یمین و یسار خویش
تا اوست، اندر او دل خرم نیافت کس
گفت چو لاف عشق زد تیغ بلاش می‌زنم

علوم اجتماعی

۵۱- هر عبارت پیامد کدام مورد است؟

- بحران معرفتی جهان غرب
  - تسخیر عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب توسط رویکرد سکولار
  - شکل‌گیری قشر جدید سرمایه‌داران
  - پیدایش و رشد نهضت‌های جدید دینی
- ۱) امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود - گسترش اندیشه سکولار از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی - رشد تجارت، کشف آمریکا - رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان
- ۲) نفی تجربه، نفی عقل و وحی - پیدایش فلسفه‌های روشنگری - گسترش تجارت و به‌دنبال آن رشد صنعت - رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی
- ۳) امکان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی از دست می‌رود - پیدایش فلسفه‌های روشنگری - گسترش تجارت و به‌دنبال آن رشد صنعت - نفی ابعاد معنوی هستی
- ۴) افول تجربه‌گرایی، نفی عقل و وحی - دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم - تغییر روابط ارباب، رعیتی به روابط کارگران و سرمایه‌داران - قرار گرفتن بخش‌هایی از باورهای دنیوی و مادی در خدمت اهداف معنوی و دینی

۵۲- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

ارزش عدالت	«الف»	فرهنگ سلطه	«ت»
«ب»	دئیسیم	«پ»	انقلاب طبقاتی را تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌دانست.

- تقسیم جامعه جهانی به بخش‌های مرکز و پیرامون
- روشنگری با رویکرد دنیوی، همراه با شناخت عقلی
- مارکسیسم

- پیشگیری از تباه شدن منابع و امکانات بشر

- (۱) «پ» - «الف» - «ت» - «ب»
- (۲) «الف» - «ت» - «ب» - «پ»
- (۳) «پ» - «ب» - «الف» - «ت»
- (۴) «ت» - «الف» - «پ» - «ب»

۵۳- هر عبارت به ترتیب پیامد، علت، پیامد کدام گزینه است؟

- تضعیف سازوکارهای دموکراسی

- عدم وجود عقلانیت

- فراهم آمدن زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی

- (۱) تزلزل هویت فرهنگی جوامع غیرغربی - پیدایش عرفان‌های دروغین - شکل‌گیری قشر جدید سرمایه‌داران و تغییر روابط کارگران و اربابان
- (۲) تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند - عدم توان پاسخگویی فرهنگ به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر - رشد تجارت و کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا
- (۳) تزلزل هویت فرهنگی جوامع غیرغربی - تبدیل انسان به موجودی منفعل و بی‌اراده که نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل خود بسازد - شکل‌گیری قشر جدید سرمایه‌داران و تغییر روابط کارگران و اربابان
- (۴) تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی - ناتوانی در دفاع از حقانیت عقاید و ارزش‌ها - گسترش تجارت و صنعت و کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا

۵۴- کدام گزینه در ارتباط با جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب و تقابل شمال و جنوب، به ترتیب نادرست و درست است؟

- (۱) به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به عناصر فرهنگی آنان بود، رونق بخشید - تقابل شمال و جنوب تقابلی منطقه‌ای است که اگر فعال شود با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی و بهره‌کشی از جوامع غیرغربی، حل خواهد شد.
- (۲) به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود، رونق بخشید - بیشتر کشورهای صنعتی و ثروتمند در نیمکره شمالی زمین و اغلب کشورهای فقیر در نیمکره جنوبی قرار دارند، از تقابل کشورهای فقیر و غنی به تقابل شمال و جنوب یاد می‌کنند.
- (۳) به همراه جنگ گرم بین دو بلوک شرق و غرب ادامه داشت و اقتصاد کشورهای صنعتی را رونق می‌بخشید - تقابلی جهانی است و در صورتی که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی دیگر بار فعال خواهند شد.
- (۴) تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی جنگ سرد بین دو بلوک به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت - عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد؛ زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست، بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است.

۵۵- به ترتیب اشتراک الیگارشسی و آریستوکراسی، افتراق جمهوری و دموکراسی، اشتراک رئیس‌علی دلواری و مارتین لوتر کینگ، افتراق ارسطو و فارابی را کدام گزینه به ترتیب نشان می‌دهد؟

- (۱) روش حکومت - تعداد حاکمان - مقبولیت قدرت - ملاک دسته‌بندی نظام‌های سیاسی
- (۲) روش حکومت - روش حکومت - مقبولیت قدرت - ملاک دسته‌بندی نظام‌های سیاسی
- (۳) تعداد افراد تأثیرگذار و تصمیم‌گیرنده - روش تصمیم‌گیری - مقبولیت قدرت - دسته‌بندی نظام‌های سیاسی
- (۴) تعداد حاکمان - شیوه حکومت - مشروعیت قدرت - نظریه سیاسی

۵۶- در ارتباط با «ارتباط مقبولیت و مشروعیت حقیقی»، «تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی»، «طبقه سوم» به ترتیب کدام گزینه درست است؟

- (۱) جایی که قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از قانون نیز با رضایت و میل همراه باشد، قدرت هم مشروعیت حقیقی دارد و هم مقبولیت - اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار سیاسی را تأمین می‌کند - موقعیت اجتماعی آن‌ها به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت و سایر ویژگی‌های هویتی آن‌ها نیز بر این اساس تعیین می‌شد.
- (۲) در کشوری که فرهنگ عمومی مردم، فرهنگ دینی باشد، قدرت نامشروع نمی‌تواند مقبولیت داشته باشد - نظام سیاسی اگر به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند با استفاده از مدیریت سیاسی خود به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند - همان طبقه متوسط بود که جهت کسب اعتبار برای خودش، به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت و با ارزیابی اشراف با معیار فایده‌مندی آن‌ها را بی‌اعتبار ساخت.
- (۳) مقبولیت و مشروعیت حقیقی می‌توانند با هم باشند و لازم و ملزوم یکدیگرند - نظام سیاسی اگر از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود، زمینه تعارضات و تزلزل و بحران‌های فرهنگی را پدید می‌آورد - از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.
- (۴) قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از قدرت هم از روی احساس رضایت نباشد، اقتداری غیرمشروع شکل می‌گیرد - اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی از اصول و ارزش‌های فرهنگی سرپیچی کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد - از آن‌ها به طبقه متوسط یاد می‌کنند که چیزی نبودند ولی می‌خواستند چیزی بشوند.

۵۷- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با پیامدهای انتقال برخی صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده و دیدگاهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌داند، نادرست و درست است؟ آزمون وی ای پی

- (۱) کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارگر منتقل می‌کنند و این انتقال در جهت کاهش هزینه‌های خود و افزایش دستمزد کشورهای استعمارزده است - جهان تکوینی را محدود به جهان طبیعت نمی‌دانند، از نظر آنان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است و جهان طبیعت را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.
- (۲) این انتقال در جهت استقلال کشورها و تعدیل جهانی ثروت و رشد و تحول کشورهای استعمارزده است - جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.
- (۳) صنعت مد و پوشاک جهانی با انتقال تولیدی‌های خود به کشورهای فقیر، هزینه‌های خود را به طرز چشمگیری کاهش داده است، بنابراین یکی از این کشورها است که کارگران در آن با دستمزد ناچیز و در شرایط پرخطر و ناایمن مشغول به کار هستند - جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند و اهمیت ندارد.
- (۴) با رشد و تحول کشورهای استعمارزده فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی کمتر می‌شود - جهان فرهنگی و جهان تکوینی تابع جهان ذهنی‌اند و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

۵۸- کدام گزینه به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- تفاوت راهبردی استبداد استعماری با استبداد قومی چیست؟

- علت شکل‌گیری اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و ناتوی شرق چه بود؟

- شکل‌گیری جهان‌های فرهنگی مختلف، پیامد چیست؟

- اشتراک جوامع چین، عثمانی و ایران چه بود؟

- (۱) استبداد استعماری در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد و برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت - مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی - پاسخ متفاوت هر فرهنگ به پرسش‌های بنیادین - شرایط نیمه‌استعماری
- (۲) استبداد استعماری پشتوانه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت و از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد - مقابله با چالش‌هایی که جهانی شدن ایجاد کرده بود - پاسخ‌های متفاوت هر جهان اجتماعی به پرسش‌های اساسی - شرایط نیمه‌استعماری
- (۳) استبداد قومی می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند و نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب را تأمین کند - حمایت از کشورهای در حال رشد و ارتقای وضعیت آن‌ها - پرسش‌های متفاوت از بنیان‌های هویتی فرهنگ - مواجهه با استعمار نو و فرانو
- (۴) استبداد قومی پیامد سازش با دولت‌های غربی بود و برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت - مقابله با تضادهایی که تجارت و تولید بین‌الملل به همراه داشته است - پرسش‌های متنوع از بنیان‌های هویتی فرهنگ - مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند.

۵۹- هر عبارت به کدام نوع جهان اجتماعی اشاره دارد؟

- هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد.
- با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.
- نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌توان آن را رها کند و از آن بگذرد.
- منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات

- (۱) جهان سکولار - جهان اساطیری - جهان دنیوی - جهان اساطیری
- (۲) جهان غرب - جهان معنوی - جهان دنیوی - جهان غرب
- (۳) جهان غرب - جهان اساطیری - جهان خودباخته - جهان اساطیری
- (۴) جهان سرمایه‌داری - جهان معنوی - جهان دنیوی - جهان متجدد

۶۰- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

جهان اجتماعی → جهان نفسانی	قلب تپنده بیداری اسلامی	«پ»	«ب»
«ت»	«الف»	اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معین	اولین شرط بقای هر جامعه

(۱) جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود - اقتصاد - نظام سیاسی - امام خمینی (ره) نمونه افرادی بودند که با تقوای خود توانستند مسیر تاریخ جامعه ایران، امت اسلام و بلکه جهان امروز بشریت را دگرگون سازند.

(۲) جهان اسلام با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران - اقتصاد - نظام سیاسی - برای هر کاری که نیت و اراده آدمی در انجام آن قوی باشد، بدن دچار ضعف و ناتوانی نمی‌شود.

(۳) جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود - جمعیت - سیاست - یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد.

(۴) جهان اسلام با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران - جمعیت - سیاست - جهان‌های اجتماعی مانع شکوفایی برخی اخلاقیات می‌شوند.

۶۱- هر عبارت به کدام گروه، فرهنگ، دوره زمانی، نظام اجتماعی اشاره می‌کند؟

- به جای انتقاد به عملکرد آباء کلیسا به تدریج دخالت دین در امور دنیوی را انکار کردند.
- با غفلت از نگاه توحیدی خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.
- رفتارهای دنیوی توجیه دینی می‌شود.
- کشاورزان وابسته به زمین‌های اربابان خود بودند و امکان جابه‌جایی نداشتند.

(۱) رقیبان دنیاطلب - معنوی - غرب جدید - سرمایه‌داری

(۲) رقیبان دنیاطلب - اساطیری - قرون وسطی - فئودالیسم

(۳) شاهزادگان - معنوی - قرون وسطی - فئودالیسم

(۴) قدرت‌های محلی - اساطیری - رنسانس - ارباب، رعیتی

۶۲- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام موضوع مرتبط است؟

- تقسیم کار سنی و جنسی، تقسیم کار گسترده

- فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر کنش محسوب نمی‌شوند.

- گسترش دانش وسایل، از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها

- اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شوند.

(۱) جوامع ارگانیکی، جوامع مکانیکی - آگاهانه بودن کنش - بسط و توسعه عقلانیت ابزاری، زوال عقلانیت ذاتی - تعارضات فرهنگی

(۲) جوامع مکانیکی، جوامع ارگانیکی - آگاهانه بودن کنش - بسط و توسعه عقلانیت ذاتی، زوال عقلانیت ابزاری - تعارضات فرهنگی

(۳) جوامع ارگانیکی، جوامع مکانیکی - ارادی بودن کنش - بسط و توسعه عقلانیت ذاتی، زوال عقلانیت ابزاری - تحولات هویت فرهنگی

(۴) جوامع مکانیکی، جوامع ارگانیکی - ارادی بودن کنش - بسط و توسعه عقلانیت ابزاری، زوال عقلانیت ذاتی - تحولات هویت فرهنگی

۶۳- علت هر عبارت را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- تعارض فرهنگی

- قدرت اقناعی بیشتر برخی فرهنگ‌ها

- جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در برخی جوامع غربی

- بازتولید جهان اجتماعی با مشکل مواجه می‌شود.

(۱) تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر - فرهنگ در افراد درونی می‌شود - جهانی که حول ارزش‌های دنیوی شکل می‌گیرد - دوام و بقای جهان اجتماعی مورد تهدید قرار می‌گیرد.

(۲) تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد - ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتر و با فطرت آدمیان سازگارترند - جهان سکولار - عدم وجود روش‌های مناسب برای کنترل اجتماعی

(۳) ابداع و نوآوری‌های فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - آثار و نتایج عمیق‌تری دارد - عدم بروز و ظهور هویت دینی و دنیوی - عدم وجود روش‌های مناسب برای کنترل اجتماعی

(۴) رواج شیوه‌های زندگی که با عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی در تقابل هستند - ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتر و با فطرت آدمیان سازگارترند - جهان سکولار - در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد.

۶۴- کدام گزینه به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- در جهان معنوی اسلام و جهان متجدد جایگاه طبیعت چگونه است؟

- نوع ویژگی‌های هویتی زمان و مکان تولد و دختر و پسر بودن چیست؟

- پیامبران و اولیای الهی درباره کدام ابعاد هویتی انسان‌ها سخن گفته‌اند؟

- ویژگی جریان فکری که از پایان قرن نوزدهم شکل گرفته، چیست؟

(۱) موجودی زنده، آیت و نشانه خداوند، هر دخل و تصرفی در طبیعت مجاز است - انتسابی، ثابت، فردی - غفلت و فراموشی انسان‌ها از خویشتن - با رویکرد اساطیری شکل گرفت که ویژگی‌های طبیعی و جسمانی و بدن، عاملی برای ستایش و تمجید قلمداد می‌شد.

(۲) انسان در طبیعت، خلیفه خداوند است، نمی‌تواند تصرفاتی مخالف اراده حکیمانه خداوند انجام دهد - اجتماعی، ثابت، انتسابی - فراموشی انسان‌ها از هویت واقعی خود - تمرکز بر بعد جسمانی که زیبایی و تناسب و پرورش‌یافتگی را تشویق می‌کرد.

(۳) طبیعت به‌عنوان موجودی زنده و نشانه خداوند است، هر نوع تصرفی برای بهره‌برداری بیشتر از طبیعت انجام می‌دهد - ثابت، اکتسابی، اجتماعی - مباحث گسترده‌ای درباره هویت دارند - با رویکرد اساطیری شکل گرفت که بر ویژگی‌های معنوی و دنیوی تأکید و توجه داشت.

(۴) انسان در طبیعت خلیفه خداوند است، برای رفع نیاز خود هر دخل و تصرفی را در طبیعت انجام می‌دهد - انتسابی، ثابت، فردی - ابعاد الهی و فطری هویت انسان - رویگردانی از توجه فرهنگ اساطیری بر بدن و ابعاد طبیعی وجود انسان که در گذشته تمجید می‌شد.

۶۵- هر عبارت به کدام جریان اجتماعی، انقلاب و جهان اجتماعی اشاره دارد؟

- در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای اسلامی خود سخن می‌گفتند، در نهایت با حمایت کشورهای غربی در جوامع خود حکومت‌های سکولار تشکیل دادند.

- در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.

- به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت.

- محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. آزمو ن وی ای پی

(۱) نسل اول روشنفکران غرب‌گرا - انقلاب اسلامی - انقلاب فرانسه ۱۷۸۹ م - سکولار

(۲) نسل دوم روشنفکران غرب‌گرا - انقلاب اسلامی - انقلاب فرانسه ۱۷۸۹ م - سکولار

(۳) نسل دوم روشنفکران غرب‌گرا - انقلاب‌های آزادی‌بخش - انقلاب اکتبر روسیه - اساطیری

(۴) نسل اول روشنفکران غرب‌گرا - انقلاب‌های آزادی‌بخش - انقلاب اکتبر روسیه - اساطیری

۶۶- پاسخ کدام‌یک از پرسش‌های زیر مربوط به علم روان‌شناسی نیست؟

- (۱) چگونه می‌توان مردم را برای کمک به سیل‌زدگان ترغیب کرد؟
- (۲) چرا برخی افراد خود را خوش‌شانس و برخی بدشانس می‌دانند؟
- (۳) مواد شیمیایی بر رشد جنین چه تأثیری دارد؟
- (۴) آیا افراد زیبا که به جراحی‌های زیبایی روی می‌آورند، تصور نادرستی از زیبایی دارند؟

۶۷- برای بررسی موضوعات زیر به ترتیب کدام‌یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات مناسب‌تر است؟

- بررسی رابطه بین سن و میزان علاقه به مطالعه در بین بازدیدکنندگان نمایشگاه کتاب
- بررسی رفتار کودکان در زمین بازی پارک
- گرفتن شرح حال بیمار هنگام مراجعه به مراکز درمانی
- (۱) پرسش‌نامه - مشاهده طبیعی - مشاهده آزمایشگاهی
- (۲) مصاحبه - مشاهده طبیعی - پرسش‌نامه
- (۳) پرسش‌نامه - مشاهده طبیعی - مصاحبه
- (۴) مصاحبه - مشاهده طبیعی - مشاهده آزمایشگاهی

۶۸- کدام عبارت دربارهٔ دوقلوهای همسان و ناهمسان، درست است؟

- (۱) دوقلوهای همسان بیشتر اوقات از نظر ظاهر و رفتار، غیرقابل تشخیص هستند.
- (۲) شباهت دوقلوهای ناهمسان به موازات رشد بیشتر می‌شود.
- (۳) دوقلوهای ناهمسان در بیشتر اوقات هم‌جنس هستند.
- (۴) دوقلوهای همسان از دو تخمک شبیه به هم به وجود می‌آیند.

۶۹- کدام عبارت دربارهٔ ویژگی‌های رشد در دورهٔ نوجوانی، نادرست است؟

- (۱) روابط اجتماعی گستردهٔ نوجوان و بروز احساس خودمختاری و استقلال نسبت به والدین موجب می‌شود با مسائل اخلاقی و ارزشی بیشتر درگیر شوند.
- (۲) در دورهٔ نوجوانی اندام‌های داخلی بدن رشد قابل توجهی دارند و باعث می‌شود نوجوانان احساس توانمندی زیادی کنند.
- (۳) ایفای نقش جنسیتی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه مربوط به ویژگی‌های جنسی هویت می‌باشد.
- (۴) بسیاری از نوجوانان برای کم کردن فاصلهٔ بین خودآرمانی و خود واقعی رویاپردازی می‌کنند و از آن لذت می‌برند که این پدیده در دورهٔ نوجوانی غیرطبیعی نیست.

۷۰- به ترتیب درستی یا نادرستی هر یک از عبارتهای زیر کدام است؟

- این موضوع که افراد نابینا، معمولاً شنوایی قوی‌تری دارند، نشان‌دهندهٔ دریافت چندحسی است.
- تحریک حواس از سوی محرک باید به میزان خاصی برسد تا آن عضو حسی تحریک شود.
- در محرومیت حسی، فرد در شرایطی قرار می‌گیرد که اغلب گیرنده‌های حسی از تحریک محروم می‌شوند.
- برگرداندن سر به سمت صدای بوق اتومبیل، بیانگر احساس است.
- (۱) درست - نادرست - درست - درست
- (۲) نادرست - درست - نادرست - درست
- (۳) درست - نادرست - درست - نادرست
- (۴) نادرست - درست - نادرست - درست

۷۱- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام مورد ارتباط دارد؟

- ساکنان اطراف اتوبان و بزرگراه‌ها، سروصدای اتومبیل‌ها را کمتر متوجه می‌شوند.
- دقت خانم آرایشگر به مدل و رنگ موی خانم‌های میهمان در یک عروسی
- پیدا کردن سریع‌تر بیسکویتی در قفسهٔ فروشگاه که تبلیغ آن را شب گذشته در تلویزیون دیده‌ایم.
- تدریس معلم پیرامون موضوع ادراک با استفاده از نوشته‌های رنگی و جذاب
- (۱) خستگی - تمرکز - گوش به زنگی - درگیری و انگیزندگی ذهنی
- (۲) خستگی - سبک پردازش افراد - جست و جو - تغییرات درونی محرک‌ها
- (۳) خوگیری - تمرکز - آماده‌سازی - درگیری و انگیزندگی ذهنی
- (۴) خوگیری - اطلاعات موجود در حافظه - آماده‌سازی - تغییرات درونی محرک‌ها

۷۲- در پدیده «نوکزبانی» فرد معمولاً با شنیدن اولین کلمه، مشکلی برطرف می‌شود و بلافاصله بقیه اطلاعات را به خاطر می‌آورد؛ دلیل این امر چیست؟

- (۱) با شنیدن اولین کلمه، رمزگردانی شنیداری صورت می‌گیرد و این رمزگردانی منجر به بازیابی بهتر اطلاعات می‌شود.
- (۲) زمان ذخیره‌سازی اطلاعات متفاوت است که گفتن اولین کلمه، این زمان را طولانی‌تر می‌کند.
- (۳) بازیابی اطلاعات از حافظه به نشانه‌های آن اطلاعات وابسته است و گفتن اولین کلمه، نشانه است.
- (۴) با شنیدن اولین کلمه، رمزگردانی کلی شکل می‌گیرد و امکان خطا در این نوع رمزگردانی کمتر است.

۷۳- کدام عبارت درباره «حافظه»، درست است؟

- (۱) توجه نکردن باعث از بین رفتن و زوال اطلاعات حافظه کوتاه‌مدت می‌شود.
- (۲) ارتباط اطلاعات در حافظه معنایی، از نوع زنجیره‌ای و سلسله‌مراتبی است.
- (۳) حجم اطلاعات ذخیره‌شده و مدت زمان نگهداری اطلاعات در حافظه کاری محدودیتی ندارد.
- (۴) حافظه بلندمدت، علاوه بر ذخیره‌سازی طولانی‌مدت اطلاعات، به سایر اجزای شناخت خدمت‌رسانی می‌کند.

۷۴- هریک از عبارتهای زیر به ترتیب به کدام عامل مؤثر بر حل مسئله اشاره دارد؟

- مهسا چون مربی مهد کودک است، بهتر از خواهرش نگار، از عهده کارهای مربوط به دختر نگار، برمی‌آید.
  - نیوتن توانست با دیدن افتادن یک سیب از درخت، قانون جاذبه زمین را کشف کند.
  - کیانوش یک ساعت پس از ترک جلسه امتحان، پاسخ یکی از سؤالاتی را که نتوانسته بود بنویسد را به یاد آورد.
- (۱) تجربه گذشته - انتقال - اثر نهفتگی
  - (۲) تجربه گذشته - اثر نهفتگی - انتقال
  - (۳) انتقال - نوع نگاه به مسئله - اثر نهفتگی
  - (۴) انتقال - اثر نهفتگی - نوع نگاه به مسئله

۷۵- چه تعداد از مسائل زیر، مسائل پیچیده‌تری محسوب می‌شوند؟

- چگونه می‌توانیم به فرزند خود در انتخاب رشته تحصیلی کمک کنیم تا در آینده فرد موفق‌تری باشد؟
- چرا با شروع فصل سرما، میزان ابتلای افراد به سینوزیت افزایش می‌یابد؟
- چگونه می‌توانیم گیاهان آپارتمانی را به نحوی آبیاری کنیم که پژمرده نشوند؟
- چرا دانش‌آموز در جلسه امتحان، دچار اضطراب می‌شود؟

- (۱) سه
- (۲) دو
- (۳) یک
- (۴) چهار

۷۶- به ترتیب، سبک‌های تصمیم‌گیری در موقعیت‌های زیر کدام است؟

- کمک افراد غیرمتخصص به دیگران در شرایط بحرانی و خاص مانند وقوع سیل و زلزله
- انتخاب رشته حقوق به دلیل وکیل بودن پدر
- برهم زدن نظم کلاس درس توسط دانش‌آموزی که در عملکرد آزمون هفتگی ضعیف بوده است.
- نرفتن فرد به کمپ اعتیاد و موکول کردن آن به هفته بعد

- (۱) منطقی - احساسی - اجتنابی - وابسته
- (۲) احساسی - منطقی - اجتنابی - تکانشی
- (۳) منطقی - وابسته - تکانشی - احساسی
- (۴) احساسی - وابسته - تکانشی - اجتنابی

۷۷- درستی و نادرستی عبارتهای زیر، به ترتیب کدام است؟

- اگر فردی به صورت مداوم و پی‌درپی، تعارض‌های مختلفی را تجربه کند، دچار آسیب‌های روانی و جسمانی می‌شود.
- در مرحله چهارم از تصمیم‌گیری، فرد دست به انتخاب می‌زند و بهترین اولویت را اجرا می‌کند.
- در حل مسئله، راه‌حلی وجود دارد، اما ممکن است اولویت مطلوب نباشد.

- (۱) درست - نادرست - درست
- (۲) درست - نادرست - نادرست
- (۳) نادرست - درست - درست
- (۴) نادرست - درست - نادرست

۷۸- رفتار کسی که اضافه وزن دارد و معتقد است باید وزن خود را کم کند، چون چاقی عامل بسیاری از بیماری‌ها است اما تحرک بدنی ندارد و ورزش نمی‌کند. بیانگر کدام مفهوم زیر است؟

- (۱) اراده ضعیف
- (۲) درماندگی آموخته شده
- (۳) ناهماهنگی شناختی
- (۴) نداشتن هدف

۷۹- هریک از مثال‌های زیر به کدام یک از انگیزه‌ها مربوط می‌شود؟

- هلیا ۱۶ سال دارد از کودکی به موسیقی علاقه داشت. از همان دوران تا اکنون در کلاس‌های آموزش موسیقی شرکت می‌کند.

- حمید برای رفع خستگی و کسب آرامش هر سه ماه یک‌بار به سفر چندروزه می‌رود.

- رضا به تازگی گواهینامه گرفته است؛ بنابراین همیشه مقررات راهنمایی و رانندگی را رعایت می‌کند تا نمره منفی در گواهینامه‌اش ثبت نشود.

- مینا با شنیدن چند پادکست انگیزشی که برایش بسیار جالب بود، تصمیم می‌گیرد در کلاس‌های آموزش مجازی شرکت کند.

- (۱) درونی - درونی - بیرونی - درونی
- (۲) درونی - بیرونی - بیرونی - درونی

- (۳) بیرونی - درونی - درونی - بیرونی
- (۴) بیرونی - بیرونی - بیرونی - درونی

۸۰- نوع فشار روانی به ترتیب در عبارت‌های زیر چگونه است؟

- دانش آموزی که در امتحان ریاضی، نمره ضعیفی گرفته است و بسیار نگران است که معلمش به استعدادهای او شک کند.

- دوندۀ دو ماراتن با نزدیک شدن رقبا، تلاش بیشتر می‌کند، تا سریع‌تر خود را به خط پایان برساند.

- زهرا برای بهتر برگزار شدن مراسم نامزدی خود، استرس قابل توجهی را تحمل می‌کند.

- خانم رضایی که با نزدیک شدن روز عمل جراحی، استرس زیادی دارد، قند خونش بسیار بالا می‌رود و جراح عمل او را کنسل می‌کند.

- (۱) فشار روانی منفی - فشار روانی مثبت - فشار روانی مثبت - فشار روانی منفی

- (۲) فشار روانی منفی - فشار روانی مثبت - فشار روانی مثبت - فشار روانی منفی

- (۳) فشار روانی مثبت - فشار روانی منفی - فشار روانی منفی - فشار روانی مثبت

- (۴) فشار روانی مثبت - فشار روانی منفی - فشار روانی مثبت - فشار روانی منفی

زبان عربی

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا﴾:

(۱) و نوح را در میان قومش فرستادیم و او نهصدوپنجاه سال اقامت گزید!

(۲) و نوح را به طرف قومش مبعوث کردیم، پس در میان آن‌ها نهصدوپنجاه سال زندگی کرده بود!

(۳) و حقیقتاً نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس در میان آن‌ها، نهصدوپنجاه سال درنگ کرد!

(۴) و به تحقیق نوح را به طرف قوم او فرستادیم، تا در میان آن‌ها نهصدوپنجاه سال بماند!

۸۲- «ألم تروا طالبين في ساحة المدرسة تتضاربان بشدة قبل أن تتدخل المديرية و تقوم بنصيحتهما!»

- ۱) آیا دانش‌آموزانی را که در حیاط مدرسه با یکدیگر به شدت زد و خورد می‌کردند ندیدید، قبل از اینکه مدیر دخالت کند و به نصیحت آن‌ها بلند شود!
- ۲) آیا دانش‌آموزانی را ندیدید که در حیاط مدرسه همدیگر را به شدت می‌زدند، قبل از اینکه مدیر دخالت کند و به نصیحت کردن آن‌ها بپردازد!
- ۳) آیا مدیر را در حیاط مدرسه ندیدید پیش از اینکه داخل شود و به نصیحت دو دانش‌آموزی که یکدیگر را به شدت زدند بپردازد!
- ۴) آیا ندیدید دو دانش‌آموزی را که به شدت با یکدیگر دعوا می‌کردند قبل از اینکه مدیر داخل شود و به نصیحت کردن آن‌ها در حیاط مدرسه بپردازد!

۸۳- «إن تطالع عن الحوت الأزرق تفهم أنه أكبر الكائنات الحية في العالم و قد يبلغ وزنه مئة و سبعين طناً.»

- ۱) اگر دربارهٔ نهنگ آبی مطالعه می‌کردی، می‌فهمیدی که آن بزرگ‌ترین موجودات زنده در دنیا است و وزنش گاهی به ۱۷۰ تن می‌رسد!
  - ۲) اگر دربارهٔ نهنگ آبی مطالعه بکنی، می‌فهمی که آن عظیم‌ترین موجود زنده در جهان است و شاید وزنش به ۱۷۰ تن رسیده باشد!
  - ۳) هرگاه دربارهٔ نهنگ آبی مطالعه کند، خواهد فهمید که آن عظیم‌ترین موجود زنده در دنیا است و وزنش به ۱۷۰ تن رسیده است!
  - ۴) اگر دربارهٔ نهنگ آبی مطالعه بکنی، می‌فهمی که آن بزرگ‌ترین موجودات زنده در جهان است و گاهی وزنش به ۱۷۰ تن می‌رسد!
- ۸۴- ما أجمل الصبر، فإذا ما صبر الناس على الشدائد كثيراً، انفتحت لهم أبواب الرحمة الإلهية و اطمأنت قلوبهم و هنا سيرون نتيجة صبرهم:

- ۱) صبر کردن چه زیباست. پس اگر مردم بر سختی‌ها بسیار صبر کنند، درهای رحمت خدا به روی آن‌ها گشوده می‌شود و دل‌هایشان را آرام می‌گرداند و در اینجا نتیجهٔ صبرشان را خواهند دید.
- ۲) چه زیباست بردباری. پس اگر مردم بر دشواری‌ها بسیار صبر کنند، درهای رحمت الهی به رویشان باز می‌شود و دل‌هایشان آرام می‌گیرد و در اینجا نتیجهٔ صبرشان را خواهند دید.
- ۳) صبر کردن چقدر زیباتر است. پس اگر مردم صبرشان بر دشواری‌ها بسیار باشد، درهای الهی رحمت به رویشان گشوده می‌شود و دل‌هایشان آرام می‌گیرد و ثمرهٔ صبرشان را در اینجا خواهند دید.
- ۴) چقدر بردباری زیباست. پس هرگاه مردم بر مشکلات بسیار صبر پیشه نکنند، درهای رحمت الهی به رویشان باز می‌شود و دل‌هایشان آرام گرفته و در اینجا ثمرهٔ صبرشان را خواهند دید.

۸۵- «مع اقتراب موعد الامتحان أخذ الطلاب يطالعون كتبهم الدراسية حتى لا يفشلوا في الامتحان لأنهم

لم يكونوا استمعوا بدقة إلى مفاهيم كلام معلمهم العميقة»: آزمون وی ای پی

- ۱) با نزدیک شدن تاریخ امتحان، دانش‌آموزان شروع به مطالعهٔ کتاب‌های درسی خود کردند تا در امتحان مردود نشوند؛ زیرا ایشان به مفاهیم عمیق سخنان معلم خود با دقت گوش نداده بودند.
- ۲) با نزدیک شدن زمان امتحان، دانش‌آموزان شروع به مطالعه کردن کتاب‌های درسی کردند، برای اینکه در امتحان مردود نشوند؛ زیرا آن‌ها به مفاهیم عمیق معلمشان با دقت گوش فرا نداده بودند.
- ۳) با نزدیک شدن زمان امتحان، دانش‌آموزان شروع می‌کنند به مطالعهٔ کتاب‌های درسی خود برای اینکه در امتحان مردود نشوند، چراکه آن‌ها مفاهیم عمیق سخنان معلم خود را با دقت نشنیده بودند.
- ۴) دانش‌آموزان با نزدیک شدن تاریخ امتحان شروع به مطالعهٔ کتاب‌های درسی‌شان کردند تا در امتحان مردود نشوند، چراکه آن‌ها به مفاهیم عمیق در سخنان معلمشان با دقت گوش نمی‌دادند.

-۸۶ عین الخطأ:

- ۱) كان هؤلاء الطلاب يُطالعون كتاباً لامتحانات ولكنهم لا يعلمون أنّ الكتاب لا يقدر على مساعدتهم!؛
این دانشجویان برای امتحانات، کتابی را مطالعه می‌کردند ولی نمی‌دانستند که آن کتاب نمی‌تواند کمک‌شان کند!
- ۲) تعلمتُ من طريقة حياة الناجحين أنّ مفتاح النجاح الحقيقيّ في كلّ عملٍ هو الاستمرار!؛ از شیوه زندگی [افراد] موفق آموختم که کلید موفقیت واقعی در هر کاری، ادامه دادن است!
- ۳) كادت أسعار البضائع الضّرورية تغلو حتّى قامَ بعض المسؤولين بإجراءات لتقليل الأسعار!؛ قیمت کالاهای ضروری داشت گران می‌شد تا اینکه برخی از مسئولین به اقداماتی برای کاهش قیمت‌ها پرداختند!
- ۴) كانت مواظب القرآن القيمة التي تدعو المسلمين إلى الاحتفاظ بالوحدة نموذجاً حسناً للآخرين!؛ پندهای ارزشمند قرآن که مسلمانان را به حفظ وحدت دعوت می‌نماید، نمونه‌ای نیکو برای آیندگان است!

-۸۷ عین الصحيح:

- ۱) كان أبي المزارع يملك مزرعة كبيرة في شمال البلاد يزرعُ فيها أنواع الخضرّات المختلفة؛ پدر کشاورز من که مزرعه‌ای بزرگ در شمال کشور داشت، انواعی مختلف از سبزیجات را در آن می‌کاشت،
- ۲) و يستفيد من هذه الأسمدة الكيماوية و المبيدات الزراعيّة في نشاطاته عدّة مرّات؛ و دفعات زیادی از این کودهای شیمیایی و حشره‌کش‌های کشاورزی در فعالیتهای خود استفاده می‌کرد،
- ۳) عندما فهمَ في يوم من الأيام أنّ الإكثار في استعمالها يُمكن أن يضرّ كلّ موجودات الطّبيعة؛ زمانی که در روزی از روزها فهمید که زیاده‌روی در به کار بردنشان، ممکن است به تمام موجودات طبیعت آسیب بزند،
- ۴) أخذ يُغيّر أسلوبه بسرعة و يُقبِلُ على طرُقاً أكثر أماناً حتّى تصبح الأوضاع مُناسبة!؛ تصمیم گرفت روش خود را به سرعت تغییر دهد و به راه‌های امن‌تری روی آورد تا اوضاع را مناسب کند!

-۸۸ «دو دانش‌آموز به کلاس ما آمدند که یکی از آن‌ها را قبلاً ندیده بودم»:

- ۱) جاء اثنان تلميذان في صفّنا ما كنتُ قد شاهدتُ أحدهما في الماضي!
- ۲) أتت طالبتان اثنتان إلى صفّنا و ما كنتُ قد رأيتُ واحداً منهما من قبل!
- ۳) أتى إلى صفّنا تلميذان اثنان ما شاهدتُ أحدهما من قبل!
- ۴) التلميذتان اثنتان جاءتا إلى الصفّ و لم أعرف واحدةً منهما ماضياً!

-۸۹ عین الخطأ في المفهوم:

- ۱) العالم بلا عمل كالشجر بلا ثمر!؛ درخت تو گر بار دانش بگیرد / به زیر آوری چرخ نیلوفری را!
- ۲) النَّاسُ نيامٌ، فإذا ماتوا انتبهوا!؛ بساط آفرینش را دل آگاه چون باشد / که خواب مرگ، بیداری است خواب زندگانی را!
- ۳) من زرع العُدوان، حصد الخُسران!؛ درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد / نهال دشمنی برکن که رنج بی‌شمار آرد!
- ۴) شرفُ المرء بالعلم و الأدب لا بالأصل و النَّسب!؛ تکیه بر حسن مکن در طلب علم برآی / این درختی است که هر فصل دهد بر تو ثمر!

■ ■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٢) بما يناسب النَّصَّ :

«تُعَدُّ البيئَةُ عاملاً أساسياً في تكوين شخصية الإنسان، و لا يمكن تجاهل تأثيرها. يبدأ الطُّفْلُ منذ ولادته بالتأثر بما حوله و يتعلَّم من بيئته المحيطة بها. دور الأسرة و خاصَّة الوالدين، كبيرٌ في تشكيل شخصيته، بالإضافة إلى تأثير المعلمين، الأصدقاء، و المُجْتَمَع. كما أن وسائل الإعلام (رسانههاى جمعى) و العادات الاجتماعية تترك أثراً عميقاً على سلوك الطُّفْل و تفكيره. الطُّفْل الذي ينشأ على الكَسَلِ لا يُمكن أن يُصبح شخصاً مُنتجاً يَعْرِفُ كيف يَسْتَفِيدُ من وقته و محاولاته. أما الطُّفْل الذي يكبر عاصياً بسبب سوء معاملة والديه أو مديسته، فمن الصَّعب أن يلتزم بالقوانين، بل قد يُصبح مُجرماً في حياته و مُذنباً في آخرته. لذلك، تؤثر التربية بشكل كبير على استقرار المجتمع و صحته و أمنه، و كذلك في تطوره السياسي و تقدّمه العلمي.»

٩٠ - عيّن موضوعاً ما جاء في النَّصِّ :

(١) التأثير و التأثر المتقابل بين المرء و البيئَة!

(٢) أثر التربية الصحيحة في بناء شخصية الإنسان!

(٣) أساليب التربية الخاطئة و تأثيرها على الشخصية!

(٤) تعلّم قواعد السلوك و الانضباط من خلال تطوير مهارات التفكير!

٩١ - «كيف يبتدئ تعلّم الطُّفْل منذ بداية حياته؟ يبتدئ متأثراً...»: عيّن الصحيح:

(١) بالقوى التي تؤثر في نموه و شخصيته الفردية!

(٢) بالعوامل النفسية التي تتشكّل عبر تفاصيل حياته!

(٣) بالبيئة المحيطة به و يتعلّم منها!

(٤) مما يتعلّمه من والديه و ما ينقلانه إليه!

٩٢ - كيف يُمكن للمجتمع أن يسهم في تربية الطُّفْل بشكل صحيح؟ عيّن الخطأ:

(١) يترك الأمر للعوامل الوراثية لكي تقوم بذلك!

(٢) يترك الأمر لأفعال الناس و أقوال وسائل الإعلام!

(٣) من خلال تأثير وسائل الإعلام على الآباء و الأمّهات و الأصدقاء!

(٤) يهيئ له البيئة التعليمية المناسبة لتكوين شخصيته بشكل مناسب!

■ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٩٣ و ٩٤)

٩٣ - «يتعلّم - مدرسة - يستفيد - تقدّم»:

(١) تقدّم: اسم - مفرد مذكّر - مصدر مزيد من باب تفعل (مزيد بالتاء و تكرار عين الفعل) - ماضيه «تقدّم»

(٢) يستفيد: فعل مضارع - للمفرد المذكّر الغائب - معلوم - مزيد ثلاثي (من باب «استفعال»)

(٣) يتعلّم: مضارع - للمفرد المذكّر الغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - معلوم

(٤) مدرسة: اسم - مفرد مؤنث - جمعه «مدارس» على وزن «مفاعِل» - اسم مكان

٩٤ - «تَوَثَّرَ - المَعْلَمِينَ - عاملاً - تُعَدُّ»:

- (١) تُعَدُّ: فعل - مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مجرد ثلاثي (دون حرف زائد) - مجهول
- (٢) عاملاً: اسم - مفرد مذكّر - اسم فاعل (من فعل «عَامَلَ» على وزن «فَاعَلَ») - نكرة - معرب
- (٣) المَعْلَمِينَ: اسم - جمع سالم للمذكّر - اسم فاعل (فعله «عَلَّمَ» من باب «تَفْعِيل») - معرّف بأل
- (٤) تَوَثَّرَ: فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: تأثّر، له حرف زائد واحد)

■ ■ عَيْنُ الْجَوَابِ الْمُنَاسِبِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٩٥ - ١٠٠)

٩٥ - عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) إِيَّاكَ وَ مُصَادَقَةَ كَذَابٍ يُحَاوِلُ أَنْ يُقَرِّبَ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ كَمَا يَفْعَلُهُ السَّرَابُ!
- (٢) عِنْدَمَا تَتَكَلَّمُ الْمُعَلِّمَةُ فِي الصَّفِّ عَلَى الطَّالِبَاتِ أَنْ يُصِحِّحْنَ مُسْتَمْعَاتِ!
- (٢) لِبَعْضِ الشُّعْرَاءِ الْمَشَاهِيرِ مُلَمَّعَاتٍ تَضُمُّ أَجْمَلَ الْأَبْيَاتِ الْفَارِسِيَّةِ وَالْعَرَبِيَّةِ!
- (٤) كَانَتْ بِطَاقَةِ كُلِّ وَاحِدٍ مِنَ الْمُرَافِقِينَ بِيَدِهِ عِنْدَ التَّفْتِيهِ فِي صَالَةِ الْمَطَارِ!

٩٦ - كَمْ فِعْلاً فِي هَذِهِ الْعِبَارَةِ يُمَكِّنُ أَنْ يَقْبَلَ نُونُ الْوَقَايَةِ؟

- «الكذب من أكبر الذنوب التي يرتكبها الإنسان و يزرع الشك في القلوب فعلي الانسان أن يكون صادقاً في أقواله و يبتعد عنه حتى ينال احترام الناس و يرضى الله لأن الكذب يظهر في وجهه»
- (١) أربعة (٢) ستة (٣) خمسة (٤) ثلاثة

٩٧ - عَيْنُ مَا فِيهِ الْأَسْمَاءُ الْمَرْفُوعَةُ أَكْثَرُ:

- (١) لَقَدْ كَانَتْ رِسَالَةُ الْإِسْلَامِ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ قَائِمَةً عَلَى أَسَاسِ الْمَنْطِقِ وَ اجْتِنَابِ الْإِسَاءَةِ!
- (٢) عَيْنُ الْبُومَةِ لَا تَتَحَرَّكُ وَ هِيَ ثَابِتَةٌ لِكِنَّهَا تُعَوِّضُ هَذَا النِّقْصَ بِتَحْرِيكِ رَأْسِهَا فِي كُلِّ جِهَةٍ!
- (٣) كَانَتْ حَبِيبَتِي الصَّادِقَةَ تُسَاعِدُنِي فِي أَيَّامِ تَوَاجُهِنِي حَوَادِثَ الدَّهْرِ الْمُرَّةِ!
- (٤) ذَهَبَ الرَّجُلُ الْمَذْنِبُ إِلَى رَجُلٍ فَاضِلٍ وَ طَلَبَ مِنْهُ مَوْعِظَةً تَمْنَعُهُ عَنِ ارْتِكَابِ مَعَاصِيهِ الْكَبِيرَةِ!

٩٨ - عَيْنُ وَزْنِ "أَفْعَلٌ" لَا يَدُلُّ عَلَى الْأَرْجَحِيَّةِ:

- (١) مِنْ بَيْنِ جَمِيعِ الْأَلْوَانِ، الْأَزْرَقُ هُوَ الْأَطْفَاهُ!
- (٢) أَعْلَمُهُمْ بِأَنْنِي لَا أَسْتَطِيعُ مُرَافَقَتَهُمْ فِي الْجَوْلَةِ الْعِلْمِيَّةِ!
- (٣) الْحَسَدُ أَضَرَ لِلنَّفْسِ مِنْ أَيِّ مَرَضٍ فَعَلِينَا أَنْ نَبْتَعِدَ مِنْهُ!
- (٤) إِنَّ هَذَا الرَّجُلَ الْعَلَّامَةَ فِي أَرْفَعِ مَرَاتِبِ الْعِلْمِ!

٩٩ - عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ فِعْلٌ يُخْبِرُ عَنِ اسْمٍ مَجْهُولٍ:

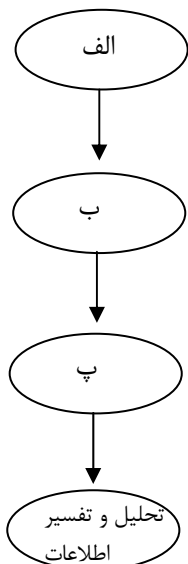
- (١) لِأَثْمَارِ شَجَرَتِنَا أَلْوَانٌ جَمِيلَةٌ تَدُلُّ عَلَى قُدْرَةِ اللَّهِ!
- (٢) قَرَأْتُ مَوْضُوعَاتٍ مُتَعَدِّدَةً عَنِ أَسْبَابِ ظَاهِرَةِ قَوْسِ قَزْحِ الْجَمِيلَةِ تُحَيِّرُنِي!
- (٣) مَنْ يَقْرَأُ فِي صَغَرِهِ كِتَابًا يُسَاعِدُهُ مُسَاعِدَةً لِيُجِيبَ فِي كِبَرِهِ!
- (٤) أَنْظِرْ إِلَى نَمْلَةٍ صَغِيرَةٍ تَحْمِلُ حَبَّةَ كَبِيرَةٍ لِتُخْرِجَهَا!

۱۰۰ - عین «کان» یُمكن أن لا يدلّ على الزّمن الماضي:

- ۱) فکرتُ في المُستقبل عندما كنت مشغولاً بمطالعة کتاب عن نجاح الأشخاص الّذين نالوا أهدافهم على رغم المصاعب!
- ۲) كانت فُدرة الإعصار عجيبةً في تخريب الأشياء المُختلفة حيث يُمكن أن يُخرّب البيوت المُستحكمة في طريقه!
- ۳) كان في سفرتنا إلى المناطق الحربيّة رجلاً عجوزٌ يقول لنا قصائص كثيرة حول تجاربه في الحروب المُختلفة!
- ۴) حينما دخلتُ في المصنع رأيتُ أنّ جميع العمّال كانوا واقفين في زاوية من القاعة يتحدّثون مع بعضهم!

تاریخ

۱۰۱ - با توجه به نمودار زیر، کدام گزینه مراحل پژوهش تاریخ را به ترتیب بیان کرده است؟

- ۱) موضوع تحقیق باید تازه و غیر تکراری باشد - استخراج اطلاعات از منابع و اسناد تاریخی - ارزیابی منابع و دقت و صحت آنها
- ۲) ارائه گزارش علمی درباره یافته‌ها - نیاز به روش‌ها و مهارت‌های خاص - گزینش موضوع دارای منابع و اطلاعات کافی
- ۳) مشخص کردن هدف پژوهش - اطمینان از اصالت سند و جعلی نبودن - تنظیم و دسته‌بندی اطلاعات
- ۴) پرسش از زمینه‌ها، علت و آثار - انتخاب موضوع مؤثر و مفید - بررسی دقت و صحت نویسندگان منابع

۱۰۲ - کدام یک از گزینه‌های زیر مربوط به اواخر دوره گردآوری خوراک است؟

- ۱) تکامل توانایی سخن گفتن و اندیشیدن در انسان و استفاده از نقاشی
- ۲) کشف آتش، کشت دانه‌ها توسط زنان و ساخت ابزار از استخوان
- ۳) ساخت ابزار سنگی و ساخت مسکن با استفاده از شاخ و برگ درختان
- ۴) ساخت ابزار چوبی، باور داشتن به نیروهای فراطبیعی و رواج دادوستد

۱۰۳ - با توجه به گزاره‌های زیر، کدام گزینه درست است؟

- الف: در دوره‌ای که تمدن سند رو به انحطاط گذاشته بود، نخستین شهرها در چین تأسیس شدند.
 ب: مدت‌ها قبل از ورود اقوام آریایی به هند، اقوام هند و اروپایی وارد شبه‌جزیره ایتالیا شدند.
 پ: اکدی‌ها پیش از تشکیل دولت - شهرهای سومری قدرت خود را در بین‌النهرین گسترش دادند.
 ت: پس از شروع زندگی در دولت - شهرهای سومری، تمدن مصر جوانه زد.

- ۱) «ب» - «پ»   ۲) «الف» - «ت»   ۳) «الف» - «پ»   ۴) «ب» - «ت»

۱۰۴- کدام گزینه مربوط به دوره پیش از تاریخ در ایران نیست؟ آزمون وی ای پی

- (۱) تأسیس شهرهای چغامیش و شهداد
 (۲) ساخت ابزارهای مفرغین در لرستان
 (۳) پرستش اینشوشیناک خدای شهر شوش
 (۴) ساختن ظروف سفالی و ابداع چرخ سفالی

۱۰۵- هر کدام از وقایع زیر، مربوط به کدام پادشاه ساسانی است؟

- انجام اصلاحاتی در زمینه اداری، نظامی و اقتصادی
 - کشته شدن گردیانوس امپراتور روم
 - به زندان افتادن مانی

- نگارش اوستا به خط و زبان اوستایی

- (۱) خسرو انوشیروان - شاپور اول - بهرام یکم - شاپور دوم
 (۲) خسرو پرویز - شاپور دوم - بهرام دوم - شاپور اول
 (۳) قباد - شاپور اول - شاپور اول - خسرو انوشیروان
 (۴) بهرام - شاپور دوم - شاپور اول - خسرو پرویز

۱۰۶- مورخی بعد از بررسی وضعیت گروه‌ها و طبقات ایران باستان، به نتایج زیر دست یافته است. به ترتیب هر گزاره،

مربوط به کدام دوران پادشاهی ایران باستان است؟

- الف: اسیران جنگی بیگانه در فعالیتهای کشاورزی، معادن، ساختمان سازی و کارهای منزل به کار گرفته می شدند.
 ب: این دوره، سرآغاز نابرابری‌های اقتصادی، اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی است.
 پ: موبدان زرتشتی مدافع نابرابری‌های طبقاتی و امتیازات طبقه حاکم بودند و چنین وانمود می کردند که این تفاوت‌ها و تمایزها برای حفظ نظم و ثبات کشور لازم است.

ت: گروه جنگجویان نسبت به دو گروه روحانیون، شبانان و کشاورزان در جایگاه بالاتری قرار گرفت.

- (۱) اشکانیان - هخامنشیان - ساسانیان - مادها
 (۲) هخامنشیان - مادها - اشکانیان - ساسانیان
 (۳) ساسانیان - اشکانیان - مادها - هخامنشیان
 (۴) اشکانیان - مادها - ساسانیان - هخامنشیان

۱۰۷- کدام یک از گزینه‌های زیر مربوط به دوره اشکانیان است؟

- (۱) برگزاری آیین‌های دینی مانند خواندن نیایش‌ها، سرودها و قربانی کردن حیوانات توسط مغ‌ها
 (۲) ساختن معابد برای خدای آناهیتا و راه یافتن ستایش خدای مهر به قلمرو امپراتوری روم
 (۳) استفاده از فیل در جنگ‌ها و نجات یمن از اشغال حبشیان به کمک نیروی دریایی
 (۴) ترجمه کتاب اوستا به زبان پهلوی و نوشتن شرح و تفسیرهای اعتقادی بر اوستا

۱۰۸- تقدم و تأخر زمانی رویدادهای زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف: مرگ هشام بن عبدالملک

ب: تصرف قرطبه در اندلس توسط عبدالرحمن بن معاویه

پ: به خلافت رسیدن ابوالعباس سفاح

ت: بنای شهر بغداد

- (۱) «ب» بعد از «ت» و قبل از «الف» رخ داده است.
 (۲) «الف» بعد از «پ» و قبل از «ت» رخ داده است.
 (۳) «پ» بعد از «الف» و قبل از «ب» رخ داده است.
 (۴) «ت» بعد از «ب» و قبل از «پ» رخ داده است.

۱۰۹- به ترتیب هریک از گزاره‌های زیر، مربوط به کدام واقعه است؟

الف: تضعیف قدرت و موقعیت قریش در حجاز

ب: کاهش فعالیت‌های نظامی قریش علیه مسلمانان

پ: معرفی آن از سوی قرآن به عنوان فتح و پیروزی آشکار برای اسلام

ت: انجام به فرمان الهی و در پی بهانه‌جویی یهودیان

- (۱) جنگ احد - صلح حدیبیه - جنگ احزاب - تغییر قبله مسلمانان به سوی مکه
 (۲) سال وفود - جنگ احد - غزوه تبوک - لشکرکشی و محاصره نظامی قبیله‌های پیمان شکن یهود
 (۳) جنگ بدر - جنگ خندق - صلح حدیبیه - تغییر قبله مسلمانان به سوی مکه
 (۴) جنگ تبوک - فتح مکه - صلح حدیبیه - لشکرکشی و محاصره نظامی قبیله‌های پیمان شکن یهود

۱۱۰- در رابطه با فتوحات مسلمانان در مصر و شام، کدام گزینه با توجه به موارد زیر بیان درستی دارد؟

الف: اختلافات مذهبی و تفاوت‌های قومی، فرهنگی و زبانی

ب: اختلافات اساسی در برخی از مسائل مذهبی با رومیان

پ: پرداخت مالیات‌های سنگین به روم

ت: گشوده شدن شهرها به جنگ یا به صلح

(۱) «الف» مربوط به فتح شام، «ب» مربوط به فتح مصر و «ت» عامل مشترک مربوط به فتح هر دو منطقه است.

(۲) «ب» عامل مشترک مربوط به فتح هر دو منطقه، «الف» مربوط به فتح مصر و «ت» مربوط به فتح شام است.

(۳) «پ» مربوط به فتح مصر، «ت» مربوط به فتح شام و «الف» عامل مشترک مربوط به فتح هر دو منطقه است.

(۴) «ت» مربوط به فتح مصر، «پ» مربوط به فتح شام، «ب» عامل مشترک مربوط به فتح هر دو منطقه است.

۱۱۱- با توجه به ترتیب گزاره‌های زیر، کدام گزینه درست است؟

الف: میرداماد از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان است و ملاصدرا از شاگردان او بود.

ب: ابن‌سینا فلسفه مشایی را پایه‌گذاری کرد و فارابی آن را به اوج رساند.

پ: فلسفه در پایان دوران حکومت‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی دچار افول شد.

ت: سهروردی فلسفه مشاء را با عرفان در آمیخت و شیخ‌بهایی شاخص‌ترین فیلسوف عصر صفوی است.

(۱) نادرست - نادرست - درست - درست (۲) نادرست - نادرست - درست - نادرست

(۳) درست - درست - نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۱۱۲- چه کسانی به ترتیب به حکومت نوادگان تیمور بر ایران و ماوراءالنهر پایان دادند و کدام حکومت‌های محلی

غیرمغولی بعد از مرگ ابوسعید در مناطق مختلف ایران پدید آمد؟

(۱) قراقویونلوها و آق‌قویونلوها - سادات مرعشی مازندران و آل مظفر

(۲) قراقویونلوها و صفویان - حکومت شیعه‌مذهب سربداران و اتابکان فارس

(۳) صفویان و ازبکان - سادات مرعشی مازندران و آل مظفر

(۴) آق‌قویونلوها و ازبکان - حکومت شیعه‌مذهب سربداران و اتابکان فارس

۱۱۳- در عصر اکتشافات، چرا پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها انگیزه و شوق بیشتری برای کشف راه‌ها و سرزمین‌های جدید از

خود نشان دادند؟

الف: چون نمی‌توانستند با ایتالیایی‌ها که تجارت در دریای مدیترانه را در انحصار خود داشتند، رقابت کنند.

ب: چون از سود تجارت پروونق در دریای مدیترانه، بی‌بهره بودند.

پ: چون با حکومت عثمانی که بر مناطق شمال شرق و شرق دریای مدیترانه تسلط داشت، دشمنی داشتند.

ت: چون حکومت‌های ایرانی و دستگاه خلافت مانع جدی برای رسیدن آن‌ها به هند و چین بودند.

(۱) «الف» - «ت» (۲) «ب» - «پ» (۳) «پ» - «ت» (۴) «الف» - «پ»

جغرافیا

۱۱۴- با توجه به نمودار زیر در رابطه با مراحل پژوهش جغرافیایی، کدام گزینه

به درستی بیان شده است؟

(۱) اگر «ب» ارائه پیشنهادها و خبرهای اولیه در چارچوب مسئله پژوهش باشد، «الف» بستگی به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس محقق خواهد داشت.

(۲) اگر «پ» در تمامی پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار بگیرد، «ب» به حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش اشاره دارد.

(۳) اگر «الف» مربوط به پرسش پژوهشگر از خود درباره اهمیت انجام پژوهش باشد، «ب» به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد.

(۴) اگر «ب» پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق باشد، «پ» به مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران اشاره دارد.

۱۱۵- با توجه به موارد زیر، کدام عبارت با مشخصات منطقه «زاگرس» مطابقت دارد؟

الف: رودها

ب: ریزش‌های جوی شدید

پ: توفان‌های گرد و غبار

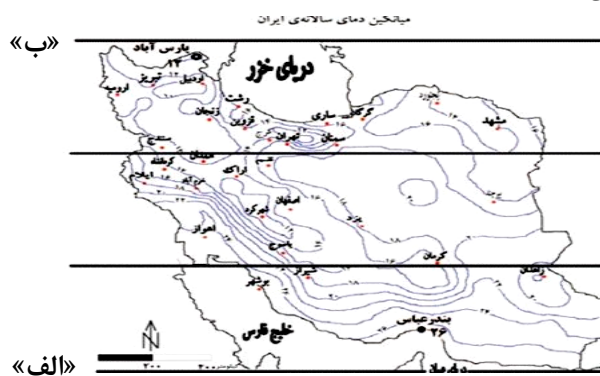
۱) به علت تغییرات اقلیمی، دچار نوساناتی شده و از حالت منظم به حالت نامنظم و طغیانی تغییر شکل داده است - کوه‌ها را فرسایش می‌دهد و مواد آن در دسترس این رودها قرار می‌گیرد - هم طبیعت و هم انسان در منطقه زاگرس در ایجاد و گسترش آن‌ها مؤثر است.

۲) حمل رسوب توسط رودها به تشکیل شکل‌های جدیدی از ناهمواری منجر شده است - رودها را دچار نوسان کرده و از حالت منظم به حالت نامنظم و طغیانی در آورده است - موجب ضرر به دامنه‌ها، دره‌ها و دشت‌ها شده است.

۳) موجب ضرر به دامنه‌ها، دره‌ها و دشت‌ها شده است - باعث برهم خوردن تعادل جریان رودها در نواحی شهری شده است - موجب ضرر به دامنه‌ها، دره‌ها و دشت‌ها شده است.

۴) هم طبیعت و هم انسان در منطقه زاگرس در ایجاد و گسترش آن‌ها مؤثر است - در مناطق شهری موجب خارج شدن رودها از بستر خود شده و طغیان یا سیلاب را به شهرها تحمیل کرده است - هم طبیعت و هم انسان در منطقه زاگرس در ایجاد و گسترش آن‌ها مؤثر است.

۱۱۶- با توجه به تصویر داده‌شده، کدام عبارت به درستی تدوین شده است؟

۱) اگر «الف» مدار ۲۵ درجه جنوبی و «ب» مدار ۴۰ درجه شمالی را نشان دهد، آنگاه در مناطق جنوبی کشور که در عرض‌های پایین جغرافیایی قرار دارند، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است.

۲) اگر «ب» عرض جغرافیایی پایین باشد، در آن صورت در آن، زاویه تابش خورشید مایل‌تر است، مقدار تابش کمتر و هوا سردتر است.

۳) در صورتی که «الف» مدار ۲۵ درجه شمالی را نشان دهد، می‌توان نتیجه گرفت که، در عرض‌های پایین جغرافیایی، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است.

۴) «الف» و «ب» هر دو عرض جغرافیایی یکسانی دارند و فقط دوری و نزدیکی به استوا موجب تغییر در زاویه تابش خورشید شده و منطقه «الف» را نسبت به عرض «ب» گرم‌تر و تابش را عمودتر می‌توان دید.

۱۱۷- با توجه به ویژگی‌های جمعیتی، کدام عبارت به درستی تدوین شده است؟

۱) جغرافی‌دانان معتقدند که نقشه پراکندگی جمعیت، پیوسته در حال تغییر است. در دهه‌های اخیر، نقش طبیعت به‌عنوان عامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت، نسبت به گذشته، افزایش چشمگیری داشته است.

۲) ضرورت تأمین امنیت کشور ایجاب می‌نماید تا در سیاست‌گذاری‌های جمعیتی مقوله تأمین نیروی دفاعی کافی برای حفظ تمامیت ارضی و حفظ حدود و ثغور مرزها و مقابله با دشمنان میهن مورد نظر قرار بگیرد.

۳) اطلاع از میزان مهاجرت جمعیت، پایه محاسبه فرمول دو برابر شدن جمعیت است. زمان به دست‌آمده سبب می‌شود تا برای آینده، پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهند.

۴) جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان‌های خاص، تفاوت‌های زیادی داشته؛ اما در طول زمان نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می‌شود.

۱۱۸- ایجاد جزایر مصنوعی در خلیج فارس مصداق چیست و چه اقدامی در آن صورت می‌گیرد، پیامد آن چیست؟

- ۱) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند - حجم وسیعی از سنگ و خاک به آب‌های خلیج فارس سرازیر می‌شود - آسیب رساندن به اکوسیستم ساحلی
- ۲) انسان‌ها، نواحی را شکل می‌دهند - حجم وسیعی از سنگ و خاک از بستر خلیج فارس بالا کشیده می‌شود - پیامدهای نامطلوب برای محیط‌زیست خلیج فارس
- ۳) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند - حجم وسیعی از سنگ و خاک از بستر خلیج فارس بالا کشیده می‌شود - گل‌آلود شدن حجم وسیعی از آب
- ۴) انسان‌ها، نواحی را شکل می‌دهند - حجم وسیعی از سنگ و خاک به آب‌های خلیج فارس سرازیر می‌شود - آسیب فراوان به آب‌سنگ‌های مرجانی

۱۱۹- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر با توجه به شکل روبه‌رو، مناسب است؟

«در تغییرات آب‌وهوایی کشور ما جبهه قطبی نقش مهمی دارد که بارندگی آن از نوع بارندگی ای است که .....»
 ۱) بیشتر در محل برخورد توده‌های هوا با یکدیگر و در منطقه معتدله شکل می‌گیرد.

- ۲) توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود، همراه با بالا آمدن دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد. بارش‌های بهاری از این نوع هستند.
- ۳) نواحی مرتفع و کوهستان‌ها مانع از آن می‌شوند که توده هوای مرطوب به‌طور افقی حرکت کند. در نتیجه، توده هوا در امتداد دامنه بالا می‌رود تا به قله برسد و دمای آن کاهش یافته و بارش صورت می‌گیرد.
- ۴) توده هوا از هوای مجاور خود سردتر می‌شود، همراه با پایین آمدن دمای آن، بالا می‌رود و بارندگی صورت می‌گیرد.

۱۲۰- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه درست است؟ آزمون وی ای پی

الف: بازی هاکی و مبداء و گسترش آن

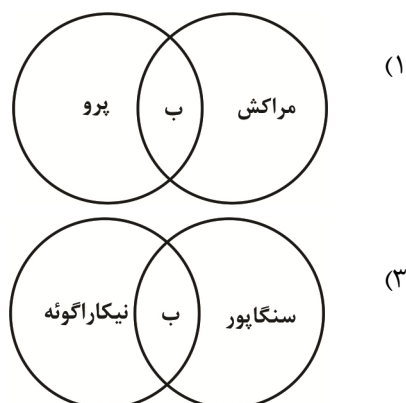
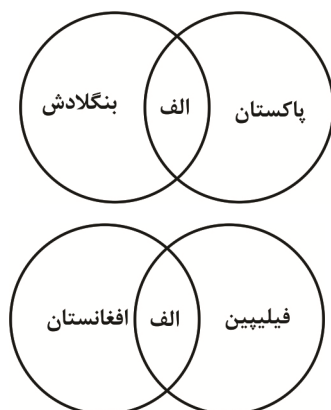
ب: باورها و اعتقادات ادیان در قالب مجسمه‌سازی و مکان‌های مقدس

- ۱) «الف» اشاره به تماس غیرمستقیم فرهنگ و «ب» اشاره به کهن بودن پدیده پخش فرهنگی از زمان‌های دور و به یادگار گذاشتن آن‌ها دارد.
- ۲) «الف» اشاره به یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه آن و «ب» به نقش مهم اشیاء، بناها و اماکن در گردشگری و جهان‌گردی اشاره دارد.
- ۳) «الف» تنوع فرهنگی در جاهای مختلف و گسترش در مکان‌های مختلف بدون تماس فرهنگی و «ب» به پدیده پخش فرهنگی و گسترش ادیان در جاهای مختلف اشاره دارد.
- ۴) «الف» به پخش فرهنگی مستقیم و گسترش بازی هاکی در آمریکا و «ب» به چشم‌اندازهای فرهنگی و نقش مهم دین در خلق آن‌ها اشاره دارد.

۱۲۱- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه به‌درستی ترسیم شده است؟

ب: کشورهای پیرامون

الف: انقلاب سبز

۱۲۲- کدام گزینه متن را کامل می‌کند؟

«شهر ..... دارای ..... است و روستای ..... تحت تأثیر ..... است.»

- ۱) ستاره‌ای - یک مرکز اصلی و خیابان‌های منشعب از آن - متمرکز - پدیده‌های اطراف خود
- ۲) خطی - شکلی متمرکز - پراکنده - خانه‌های نزدیک به هم
- ۳) شطرنجی - شبکه‌ی مستطیل‌شکل راه‌ها - پلکانی - بارش و وجود رودهای فراوان
- ۴) شطرنجی - بلوک‌ها و قطعات همسان - متمرکز - کمبود بارش و رودهای فصلی

۱۲۳- در رابطه با موارد زیر، کدام عبارت درست است؟

الف: بخش باغداری   ب: بخش دامداری

پ: صنایع پتروشیمی   ت: صنایع خودروسازی

- ۱) «ت» یکی از شاخصه‌های توسعه‌یافتگی است و «پ» بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور به‌شمار می‌رود.
- ۲) کشت گلخانه‌ای در «الف» از روش‌هایی است که می‌تواند از مزایای کشور ما بهره‌برد و تنوع اقلیمی و گونه‌های گیاهی در رشد «ب» مؤثر است.
- ۳) «الف» از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور است و «ب» در اقتصاد غذایی، اشتغال و تولید ناخالص داخلی مؤثر است.
- ۴) رشد صنایع تبدیلی سبب رشد «الف» و اختلاف شدید درجه‌ی حرارت روزانه و سالانه، سبب رشد «ب» است.

۱۲۴- با توجه به مرزهای زیر، کدام گزینه بیان درستی دارد؟

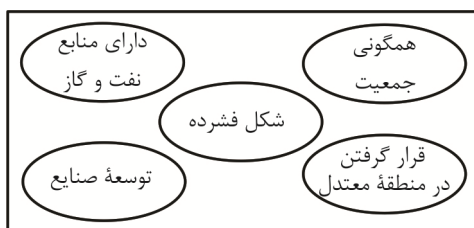
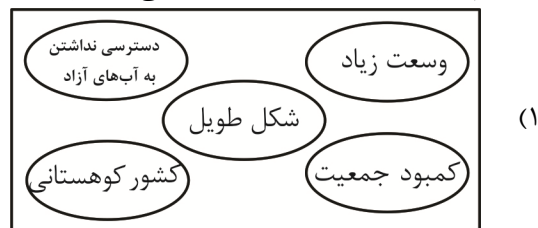
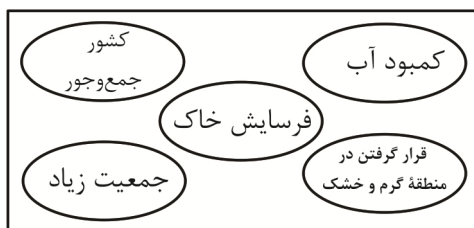
الف: مرز کانادا و آلاسکا   ب: مرز کانادا و آمریکا روی مدار ۴۹ درجه‌ی شمالی

پ: مرز ایران و عراق در اروندرود   ت: مرز هند و پاکستان

ث: مرز ایران و افغانستان

- ۱) در مورد «ب» همانند «پ» با استفاده از مختصات جغرافیایی خط مرزی تعیین شده و از نوع مرزهایی است که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده است.
- ۲) مورد «ب» همانند «ث» با توافق دو کشور همجوار روی زمین تعیین و علامت‌گذاری می‌شود و در بخش‌هایی از زمین است که امکان استفاده از پدیده‌های طبیعی برای تعیین خطوط مرزی وجود نداشته باشد.
- ۳) مورد «الف» همانند «ت» با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شود و گروه‌های انسانی را که از نظر قومی، دینی و زبانی متفاوت‌اند، جدا می‌کند.
- ۴) مورد «الف» همانند «پ» از جمله مرزهایی است که در تعیین آن شرایط فرهنگی در نظر گرفته شده و مبنای تعیین آن، پدیده‌های طبیعی است که بین دو کشور قرار گرفته است.

۱۲۵- کدام نمودار به کشوری با قدرت ملی بیشتر اشاره دارد؟

۱۲۶- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- میان جزء یک مجموعه و کل مجموعه رابطهٔ عموم و خصوص مطلق، برقرار است.
- در عبارت «خانه را دزد برده است، هرچه گشتم پیدایش نکردم»، تنها یک مغالطه رخ داده است.
- مفاهیمی که تنها یک مصداق در عالم دارند، مفهوم جزئی هستند.

- (۱) درست - درست - درست
(۲) درست - نادرست - درست
(۳) نادرست - درست - نادرست
(۴) نادرست - نادرست - نادرست

۱۲۷- اگر در تعریف رایانه بگوییم: «وسیله‌ای است که در موارد زیر استفاده می‌شود:

- (۱) پردازش اطلاعات (۲) تحلیل داده‌ها (۳) ارتباط با بانک‌های اطلاعاتی» چگونه تعریفی است؟
(۱) تعریف لفظی
(۲) تعریف از طریق ذکر مصادیق
(۳) تعریف مفهومی
(۴) در قالب تعریف منطقی نیست.

۱۲۸- با توجه به دو گزاره «مردم ایران با دیدن صحنه‌هایی از جنگ ناراحت می‌شوند.» و «مردم ایران ۸۶ میلیون نفر از لحاظ جمعیت برآورد می‌شوند.» می‌توان گفت:

- (۱) دو قضیهٔ شخصی است که در قضیهٔ اول، دلالت تضمینی و در قضیهٔ دوم دلالت مطابقی است.
(۲) در قضیهٔ اول، یک قضیهٔ شخصی و در قضیهٔ دوم، موضوع امری کلی است.
(۳) در قضیهٔ اول، موضوع امری کلی است و قضیهٔ دوم، موضوع امری جزئی و یک قضیهٔ شخصی است
(۴) موضوع هر دو قضیه کلی بوده و به سبب بیان نشدن سور، امکان تشخیص نوع قضیه وجود ندارد.

۱۲۹- در گزاره‌های زیر کدام گزینه از نظر تعداد قضیه، متفاوت است؟

- (۱) با خاک ره ز روی مذلت برابرم
(۲) حاملند و خود ز جهل افراشته
(۳) عمر در محمول و در موضوع رفت
(۴) وقت آنست که ضعف آید و نیرو برود
آب رخم همی رود و نان نمی‌رسد
راکب و محمول ره پنداشته
بی‌بصیرت عمر در مسموع رفت
قدرت از منطق شیرین سخنگو برود

۱۳۰- اگر بدانیم که «هیچ الف ب نیست.» کاذب است، ارزش کدام گزینه، نامشخص خواهد بود؟
(۱) بعضی الف ب نیست.
(۲) بعضی الف غیر ب نیست.
(۳) بعضی الف ب است.
(۴) بعضی ب الف است.

۱۳۱- دربارهٔ استدلال‌های زیر، به ترتیب کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- الف: هیچ انسانی نمی‌تواند پرواز کند، از آنجا که هر انسانی حیوان است، بنابراین هیچ حیوانی نمی‌تواند پرواز کند.
ب: هیچ انسانی نمی‌تواند پرواز کند، چون علی، بهزاد و دیگران که انسان هستند نمی‌توانند پرواز کنند.
(۱) مغالطهٔ تعمیم شتابزده - مغالطهٔ تمثیل ناروا
(۲) مغالطهٔ عدم تکرار حد وسط - استدلال تمثیلی
(۳) قیاس - تعمیم شتابزده
(۴) قیاس نامعتبر - استقرا

۱۳۲- اگر بدانیم که «هر الف ب است» صادق است و «بعضی ج ب نیستند.» کاذب است، صدق کدام گزینه، قابل حصول است؟
(۱) هر الف ج است.
(۲) هر ج الف است.
(۳) با این دو قضیه نمی‌توان قیاس اقترانی معتبر تشکیل داد.
(۴) یک قیاس معتبر شکل چهارم می‌توان تشکیل داد.

۱۳۳- اگر قضیه‌ای به صورت «A یا B است یا C.» داشته باشیم و بدانیم که مفهوم D رابطهٔ تساوی با غیر C دارد و میان B و D رابطهٔ عموم و خصوص مطلق برقرار باشد، کدام گزینه درست خواهد بود؟

- (۱) اجتماع و ارتفاع B و C محال است.
(۲) ارتفاع B و C امکان‌پذیر است، اما اجتماعشان محال است.
(۳) اجتماع B و C امکان‌پذیر بوده، اما ارتفاعشان محال است.
(۴) اجتماع و ارتفاع B و C نامشخص است.

۱۳۴- در متن زیر امکان چند «مغالطه» وجود دارند؟

- «علی رضا ایمان و معلممان دربارهٔ نقش جهان و طراحی آن در حیات با یکدیگر گفت‌وگو می‌کردند. معلم گفت: هرکس که به طراح آن، ایمان داشته باشد، اظهار شگفتی خواهد کرد. او گفت من خود ایمان هستم.»
(۱) ۴ مغالطه
(۲) ۵ مغالطه
(۳) ۶ مغالطه
(۴) بیشتر از ۶ مغالطه

۱۳۵- با توجه به گفت‌وگوی میان جواد و آرش دو رقیب دیرینه، در حضور دوستانشان، می‌توان گفت:

«جواد: آیا فکر می‌کنی که انسان موجودی مختار نیست؟ آرش: بله.

جواد: اگر اینطور، پس انتخابی برای ما باقی نمی‌مونه؟ آرش: به نحوی، چون ما متأثر از محیط زندگی و خیلی از چیزها هستیم.

جواد: یعنی هیچ کنترلی بر انتخاب‌هامون نداریم؟ پس مسئولیتی هم نباید در اعمال‌مون داشته باشیم؟ اینجوری فکر نمی‌کنی انتخاب‌هامون بی‌معنا میشه؟ آرش: درسته، شاید حق با تو باشه.

جواد: دقیقاً ما آزادیم که انتخاب کنیم و مسئولیت انتخاب‌هایمون را هم بر عهده داریم. آرش: درسته. جواد: پس سرنوشت‌مان را خودمان تعیین می‌کنیم و می‌توانیم با تصمیم‌های درست، سرنوشت خودمان را مشخص کنیم و پیشرفت داشته باشیم. حال من از تو می‌خواهم با تغییر آن رفتاری که قبلاً از تو دیدم، سرنوشت خودت را تغییر دهی.

(۱) گفت‌وگویی استدلالی از نوع برهان است.

(۲) این گفت‌وگو خالی از مغالطه و صرفاً به‌منظور دستیابی به حقیقت است.

(۳) استدلالی از نوع خطابه و به‌منظور اقناع آرش است.

(۴) استدلالی از نوع جدل و تنها به‌منظور غلبه بر آرش است.

۱۳۶- کدام مورد از معیارهای تشخیص پرسش‌های فلسفی نیست؟

(۱) رسیدن به پاسخ نهایی مشروط به روشمندی حل آن‌ها است. (۲) بی‌اهمیت بودن در ظاهر و ارزشمندی ذاتی آن است.

(۳) موضوعات آن‌ها در مقیاس کلان هستی است. (۴) تحلیل عقلانی بدون ارجاع به داده‌های تجربی است.

۱۳۷- کدام پرسش از لحاظ ریشه‌ای بودن یا شاخه‌ای بودنش در فلسفه، متفاوت است؟

(۱) آیا زبان تنها ابزار ارتباط است یا بر نحوه تفکر ما تأثیرگذار است؟

(۲) آیا زمان و مکان مفاهیمی مستقل از اجسام مادی هستند یا فقط ویژگی‌های فیزیکی جهان هستند؟

(۳) آیا مفاهیم ریاضی مستقل از ذهن انسان وجود دارد یا ساخته و پرداخته ما است؟

(۴) آیا جهان خارجی مستقل از ذهن انسان وجود دارد یا وجودش به ادراک و آگاهی ما وابسته است؟

۱۳۸- کدام یک از گزینه‌های زیر «درست» است؟

(۱) پارمنیدس با پذیرش تناقض در دو مفهوم، ویژگی‌ای برای جهان بیان می‌کند که تنها از راه تفکر عقلی به دست می‌آید.

(۲) در تفکرات فیلسوفان پیشاسقراطی، عرفان جایگاهی نداشته و تنها مباحث فلسفی و علمی پیگیری می‌شده است.

(۳) به‌علت فقدان آثار مکتوب در مسائل بنیادی هستی، پیش از فلاسفه یونان باستان، یونان را مهد تفکر فلسفی نامیده شده است.

(۴) به‌سبب در دسترس نبودن آثار مکتوب از تمدن‌های باستانی، فلسفه، آغازی در زمان ندارد.

۱۳۹- کدام گزینه از ویژگی‌های شخصیتی سقراط نیست؟

(۱) فردی سرشناس و مشهور که لباس ساده‌ای بر تن داشت و گاهی حرف‌های خنده‌آوری بر زبان جاری می‌کرد.

(۲) در برخورد با مردم، بدون در نظر گرفتن سطح فکری آنان، موضوعی بنیادی و مهم برای بحث انتخاب می‌کرد.

(۳) روش بحثش متغیر نبود و در پایان بحث، حقیقت و سخن درست را بیان نمی‌کرد.

(۴) یکی از عوامل جذب جوانان به سقراط این بود که جهالت کسی را به رخش نمی‌کشید و جانب اخلاق را رعایت می‌کرد.

۱۴۰- کدام گزینه علت ناتوانی سوفیست‌ها در دستیابی به علم مطابق با واقع است؟

(۱) چیزی در عالم هستی وجود ندارد.

(۲) استفاده زیاد از مغالطه و اختلاف‌نظرهای موجود.

(۳) اشیاء موجود در عالم هستی درک‌شدنی نیستند.

(۴) علم‌آموزی امری نشدنی است.

۱۴۱- کدام گزینه زیر به ترتیب توسط شناخت عقلی و شناخت تجربی، قابل درک نیست؟

(۱) یکسان عمل کردن طبیعت - قانون جاذبه

(۲) حیات موجود زنده - یکسان عمل کردن طبیعت

(۳) مسائل ریاضی - مسائل شیمی

(۴) شناخت صفات خداوند - نحوه کارکرد چشم

۱۴۲- در کدام گزاره، نظر درستی در اعتبار حس و عقل، مطرح شده است؟

(۱) افلاطون تنها شناخت عقلی را معتبر دانسته و تنها آن را مطمئن می‌داند.

(۲) پروتاگوراس شناخت حسی را معتبر نمی‌دانست و بر همین اساس، به حقیقت ثابتی قائل نیست.

(۳) پارمنیدس علاوه بر شناخت حسی، شناخت عقلی را معتبر دانسته و براساس آن می‌توان به لایه‌های باطنی پی برد.

(۴) ارسطو و ابن‌سینا شناخت عقلی را معتبر می‌دانند.

۱۴۳- کدام گزاره با معرفت‌شناسی کانت، سازگار است؟

- ۱) مقصود او از طرح وجود تصورات پیشینی در قوه ادراکی انسان، آن بود که اعتبار عقل را اثبات کند.
- ۲) مفاهیمی همچون زمان، مکان و علیت از داده‌های حسی برداشت نمی‌شوند.
- ۳) زمان و مکان را در قالب داده‌های حسی دریافت می‌کند.
- ۴) انسان با همکاری حس و عقل، از طریق مشاهده پدیده‌ها، به مفهوم علت در عالم پی می‌برد.

۱۴۴- به ترتیب گزاره‌های زیر مربوط به دیدگاه کدام فیلسوفان است؟

- انسان، حیوانی پیچیده‌تر از سایر حیوانات است.
- انسان، یک ماشین مادی بسیار پیچیده است.
- بدن انسان، ماشینی پیچیده که به‌طور خودکار، کار می‌کند.
- ذهن انسان، ماشینی پیچیده که شبیه موتور، کار می‌کند.

۱) دکارت - ماتریالیست‌ها - داروینیست‌ها - توماس هابز

۲) ماتریالیست‌ها - توماس هابز - دکارت - داروینیست‌ها

۳) داروینیست‌ها - ماتریالیست‌ها - دکارت - توماس هابز

۴) داروینیست‌ها - ماتریالیست‌ها - توماس هابز - دکارت

۱۴۵- کدام گزینه شباهت و اختلاف فیلسوفان را درباره حقیقت انسانی، به درستی بیان کرده است؟

- ۱) ملاصدرا تحت تأثیر اندیشه‌های ابن سینا، حقیقت انسانی را دویبعدی می‌داند که روح به بدن ضمیمه شده است.
- ۲) دکارت نیز مانند ابن سینا، حقیقت انسانی را دوگانه می‌داند، جنبه‌ای مادی و جنبه‌ای غیرمادی.
- ۳) سهروردی برخلاف ابن سینا، حقیقت انسان را امری دور افتاده از وطن خود می‌داند.
- ۴) ملاصدرا برخلاف ابن سینا روح انسانی را امری جدا از بدن نمی‌داند که به بدن ضمیمه شده باشد.

اقتصاد

۱۴۶- کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟ آزمون وی ای پی

- الف: هر کدام از عبارتهای «به چه میزان قرار است هزینه کنید» و «گزینه‌ها را قبل از خرید فهرست کنید» به ترتیب با کدام‌یک از مراحل انواع خرید، ارتباط دارند؟
- ب: اگر برای فردی، هنگام خرید یک کالا، قیمت و خدمات پس از فروش آن کالا مهم باشد، بهتر است از کدام خرید استفاده کند؟

پ: در خرید هوشمندانه قبل از انتخاب و خرید باید چه کاری انجام داد؟

۱) الف) مرحله سوم خرید مقایسه‌ای - مرحله سوم خرید هوشمندانه	ب) خرید مقایسه‌ای	پ) بررسی معیارها
۲) الف) مرحله دوم خرید هوشمندانه - مرحله دوم خرید مقایسه‌ای	ب) خرید هوشمندانه	پ) بررسی معیارها
۳) الف) مرحله دوم خرید هوشمندانه - مرحله دوم خرید مقایسه‌ای	ب) خرید مقایسه‌ای	پ) بررسی گزینه‌ها
۴) الف) مرحله سوم خرید مقایسه‌ای - مرحله سوم خرید هوشمندانه	ب) خرید هوشمندانه	پ) بررسی گزینه‌ها

۱۴۷- وقتی شخصی تعداد معینی اوراق مشارکت از دولت یا سازمانی خصوصی خریداری می‌کند، آنگاه:

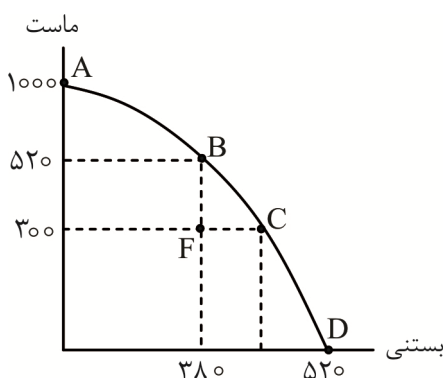
- ۱) برحسب فعالیت اقتصادی مورد نظر فرد خریدار، اوراقی را به او ارائه می‌دهند تا متناسب با سرمایه‌گذاری انجام‌شده سود دریافت نماید، این اوراق قابلیت خرید و فروش نیز دارند.
- ۲) متناسب با میزان سرمایه‌گذاری فرد خریدار، اوراقی به او ارائه می‌گردد که برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سود به آن تعلق می‌گیرد، این اوراق قابلیت خرید و فروش نیز دارند.
- ۳) اوراقی رسمی و قانونی برای مشارکت در تأمین مالی راه‌اندازی یک فعالیت اقتصادی را دریافت کرده تا بتواند پس از انقضای سررسید آن، اصل پول را البته بدون سود دریافت نماید.
- ۴) اوراقی که توسط دولت یا سازمان‌های رسمی و قانونی صرفاً در جهت توسعه فعالیت اقتصادی مشخصی که تاکنون وجود داشته است را دریافت می‌نماید.

۱۴۸- براساس اطلاعات موجود در جدول، موارد زیر را محاسبه کنید.

الف: شبه پول	ب: حجم پول	پ: نقدینگی
حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت	۱/۵ برابر ارزش چک پول‌ها	
ارزش مسکوکات	۴,۰۰۰ واحد	
حساب‌های پس‌انداز بلندمدت	۵,۰۰۰ واحد	
ارزش چک پول‌ها	۳۰ درصد مسکوکات	
سپرده‌های دیداری	$\frac{۳}{۵}$ حساب‌های پس‌انداز بلندمدت	
ارزش اسکناس‌ها	۱۰ درصد مجموع مسکوکات و چک پول‌ها	

- (۱) الف (۵,۸۰۰) ب (۸,۷۲۰) پ (۱۴,۲۵۰)
 (۲) الف (۶,۸۰۰) ب (۸,۷۲۰) پ (۱۵,۵۲۰)
 (۳) الف (۵,۸۰۰) ب (۷,۲۷۰) پ (۱۴,۲۵۰)
 (۴) الف (۶,۸۰۰) ب (۷,۲۷۰) پ (۱۵,۵۲۰)

۱۴۹- منحنی مرز امکانات تولید زیر، مربوط به تولیدکننده‌ای است که دو کالای ماست و بستنی تولید می‌کند.

الف: اختلاف درآمد در نقطه F و نقطه‌ای که تمام منابع صرف تولید

بستنی می‌شود، چقدر است؟ (قیمت هر واحد بستنی ۲۲,۰۰۰

تومان و قیمت هر واحد ماست ۴۲,۰۰۰ تومان است.)

ب: محاسبه هزینه فرصت توسط این تولیدکننده قبل از

تصمیم‌گیری در مورد تولید کالاها، بیانگر کدام‌یک از قوانین مهم

انتخاب در کسب‌وکار است؟

- (۱) الف (۸,۲۵۰,۰۰۰) ب (قانون سوم
 (۲) الف (۹,۵۲۰,۰۰۰) ب (قانون سوم
 (۳) الف (۸,۲۵۰,۰۰۰) ب (قانون دوم
 (۴) الف (۹,۵۲۰,۰۰۰) ب (قانون دوم

۱۵۰- شخصی پس از چند بار شکست در راه‌اندازی کسب‌وکارهای مختلف، امسال در هفتمین مجمع عمومی سالانه

بنگاه اقتصادی خود که به همراه چند متخصص دیگر تأسیس نموده‌اند از سودی معادل ۳۴۰ میلیارد تومان سخن

به میان آورده است و این‌طور بیان نموده که برای افزودن منابع تولید جدید در حال برنامه‌ریزی برای تأمین مالی

مجدد از طریق بازار سرمایه هستند. با توجه به این مطالب، به ترتیب:

- کدام گزینه، دلیل فعالیت مجدد برای این کارآفرین بوده است؟

- این بنگاه تولیدی جزو کدام گروه از انواع کسب‌وکارها قرار دارد؟

- با توجه به طرح توسعه بیان شده، کدام عبارت درباره‌ی الگوی مرز امکانات تولید این بنگاه نادرست است؟

- اگر طرح مالی جدید، منجر به کاهش هزینه‌های تولید گردد، چه تغییری در منحنی عرضه بنگاه ایجاد خواهد شد؟

(۱) انگیزه کسب سود - تعاونی - نقطه تولید در طول منحنی مرز امکانات تولید به حرکت در خواهد آمد - مقدار عرضه روی منحنی جابه‌جا می‌شود.

(۲) انگیزه کسب سود - شرکت سهامی - منحنی PPF به سمت چپ و پایین منتقل خواهد شد - منحنی عرضه به مکان جدیدی جابه‌جا می‌شود.

(۳) احتمال موفقیت - شرکت سهامی - منحنی مرز امکانات جدیدی به دست خواهد آمد که برخی از نقاط غیرقابل دسترس را پوشش خواهد داد - مقدار عرضه روی منحنی جابه‌جا می‌شود.

(۴) احتمال موفقیت - تعاونی - منحنی PPF به سمت راست و بالا منتقل خواهد شد - منحنی عرضه به مکان جدیدی جابه‌جا می‌شود.

۱۵۱- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، به ترتیب:

سود واقعی	$\frac{2}{3}$ سود حسابداری
هزینه آشکار هر واحد محصول	۱۵,۰۰۰ تومان
تعداد محصول سالانه	۴,۰۰۰ واحد
قیمت هر محصول	۲۱,۰۰۰ تومان

- سود واقعی بنگاه چند تومان است؟

- هزینه فرصت سالانه چند تومان است؟

(۱) ۷,۵۰۰,۰۰۰ - ۲۴,۰۰۰,۰۰۰

(۲) ۷,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۶,۰۰۰,۰۰۰

(۳) ۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۴,۰۰۰,۰۰۰

(۴) ۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۶,۰۰۰,۰۰۰

۱۵۲- جدول زیر میزان مالیات پرداختی در یک جامعه را نشان می‌دهد. با توجه به این جدول:

مالیات بر مصرف	۲۸۰ میلیون تومان
مالیات بر درآمد	۸۹۰ میلیون تومان
مالیات بر ارزش افزوده	۳۶۰ میلیون تومان
مالیات بر درآمد املاک	$\frac{1}{4}$ مالیات بر مصرف
عوارض گمرکی	۳۰٪ مجموع مالیات بر درآمد و مالیات بر مصرف
مالیات بر دارایی‌های منقول و غیرمنقول	۳ برابر VAT

الف: میزان مالیات مستقیم پرداختی چقدر است؟

ب: مبلغ مالیاتی که تابع سیاست‌های کلان بازرگانی کشور می‌باشد، چقدر است؟

پ: مجموع مالیات‌های غیرمستقیم پرداختی چقدر است؟

(۱) الف) ۲,۰۴۰ میلیون تومان (ب) ۳۶۰ میلیون تومان (پ) ۹۹۱ میلیون تومان

(۲) الف) ۱,۹۷۰ میلیون تومان (ب) ۳۶۰ میلیون تومان (پ) ۲,۶۱۰ میلیون تومان

(۳) الف) ۲,۰۴۰ میلیون تومان (ب) ۳۵۱ میلیون تومان (پ) ۲,۶۱۰ میلیون تومان

(۴) الف) ۱,۹۷۰ میلیون تومان (ب) ۳۵۱ میلیون تومان (پ) ۹۹۱ میلیون تومان

۱۵۳- هر کدام از عبارات زیر، مصداق مناسبی از کدام اشتباه رایج در تصمیم‌گیری‌ها است؟

- آرش برنامه‌نویس است و تمام درآمدش را خرج ایده‌های استارت‌آپی می‌کند چرا که معتقد است به زودی میلیونر می‌شود، اما تاکنون هیچ‌کدام از ایده‌هایش جواب نداده و در حال حاضر با مشکلات مالی زیاد روبه‌رو است.
- مهسا با دیدن تبلیغ جذاب یک تور ارزان‌قیمت به آژانس مسافرتی مراجعه و ثبت‌نام نمود اما در سفر متوجه شد که همه چیز برخلاف وعده‌ها بوده و فریب خورده است.

- مریم کتابداری است که فرصت همکاری با یک انتشارات بزرگ را دارد. با وجود علاقه به این حوزه، ترس از دست دادن کار در محیط امن کتابخانه، او را از پذیرش این پیشنهاد جدید باز می‌دارد.

- دو ماهی‌گیر بودند، یکی ماهی‌هایش را می‌فروخت و پولش را خرج می‌کرد، دیگری بخشی را نگه می‌داشت و برای بهبود کارش سرمایه‌گذاری می‌کرد. ماهی‌گیر اول پیشرفتی نداشت و به همین صورت زندگی می‌کرد؛ اما ماهی‌گیر دوم با برنامه‌ریزی موفق شد کارش را توسعه دهد.

(۱) اعتماد به نفس بیش از حد - اثرگذاری حقه‌های فروش - چسبیدن به وضعیت فعلی - بی‌صبری زیاد

(۲) بی‌صبری زیاد - توجه به هزینه‌های هدررفته - چسبیدن به وضعیت فعلی - خودرأی بودن

(۳) بی‌صبری زیاد - اثرگذاری حقه‌های فروش - ترس از عدم موفقیت - خودرأی بودن

(۴) اعتماد به نفس بیش از حد - توجه به هزینه‌های هدررفته - ترس از عدم موفقیت - بی‌صبری زیاد

۱۵۴- با توجه به جدول زیر، سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور «الف» و ابتدای سال برای کشور «پ»، به ترتیب چند دلار است؟

کشور	قیمت	ابتدای سال	انتهای سال	نرخ تورم (درصد)
الف	۲۸,۷۵۰	۲۵,۰۰۰	؟	$\frac{1}{2}$ نرخ تورم کشور «ب»
ب	۳۲,۵۰۰	۴,۲۰۰	۵,۴۶۰	-
پ	۲,۲۴۴	؟	۳,۶۸۰	۴ برابر نرخ تورم کشور «الف»

به ترتیب چند دلار است؟

(۱) ۲,۲۴۴ - ۲۸,۷۵۰

(۲) ۲,۳۰۰ - ۳۲,۵۰۰

(۳) ۲,۳۰۰ - ۲۸,۷۵۰

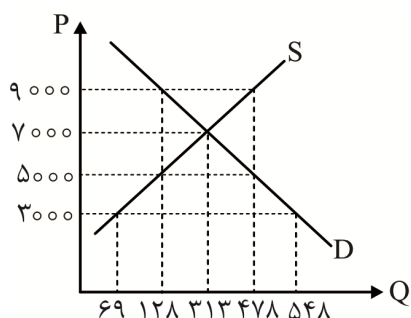
(۴) ۲,۲۴۴ - ۳۲,۵۰۰

۱۵۵- نمودار عرضه و تقاضای موجود مربوط به یک کالای نرمال است. با توجه به آن به ترتیب:

- در کدام قیمت، تفاوت مقدار عرضه با تعادل نشان‌دهنده عدد ۱۸۵- واحد است؟

- در قیمت ۳,۰۰۰ تومان، بازار با چه وضعیتی روبه‌رو است و راهکار رسیدن به تعادل کدام است؟

- حداکثر میزان پرداختی تقاضاکنندگان در قیمت ۵,۰۰۰ تومان چقدر است؟

(۱) ۹,۰۰۰ تومان - مازاد تقاضا، کاهش قیمت - ۲,۳۹۰,۰۰۰ تومان

(۲) ۵,۰۰۰ تومان - مازاد تقاضا، افزایش قیمت - ۶۴۰,۰۰۰ تومان

(۳) ۵,۰۰۰ تومان - کمبود عرضه، افزایش قیمت - ۲,۳۹۰,۰۰۰ تومان

(۴) ۹,۰۰۰ تومان - کمبود عرضه، کاهش قیمت - ۶۴۰,۰۰۰ تومان

۱۵۶- فرض کنید سه کشور ایران، اردن و نروژ به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند و می‌توانند

هر کدام از کالاهای گندم، بادام و نیشکر را با قیمت‌های یکسان تولید کنند. در صورتی که هر سه کشور همه عوامل

تولیدشان را با اشتغال کامل برای تولید این محصولات به کار گیرند، جدولی مطابق زیر به دست می‌آید. بر این

اساس کدام گزینه نادرست است؟

کشور	محصول	گندم	بادام	نیشکر
ایران	۹۱۵	۲۸۰	۱۴۰	
اردن	۳۱۰	۴۹۰	۲۴۸	
نروژ	۷۲۰	۸۳۰	۳۱۱	

(۱) کشور ایران در تولید گندم مزیت مطلق دارد؛ اما بهتر است بادام را از نروژ وارد کند.

(۲) کشور نروژ در تولید گندم مزیت ندارد و بهتر است این کالا را از ایران وارد کند.

(۳) کشور اردن در تولید هیچ کالایی مزیت مطلق ندارد؛ اما در تولید بادام مزیت نسبی دارد و باید آن را در داخل تولید کند.

(۴) کشور نروژ در تولید بادام مزیت مطلق دارد و در تولید نیشکر نسبت به سایر کشورها دارای مزیت نسبی است.

۱۵۷- با توجه به هریک از سوالات زیر گزینه درست را انتخاب کنید:

- الف: هریک از رویدادهای زیر به ترتیب به کدام دوره اقتصادی تاریخ ایران مربوط می‌شود؟
- در این دوران، دولت حضوری گسترده در عرصه اقتصاد کشور داشت و توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند.
  - در این دوران تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی، آسیب توان فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.
- ب: کدام گزینه در مورد «سازمان دائمی تجارت جهانی»، درست است؟
- پ: کشوری با توجه به شرایط منطقه‌ای که در آن قرار گرفته است و وضعیت همسایگان هم‌مرزش، تصمیم می‌گیرد تا تجهیزات و امکانات نظامی‌اش را در بلندمدت ارتقا بخشد. این کشور چگونه می‌تواند به شکل اقتصادی تر و منطقی‌تری هزینه‌هایش را تأمین کند؟

- ۱) الف) دوره قاجار - حکومت صفویه (ب) در پی امضای قراردادی با هدف حفظ روابط تجاری بین اعضا تشکیل شد. (پ) فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر
- ۲) الف) دوره پهلوی - دوره قاجار (ب) در پی امضای قراردادی غیررسمی بین ۲۳ کشور جهان تشکیل شد. (پ) اخذ مالیات
- ۳) الف) دوره قاجار - حکومت صفویه (ب) در پی امضای پیمانی در سال ۱۹۹۲ بین آمریکا، کانادا، مکزیک تشکیل شد. (پ) ایجاد بدهی
- ۴) الف) دوره پهلوی - دوره قاجار (ب) در پی امضای قرارداد رسمی گات در سال ۱۹۴۸ تشکیل شد. (پ) اخذ مالیات

۱۵۸- هر کدام از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام قسمت از جدول موجود است؟ آزمون وی ای پی

نوع بازار	نمونه بازار	نوع بازار	نمونه بازار
انحصار طبیعی	الف	مزایده	ب
مناقصه	پ	ت	کارتل‌های نفتی
ث	صنعت خودروسازی	بازار رقابتی	ج

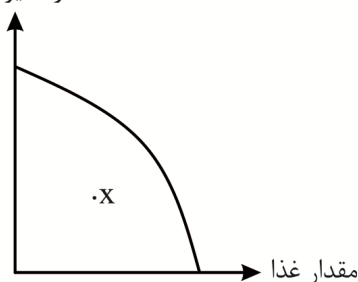
- حراج املاک و مستغلات
- انحصار قانونی
- انحصار غیرقانونی
- بازار میوه و سبزیجات
- صنعت ریلی

- تأمین تجهیزات پزشکی برای یک بیمارستان

- ۱) «پ» - «ج» - «الف» - «ب» - «ت» - «ث» - «پ»
- ۲) «ب» - «ت» - «ث» - «الف» - «ج» - «پ»
- ۳) «ب» - «ث» - «ت» - «ج» - «الف» - «پ»
- ۴) «پ» - «الف» - «پ» - «ت» - «ث» - «ج»

۱۵۹- وضعیت تولید یک کشوری فرضی در نقطه X منحنی مرز امکانات تولید قرار گرفته است:

مقدار سایر کالاها

الف: چه نوعی از بیکاری در این کشور بیشتر دیده می‌شود؟

ب: در چنین شرایطی اعمال چه نوع سیاستی کمک‌کننده است؟

پ: بانک مرکزی چگونه می‌تواند این سیاست را عملی کند؟

- ۱) الف) بیکاری دوره‌ای (ب) سیاست پولی انبساطی (پ) خرید اوراق مشارکت
- ۲) الف) بیکاری ساختاری (ب) سیاست پولی انقباضی (پ) خرید اوراق مشارکت
- ۳) الف) بیکاری دوره‌ای (ب) افزایش حجم پول در گردش (پ) فروش اوراق مشارکت
- ۴) الف) بیکاری ساختاری (ب) کاهش حجم پول در گردش (پ) فروش اوراق مشارکت

۱۶۰- پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف: وقتی گفته می‌شود، «صرف‌نظر از ابعاد، وزن و اندازه، هر کالا با ارزشی که در بازار داشته باشد، در محاسبه

مقدار تولید کشور لحاظ خواهد شد.» به کدام یک از مفاهیم اقتصادی اشاره شده است؟

ب: کدام مورد به‌عنوان یک هدف مشترک بین بازیگران اصلی اقتصاد قلمداد می‌شود؟

پ: چرا برخی از اقلام تولیدی در اندازه‌گیری تولیدات ناخالص داخلی کشور لحاظ نمی‌شوند؟

- ۱) الف) ارزش نسبی کالاها و خدمات (ب) پیشرفت اقتصادی (پ) عدم دسترسی به اطلاعات دقیق از برخی تولیدات
- ۲) الف) ارزش نسبی کالاها و خدمات (ب) رشد اقتصادی (پ) دشواری محاسباتی
- ۳) الف) ارزش پولی (ب) رشد اقتصادی (پ) دشواری محاسباتی
- ۴) الف) ارزش پولی (ب) پیشرفت اقتصادی (پ) عدم دسترسی به اطلاعات دقیق از برخی تولیدات

@sanjsheducationgroup

@sanjshserv

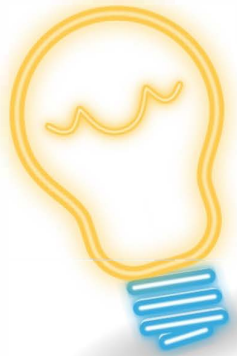
کانال‌های ارتباطی:

داندود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونها آزمایشی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور

join us ...

آزمون ۱۱ از ۱۵

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم – جامع پایه (۱۴۰۴/۰۱/۱۵)

علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

 @sanjesheducationgroup

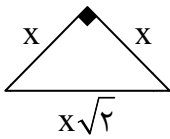
 @sanjeshserv

کانال های ارتباطی:

ویژه پایه دوازدهم

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۱ درست است.

طول اضلاع قائم مثلث را X در نظر می‌گیریم. در نتیجه طول وتر یا ضلع مربع $\sqrt{2}X$ است.

مساحت مربع: $S_1 = (\sqrt{2}X)^2 = 2X^2$

مساحت مثلث: $S_2 = \frac{1}{2}(\text{قاعده})(\text{ارتفاع}) = \frac{1}{2}(X)(X) = \frac{1}{2}X^2$

$$S_1 = 3S_2 + 9 \Rightarrow 2X^2 = 3\left(\frac{1}{2}X^2\right) + 9 \xrightarrow{\times 2} 4X^2 = 3X^2 + 18 \Rightarrow X^2 = 18$$

می‌دانیم اندازه ضلع، مقداری مثبت است.

$$X = \sqrt{18} = \sqrt{9 \times 2} \Rightarrow X = 3\sqrt{2}$$

محیط مثلث را به صورت زیر محاسبه می‌کنیم.

$$X + X + \sqrt{2}X = 3\sqrt{2} + 3\sqrt{2} + \sqrt{2}(3\sqrt{2}) = 6\sqrt{2} + 6 = 6(\sqrt{2} + 1)$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲. گزینه ۳ درست است.

معادله را مرتب و حل می‌کنیم.

$$X(2X + 3) + 10 = 4(1 - X) \Rightarrow 2X^2 + 3X + 10 = 4 - 4X \Rightarrow 2X^2 + 7X + 6 = 0$$

$$\Delta = 7^2 - 4(2)(6) = 49 - 48 = 1$$

$$X = \frac{-7 \pm \sqrt{1}}{2(2)} = \frac{-7 \pm 1}{4} \Rightarrow X = \frac{-7+1}{4} = -\frac{3}{2}, \quad X = \frac{-7-1}{4} = -2$$

ریشه بزرگ‌تر معادله، $X = -\frac{3}{2}$ است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۳. گزینه ۲ درست است.

می‌دانیم اگر متحرکی مسافت X را با سرعت v و در زمان t طی کند رابطه زیر برقرار است:

$$\text{مدت زمان حرکت} = \frac{\text{مسافت}}{\text{سرعت}} \Rightarrow t = \frac{X}{v}$$

سرعت باد را V در نظر می‌گیریم که در یک جهت سرعت هواپیما را افزایش می‌دهد و در جهت دیگر سرعت هواپیما را کاهش می‌دهد.

$$\left. \begin{aligned} t_1 &= \frac{50}{250 + v} \\ t_2 &= \frac{50}{250 - v} \end{aligned} \right\} \Rightarrow t_1 + t_2 = \frac{25}{60} \Rightarrow \frac{50}{250 + v} + \frac{50}{250 - v} = \frac{5}{12}$$

طرفین معادله را در مخارج مشترک کسرها ضرب می‌کنیم:

$$\frac{12(250 + v)(250 - v)}{12(250 + v)(250 - v)} \rightarrow 12 \times 50 \times (250 - v) + 12 \times 50 \times (250 + v) = 5(250 + v)(250 - v)$$

$$\Rightarrow 12 \times 50 \times (250 - v + 250 + v) = 5(250 + v)(250 - v) \xrightarrow{\div 5}$$

$$12 \times 10 \times (500) = (250)^2 - v^2 \Rightarrow v^2 = 62500 - 60000 \Rightarrow v^2 = 2500 \xrightarrow{v > 0} v = 50$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴. گزینه ۳ درست است.

الف) تابع است. به هر عضو از مجموعه A دقیقاً یک عضو از مجموعه B نسبت داده شده است.
 ب) تابع نیست؛ زیرا نمایش مختصاتی یک رابطه در صورتی تابع است که هر خط موازی محور عرض‌ها نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند.
 پ) تابع است. هر عدد مربع کامل فقط دارای یک مقدار به عنوان جذر است. مثلاً جذر عدد ۹ به صورت $\sqrt{9} = 3$ محاسبه می‌شود.
 ت) تابع نیست؛ زیرا دو زوج مرتب با مؤلفه اول یکسان، دارای مؤلفه دوم متفاوت می‌باشند.

$$f = \left\{ \left(\frac{1}{3}, 4 \right), (-6, 1), (3, 5), (-6, 1), (4, -3) \right\}$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۵. گزینه ۲ درست است.

$f(-1)$ را به دست می‌آوریم.

$$x + 1 = -1 \Rightarrow x = -2 \Rightarrow f(-1) = (-2)^2 - 1 = 3$$

اکنون می‌توانیم $g(m)$ را نیز به دست آوریم.

$$f(-1) - g(m) = 10 \Rightarrow g(m) = f(-1) - 10 = 3 - 10 = -7$$

با مقایسه تابع $g(x-1)$ و مقدار $g(m)$ ، عدد m را به دست می‌آوریم.

$$\left. \begin{array}{l} g(x-1) = 3x-1 \\ g(m) = -7 \end{array} \right\} \Rightarrow 3x-1 = -7 \Rightarrow 3x = -6 \Rightarrow x = -2$$

$$m = x - 1 \xrightarrow{x=-2} m = -3$$

معادله را تشکیل داده و مجموع جواب‌های آن را به دست می‌آوریم.

$$f(x+1) - g(x-1) = m + 1 \Rightarrow x^2 - 1 - (3x - 1) = -3 + 1 \Rightarrow$$

$$x^2 - 3x + 2 = 0 \Rightarrow (x-1)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = 2 \end{cases}$$

مجموع جواب‌های معادله برابر ۳ است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۶. گزینه ۱ درست است.

با استفاده از مختصات نقاط $(3, 0)$ و $(0, 2)$ شیب خط را محاسبه می‌کنیم.

$$m = \frac{0-2}{3-0} = -\frac{2}{3}$$

از نمودار متوجه می‌شویم عرض از مبدأ برابر با ۲ است. ضابطه تابع f را می‌نویسیم.

$$f(x) = -\frac{2}{3}x + 2$$

با توجه به اینکه شیب تابع منفی است، بیشترین مقدار تابع به ازای $x = -99$ به دست می‌آید. حاصل $f(-99) + f(24)$ را محاسبه می‌کنیم.

$$\left. \begin{array}{l} f(-99) = -\frac{2}{3}(-99) + 2 = 68 \\ f(24) = -\frac{2}{3}(24) + 2 = -14 \end{array} \right\} \Rightarrow f(-99) + f(24) = 68 + (-14) = 54$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۷. گزینه ۳ درست است.

طول رأس سهمی با میانگین طول نقاط برخورد سهمی و محور طول‌ها برابر است.

$$x_S = \frac{-2+8}{2} = 3$$

ضابطه سهمی به رأس S به صورت $f(x) = a(x - x_S)^2 + y_S$ نوشته می‌شود. با استفاده از مختصات رأس $S(3, 12/5)$ و نقطه $(8, 0)$ مقدار a را محاسبه می‌کنیم.

$$a = \frac{y - y_S}{(x - x_S)^2} = \frac{0 - 12/5}{(8 - 3)^2} = \frac{-12/5}{25} = -\frac{1}{2}$$

ضابطه سهمی را به صورت زیر می‌نویسیم.

$$f(x) = a(x - x_S)^2 + y_S \xrightarrow{S(3, 12/5)} f(x) = -\frac{1}{2}(x - 3)^2 + 12/5$$

مقدار مورد نظر را محاسبه می‌کنیم.

$$f(10) = -\frac{1}{2}(10 - 3)^2 + 12/5 = -\frac{49}{2} + 12/5 = -12$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۸. گزینه ۳ درست است.

طول اضلاع زاویه قائمه را X و Y و مساحت مثلث را S در نظر می‌گیریم. ضابطه تابع تعیین مساحت مثلث را بر حسب یکی از اضلاع تشکیل می‌دهیم.

$$x + y = 30 \Rightarrow y = 30 - x$$

$$S = \frac{1}{2}(x \times y) \xrightarrow{y=30-x} S(x) = \frac{1}{2}x(30 - x) = -\frac{1}{2}x^2 + 15x$$

ضابطه تابع مساحت بر حسب X یک تابع درجه دوم است. بیشترین مقدار آن را به دست می‌آوریم.

$$x = -\frac{b}{2a} = -\frac{15}{2(-\frac{1}{2})} = 15$$

$$S_{\max} = -\frac{1}{2}(15)^2 + 15(15) = 112/5$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست است.

(۲) نادرست است.

مد مقدری از متغیر است که دارای بیشترین فراوانی است.

داده دورافتاده مقدری متفاوت با سایر مقادیر داده‌هاست و معمولاً بسیار بزرگ‌تر یا بسیار کوچک‌تر از بقیه داده‌هاست.

(۳) درست است.

(۴) درست است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۳ و ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰. گزینه ۲ درست است.

اگر میانگین داده اولیه را $\bar{X}$ در نظر بگیریم، میانگین داده‌های جدید $\bar{X} - a$ است؛ بنابراین:

$$2\bar{X} - a = 18 \Rightarrow 2(2a) - a = 18 \Rightarrow 3a = 18 \Rightarrow a = 6$$

حال به ازای $a = 6$ واریانس داده‌های $(a-1), 2, 3, a, 1, 2, 3$ را به دست می‌آوریم.

$$x: 1, 2, 3, 4, 5, 6$$

اگر n داده تشکیل دنباله حسابی با اختلاف مشترک d بدهند، واریانس از فرمول $\sigma^2 = \frac{d^2}{12}(n^2 - 1)$ محاسبه می‌شود.

$$\sigma^2 = \frac{d^2}{12}(n^2 - 1) \Rightarrow \sigma^2 = \frac{1^2}{12}(6^2 - 1) = \frac{35}{12} \approx 2.91$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۳، درس ۲ و ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱. گزینه ۱ درست است.

تعداد داده‌ها ده‌تاست؛ بنابراین میانه با میانگین داده‌های پنجم و ششم برابر است. مقدار میانه نیز بر روی نمودار برابر با ۱۷ نمایش داده شده است.

$$\frac{14 + x - 1}{2} = 17 \Rightarrow x + 13 = 34 \Rightarrow x = 21$$

با توجه به نمودار، طول سبیل سمت راست صفر است. یعنی داده‌های بعد از چارک سوم همگی با چارک سوم مساوی هستند؛ بنابراین داده‌ها، مقادیر زیر هستند.

$$7, 8, 10, 11, 14, 20, 21, 22, 22, 22$$

اکنون می‌توانیم نسبت دامنه میان چارکی به دامنه کل را محاسبه کنیم.

$$R = \max - \min = 22 - 7 = 15$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 22 - 10 = 12$$

$$\frac{IQR}{R} = \frac{12}{15} = \frac{4}{5} = 0.8$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۴، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲. گزینه ۱ درست است.

$$((T \Rightarrow F) \vee \sim r) \equiv (F \vee \sim r) \equiv \sim r$$

گزاره اول:

$$(\sim \underbrace{(T \vee F)}_T) \Leftrightarrow (\sim \underbrace{(F \Rightarrow r)}_T) \equiv (F \Leftrightarrow F) \equiv T$$

گزاره دوم:

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳. گزینه ۳ درست است.

عکس نقیض گزاره شرطی به صورت هم‌ارزی زیر است.

$$(p \Rightarrow q) \equiv (\sim q \Rightarrow \sim p)$$

طبق قانون دمورگان، نقیض گزاره فصلی به صورت هم‌ارزی زیر است.

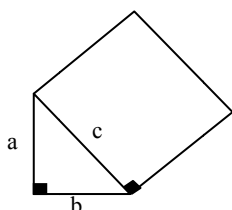
$$\sim (p \vee q) \equiv (\sim p \wedge \sim q)$$

براساس هم‌ارزی‌های فوق، عکس نقیض گزاره مورد نظر می‌تواند به صورت گزینه (۳) بیان شود.

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

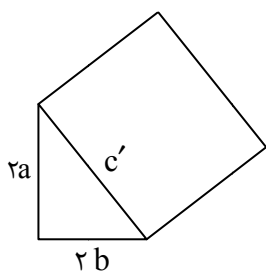
۱۴. گزینه ۳ درست است.

اضلاع زاویه قائمه را در مثلث اولیه a و b فرض می‌کنیم؛ بنابراین طبق شکل طول وتر یا همان ضلع مربع به صورت زیر است:

$$c^2 = a^2 + b^2$$

حال اگر اضلاع مثلث را دو برابر کنیم:

$$(c')^2 = (2a)^2 + (2b)^2 = 4a^2 + 4b^2 = 4(a^2 + b^2) \Rightarrow c'^2 = 4c^2 \xrightarrow{c' > 0} c' = 2c$$

بنابراین طول وتر مثلث یا طول ضلع مربع در حالت جدید ۲ برابر می‌شود.

در حالت اولیه محیط مربع ۲۰ می‌باشد پس هر ضلع مربع ۵ است. در حالت جدید طول ضلع مربع دو برابر شده یعنی برابر با ۱۰ می‌شود. بنابراین مساحت مربع در حالت جدید ۱۰۰ خواهد بود.

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵. گزینه ۳ درست است.

ضابطه تابع ثابت به صورت $f(x) = c$ است که در آن جمله شامل x وجود ندارد. بنابراین ضریب جملات شامل x برابر با صفر در نظر گرفته می‌شود.

$$f(x) = 2ax - 2 + 7 \xrightarrow{a=0} f(x) = 5$$

اگر نقطه‌ای بر روی نیمساز ناحیه اول باشد، طول و عرض نقطه با یکدیگر برابر و مثبت هستند.

$$n - f(m) = n^2 - 6n + 1 \xrightarrow{f(x)=5} n - 5 = n^2 - 6n + 1 \Rightarrow n^2 - 7n + 6 = 0 \Rightarrow$$

$$(n-1)(n-6) = 0 \Rightarrow n = 1, n = 6$$

به ازای $n = 1$ مختصات نقطه به صورت $(-4, -4)$ خواهد بود که بر روی نیمساز ناحیه اول قرار ندارد؛ پس فقط $n = 6$ قابل قبول است. کمترین مقدار تابع درجه ۲ را محاسبه می‌کنیم.

$$y = x^2 + (n+2)x + n \xrightarrow{n=6} y = x^2 + 8x + 6$$

$$x_S = -\frac{8}{2(1)} = -4 \Rightarrow y_{\min} = (-4)^2 + 8(-4) + 6 = -10$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲، درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۶. گزینه ۴ درست است.

تابع f را به صورت دوضابطه‌ای می‌نویسیم.

$$2x - 1 = 0 \Rightarrow 2x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

$$f(x) = |2x - 1| + x \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 2x - 1 + x & x \geq \frac{1}{2} \\ -2x + 1 + x & x < \frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 3x - 1 & , x \geq \frac{1}{2} \\ -x + 1 & , x < \frac{1}{2} \end{cases}$$

ضرایب و مقادیر مجهول را از طریق مقایسه با تابع f مشخص می‌کنیم.

$$a = 3, b = -1, c = -1, d = 1, e = \frac{1}{2}$$

حاصل عبارت مورد نظر را به دست می‌آوریم:

$$\frac{a+b}{c-d} + 2e = \frac{3+(-1)}{-1-1} + 2\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{2}{-2} + 1 = -1 + 1 = 0$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲ - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۷. گزینه ۳ درست است.

حاصل عبارت را طی مراحل زیر به دست می‌آوریم.

$$(f - g)(1 - \sqrt{2}) = f(1 - \sqrt{2}) - g(1 - \sqrt{2})$$

$$f(1 - \sqrt{2}) = \text{sign}(1 - \sqrt{2}) = -1 \quad ((1 - \sqrt{2}) < 0)$$

$$g(1 - \sqrt{2}) = [1 - \sqrt{2} - 2] = [-\sqrt{2} - 1] = -3 \quad (-\sqrt{2} - 1 \approx -2/4)$$

$$f(1 - \sqrt{2}) - g(1 - \sqrt{2}) = -1 - (-3) = -1 + 3 = 2$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲ - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۸. گزینه ۳ درست است.

دامنه تابع $2f - g$ ، دامنه مشترک توابع f و g است.

$$D_{2f-g} = D_f \cap D_g = \{2, 4, 5\}$$

مقادیر تابع $2f - g$ را به‌ازای هریک از اعضای دامنه آن به دست می‌آوریم.

$$(2f - g)(2) = 2(3) - (-2) = 8$$

$$(2f - g)(4) = 2(6) - (1) = 11$$

$$(2f - g)(5) = 2(1) - (0) = 2$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۲ - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۹. گزینه ۲ درست است.

می‌دانیم شاخص سال پایه (۱۴۰۰) برابر ۱۰۰ است و طبق رابطه زیر خواهیم داشت:

$$100 \times \frac{\text{هزینه در سال مورد نظر}}{\text{هزینه در سال پایه}} = \text{شاخص بها در سال مورد نظر}$$

$$230 = \frac{x}{45,000,000} \times 100 \Rightarrow x = \frac{230 \times 45,000,000}{100} = 103,500,000$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۳ - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۲ درست است.

$$\text{شاخص توده بدنی (نماتوب)} = \frac{\text{وزن (کیلوگرم)}}{\text{مجذور قد (متر)}}$$

$$20 = \frac{x}{(1.7)^2} \Rightarrow x = 20 \times (1.7)^2 = 20 \times 2.89 = 57.8$$

(ریاضی و آمار (۲) - فصل ۳ - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۴ درست است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۳، مربوط به ویژگی‌های نثر در سال‌های ۴۵۰ تا ۶۰۰ هـ ق می‌باشد؛ ولی گزینه (۴)، ویژگی نثر در دوره سامانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷ و ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۲. گزینه ۳ درست است.

موضوعات تاریخی از مضامین نثر این دوره است و رایج‌ترین انواع شعر فارسی در این دوره «حماسی»، «مدحی» و «غنائی» بود. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۳. گزینه ۱ درست است.

گزینه (۱)، از ویژگی‌های زبانی نثر دوره سبک هندی است. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۴ و ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۴. گزینه ۱ درست است.

با توجه به اینکه کتاب اوستا در دوره ساسانی به نگارش درآمد است، نمی‌تواند به زبان پارتی باشد. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۴ و ۱۰؛ سطح دشواری: آسان)

۲۵. گزینه ۲ درست است.

«تذکره دولتشاه» به تشویق امیرعلیشیر نوایی نوشته شده است. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۲۶. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تاریخ جهانگشای جوینی» نثر مصنوع دارد.

(۲) «احسن‌التواریخ» نثر بینابین دارد.

(۳) «حبيب‌السير» نثر بینابین و «عباس‌نامه» نثر مصنوع دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱ و ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۷. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۲ که بیتی از «سلمان ساوجی» شاعر قرن هشتم است، هیچ نشانه‌ای از سبک هندی دیده نمی‌شود. نشانه‌های سبک هندی در سایر گزینه‌ها:

(۱) وجود آرایه «اسلوب معادله»

(۳) وجود آرایه «حُسن تعلیل»

(۴) وجود آرایه «حس آمیزی»

که همگی از ویژگی‌های ادبی سبک هندی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۸. گزینه ۳ درست است.

در گزینه (۳) «ا» حرف اضافه است (ویژگی به کاررفته در کلیله و دمنه) و واژه «مهتر» وجود واژه کهن در شعر محسوب می‌شود. (ویژگی به کاررفته در شعر عطار)

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «دست غمزه»: اضافه استعاری و استعاره پنهان / «هندوی دیده»: تشبیه / «تیغ»: استعاره از «مژگان»

(۲) «شکوفه»: استعاره آشکار از «ستارگان» / «روی آسمان»: استعاره پنهان / «خیال شکوفه‌وش آید»: تشبیه

(۳) «خرد کشتی است»: تشبیه / «دریا»: استعاره آشکار از «دنیا و مشکلات آن» / استعاره مکنیه: ندارد.

(۴) «سخن گفتن بلبل»: استعاره پنهان / «پسته»: استعاره آشکار / تشبیه پنهان: «دهان یار» به «غنچه»

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳ و ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) مجاز: مجلس از اهل مجلس / ت) جناس: فهم، وهم، / پ) استعاره: سلسله استعاره از زلف / الف) موازنه: دارد.

- (۲) الف) مجاز: ندارد. / پ) جناس (سر، در) / ب) استعاره: «مه و بت» از معشوق / ت) موازنه: دارد.
 (۳) ت) مجاز: ندارد. / ب) جناس: ندارد. / پ) استعاره: «سلسله» از زلف / الف) موازنه: دارد.
 (۴) پ) مجاز «سر، دل» از شخص / الف) جناس: «تیغ و تیر» / ت) جناس: فهم، وهم / ب) موازنه: ندارد.
 علوم و فنون ادبی (۱ و ۲) - درس ۹ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط

۳۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) موازنه: واژگان دوبه‌دو با هم سجع متوازن دارند. / تشبیه تفصیل: دارد؛ یعنی یار مانند «گل» و «ماه» است و از آن‌ها زیباتر است.
 (۲) استعاره: «نقل شکرخا» از دهان معشوق / تکرار: «توست»
 (۳) ترصیع: ندارد. / کنایه: «خون ریختن» از کشتن / کنایه: «دل دزدیدن» کسی را عاشق خود کردن و دلبری کردن است.
 (۴) جناس: «بیا» - «بیار» / واج آرایه: (س، ب)
 علوم و فنون ادبی (۱ و ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار

۳۲. گزینه ۳ درست است.

بررسی تشبیه‌های ابیات:

- ۱- کوثر من لعل ساقی ۲- جنت من روی یار ۳- تشبیه کوی دوست به بهشت ۴- تشبیه معشوق به سرو ۵- تشبیه خاک پای دوست به غالیه
 بررسی استعاره‌های آشکار ابیات:
 ۱- آهوان پلنگ‌افکن ۲- لعل ساقی
 علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳ و ۶؛ سطح دشواری: دشوار

۳۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی ابیات:

- الف) موازنه: «واژگان دو مصراع دوبه‌دو سجع متوازی و متوازن دارند».
 ب) جناس: واژگان: (سر - بر) و (سر - سرو)
 پ) سجع: «شفق، سبق، حق»
 ت) استعاره: «غنچه، نرگس»
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۱) بیت الف) کنایه: «مجلس‌افروز»: کنایه از زینت‌بخش جمع بودن / «عنبرافشان»: کنایه از خوشبو
 بیت ب) تشبیه: (سرش چو سرو بلند)
 بیت پ) موازنه: ندارد.
 بیت ت) تکرار دارد. (او - یک)
 (۲) بیت الف) اشتقاق: ندارد. / بیت ب) جناس: دارد. / بیت پ) مجاز: «دیده» و «سینه» مجاز از «کل وجود» / بیت ت) تشبیه: «نوش خند»: تشبیه درون‌واژه‌ای
 (۳) بیت الف) تشبیه: (هر مصراع یک تشبیه است). / بیت ب) موازنه: ندارد. / بیت پ) کنایه: «خورشید پیشت چون شفق - و سبق بردن از شاهان کنایه از باارزش بودن است» / بیت ت) جناس: ندارد.
 علوم و فنون ادبی (۱ و ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط

۳۴. گزینه ۲ درست است.

تشبیه: ندارد. / جناس ناهمسان اختلافی: «در» - «درد» و «پا» - «پا»
 بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) تشبیه دارد: (تشبیه پنهان «دهان» به «شکر») / جناس همسان: «تنگ» در «دهن تنگ» و «تنگ شکر» به معنی بار شکر
 (۳) تشبیه دارد: (روی تو ملک روی زمین است). / جناس همسان: «روی» به معنی «چهره» و «روی» به معنی «بر»
 (۴) تشبیه دارد: (طوق غم) / جناس ناهمسان: «طوق» و «طاق»
 علوم و فنون ادبی (۱ و ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار

۳۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های بیت:

مجاز: «شهر» مجاز از «مردم شهر» / جناس: «جان» و «آن» / استعاره: «مه» / کنایه: «جان بر لب آمدن» - «خون در دل شدن» - «به جان آمدن»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تشبیه: ندارد.

(۲) تشخیص: ندارد.

(۴) تشبیه و تشخیص: ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱ و ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۶. گزینه ۲ درست است.

«خون» در پایان مصراع دوم، مجاز از «کشتن» است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۷. گزینه ۱ درست است.

موضوع این بیت، حمد و ثنای خداوند، ولی وزن آن کوبنده و حماسی است که برای موضوعات حماسی مناسب است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۸. گزینه ۳ درست است.

وزن این بیت چهار بار (—U—) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) علامات هجایی این بیت (—UU—UU—) است.

(۲) علامات هجایی این بیت (—UU—UU—) است.

(۳) چهار بار (—U—) است.

(۴) سه بار (—U—) است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: آسان)

۳۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در رکن آخر «گر دِ ام» درست است.

(۲) در رکن آخر مصراع اول «یی مَ نَم ما» درست است.

(۳) درست است.

(۴) در رکن آخر مصراع اول «دس تْ دام» درست است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۰. گزینه ۲ درست است.

در خاک	به ز مس تان	ن ف شان	هر که دانه
تانش	ل ب تابس	ب و دز دخ	ناامی دی

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۱. گزینه ۴ درست است.

این قَ دَر دَر	یا بَ کَن دَر	خا نِ یِ خا	طِر مَ لَک
--U--	--U--	--U--	-U-
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلن
نَگَ دَر دَ تا	صو رَ تِ دِی	وَس تَ بَر دِی	وا رِ دِل
--U--	--U--	--U--	-U-

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۵ و ۸؛ سطح دشواری: آسان)

۴۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن (همسان تک پایه‌ای)
  - ۲) مفتعلن مفاعِلن مفتعلن مفاعِلن (همسان دولختی)
  - ۳) (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن) / (مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن) (همسان دولختی)
  - ۴) (مستفعلُ مفعولن مستفعلُ مفعولن) / (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن) (همسان دولختی)
- (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۳ درست است.

الف) قاعدهٔ ۱ و تبصره (گیسویت - جادویت)

ب) قاعدهٔ ۲ و تبصره (یاری - کاری)

پ) قاعدهٔ ۲ (کار - روزگار)

ت) قاعدهٔ ۲ و تبصره (بیگانه - مردانه)

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «پیر» و «گیر» قافیه هستند. «گوش» و «خویش» قافیه نمی‌شوند.
  - ۲) «ی» حرف الحاقی است و مصوت «و» حرف روی است.
  - ۳) الگوی قافیه مصوت + صامت + صامت است.
  - ۴) «ید» حروف قافیه است؛ پس قاعدهٔ ۲ درست است. «می» الحاقی است پس مطابق تبصره سروده شده است.
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

در این بیت، فقط هجای «پای» کشیده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲) تشبیه: «آتش غم» و «چون زلف تو...» / کنایه: «سر به باد دادن» / مجاز: خط مجاز از «حکم و فرمان» / تشخیص: ویژگی‌های انسانی را به زلف نسبت دادن، تشخیص دارد و تشخیص نوعی استعاره است.
  - ۱ و ۴) این گزینه‌ها درست هستند.
- (علوم و فنون ادبی (۱ و ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۶. گزینه ۳ درست است.
گزینه (۳) و صورت سؤال بر این موضوع تکیه دارند که: هر کس راه و رفتار درست را از آموزگار و با تحمل سختی کسب نکند، به سختی و گرفتاری دچار می‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶، ص ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)
۴۷. گزینه ۲ درست است.
تصویر بیت صورت سؤال و دو بیت گزینه (۲) به قرار گرفتن جسمی سیاه (کوه یا زمین) در جسمی سفید (برف) اشاره دارند.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳، ص ۳۲؛ سطح دشواری: متوسط)
۴۸. گزینه ۱ درست است.
مفهوم صورت سؤال «گریه پس از خنده» است. مفهوم گزینه است «خنده پس از گریه» است و متضاد صورت سؤال است.
بررسی مفاهیم سایر گزینه‌ها:
(۲) گریستن عاشق بر اثر خنده یار است.
(۳) دگرگون بودن حال است و این که غم و شادی در هم است.
(۴) توصیف چهره یار است.
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: آسان)
۴۹. گزینه ۳ درست است.
مفهوم بیت سؤال این است که در راه وصال به معشوق تحمل دشواری‌ها، آسان است.
ولی مفهوم بیت گزینه (۳)، دشوار بودن مسیر عاشقی است.
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۲، ص ۲۴؛ سطح دشواری: متوسط)
۵۰. گزینه ۴ درست است.
در سایر گزینه‌ها به مفهوم فتنه‌ها و سختی‌های روزگار اشاره می‌شود که راه گریزی هم از آن وجود ندارد؛ ولی مفهوم گزینه (۴) این است که سختی‌ها به‌خاطر ادعای عاشقی است.
(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۰، ص ۸۶؛ سطح دشواری: متوسط)

علوم اجتماعی

۵۱. گزینه ۲ درست است.
- بحران معرفتی جهان غرب ← پیامد افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه و عقل و وحی
- رویکرد سکولار، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگی غرب را تسخیر کرد ← پیامد پیدایش فلسفه‌های روشنگری
- شکل‌گیری قشر جدید سرمایه‌داران ← گسترش تجارت و به‌دنبال آن رشد صنعت
- پیدایش و رشد نهضت‌های جدید دینی ← پیامد رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ۶ و ۷؛ سطح دشواری: متوسط)
۵۲. گزینه ۱ درست است.
- جامعه جهانی به دو بخش مرکز و پیرامون تقسیم می‌شود ← فرهنگ سلطه
- روشنگری با رویکرد دنیوی همراه با شناخت عقلی ← دئیسم
- انقلاب طبقاتی را تنها راه‌هایی از چنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌دانست ← مارکسیسم (مارکس)
- پیشگیری از تباه شدن منابع و امکانات بشر ← ارزش عدالت
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۲، ۴، ۵ و ۷؛ سطح دشواری: متوسط)
۵۳. گزینه ۲ درست است.
- تضعیف سازوکارهای دموکراسی ← پیامد تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند
- عدم وجود عقلانیت ← فرهنگ جهانی سبب می‌شود به معنای زندگی و مرگ و پرسش‌های همیشگی بشر پاسخ ندهد.
- زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب رعیتی ← پیامد رشد تجارت و کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۲، ۷ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۴. گزینه ۳ درست است.

عبارت نادرست ← جنگ سرد بین دو بلوک شرق و غرب به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۵. گزینه ۲ درست است.

اشتراک الیگارشی و آریستوکراسی ← روش حکومت
افتراق جمهوری و دموکراسی ← روش حکومت
اشتراک رئیس‌علی دلواری و مارتین لوترکینگ ← مقبولیت قدرت
افتراق ارسطو و فارابی ← ملاک دسته‌بندی نظام‌های سیاسی
(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۶. گزینه ۲ درست است.

ارتباط مقبولیت و مشروعیت حقیقی ← در کشوری که فرهنگی عمومی مردم دینی باشد، قدرت نامشروع نمی‌تواند مقبولیت داشته باشد.
تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی ← وفاداری نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی سبب بسط و توسعه فرهنگ
طبقه سوم ← جهت کسب اعتبار برای خودش به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداختند.
بررسی عبارت‌های نادرست:

گزینه ۱) بخش دوم و سوم نادرست است.

گزینه ۳ و ۴) بخش اول نادرست است.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۰ و ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۷. گزینه ۲ درست است.

کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند ولی این انتقال در جهت استقلال این کشورها یا تعدیل جهانی ثروت نیست؛ بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۲ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۸. گزینه ۱ درست است.

- تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود اینکه دارای هویتی غیراسلامی بود به دلیل اینکه پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلام، ظاهر دینی خود را حفظ کند. در مقابل، استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.
- برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و ... بین دولت‌ها شکل گرفته است.

- اشتراک جوامع چین، عثمانی و ایران ← شرایط نیمه‌استعماری

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۴، جامعه‌شناسی (۲) - درس ۴، ۷ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۹. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول ← جهان غرب

عبارت دوم ← جهان اساطیری

عبارت سوم ← جهان خودباخته

عبارت چهارم ← جهان اساطیری

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۶، ۱۲ و ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۰. گزینه ۳ درست است.

قلب تپنده بیداری اسلام ← جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود به آن تبدیل شد.

اولین شرط بقای هر جامعه ← جمعیت

اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معین ← سیاست

(جهان نفسانی ← جهان اجتماعی) ← یک انسان باتقوا جهانی را تغییر می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۸ و ۱۳، ۱۵ و ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۱. گزینه ۲ درست است.

به جای انتقاد از عملکرد کلیسا به تدریج دخالت دین در امور دنیوی را انکار کردند ← رقیبان دنیاطلب غفلت از نگاه توحیدی ← فرهنگ اساطیری رفتارهای دنیوی توجیه دینی می شدند ← قرون وسطی کشاورزان وابسته به زمین های اربابان خود بودند ← نظام فئودالیسم (جامعه شناسی (۲) - درس ۶ و ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۲. گزینه ۴ درست است.

عبارت اول ← جوامع مکانیکی، جوامع ارگانیکی
عبارت دوم ← ارادی بودن کنش
عبارت سوم ← بسط عقلانیت ابزاری، زوال عقلانیت ذاتی
قسمت چهارم ← تحولات هویت فرهنگی
(جامعه شناسی (۱) - درس ۱، ۵، ۶ و ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۳. گزینه ۲ درست است.

علت تعارض فرهنگی ← تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد.
علت قدرت اقناعی بیشتر برخی فرهنگ ها ← ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتر و با فطرت آدمیان سازگارترند.
علت جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در برخی جوامع غربی ← جهان سکولار و دنیوی
علت بازتولید جهان اجتماعی با مشکل مواجه می شود ← عدم وجود روش های مناسب برای کنترل اجتماعی
(جامعه شناسی (۱) - درس ۹، ۱۰ و ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۴. گزینه ۱ درست است.

- جایگاه طبیعت در جهان معنوی اسلام ← موجودی زنده، آیت و نشانه خداوند
جایگاه طبیعت در جهان متجدد ← نگاه دنیوی جهان متجدد و ارزش های آن به گونه ای است که هر دخل و تصرفی را در طبیعت مجاز می داند.
- زمان و مکان تولد و دختر و پسر بودن ← انتسابی، ثابت و فردی
- پیامبران و اولیای الهی درباره فراموشی انسان ها از هویت واقعی خود سخن گفته اند.
- ویژگی جریان فکری که از پایان قرن نوزدهم شکل گرفته ← با رویکرد اساطیری شکل گرفت که ویژگی های جسمانی و بدن برای ستایش و تمجید قلمداد شد.
(جامعه شناسی (۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۵. گزینه ۴ درست است.

- ظهور حکومت های سکولار ← نسل اول روشنفکران غرب گرا
- در مقابله با استعمار قدیم فقط موفق بودند ← انقلاب های آزادی بخش
- رویکرد چپ و سوسیالیستی ← انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ روسیه
- محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی ← جهان اساطیری
(جامعه شناسی (۲) - درس ۱۳، ۱۴ و ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

روان شناسی

۶۶. گزینه ۲ درست است.

پرسش هایی در قلمرو علم روان شناسی قرار می گیرند که با روش های تجربی و عینی قابل بررسی باشند و موضوع آن ها رفتار و فرآیندهای ذهنی باشند. شانس، قابلیت بررسی تجربی و علمی را ندارد؛ یعنی نمی توان آن را با روش های علمی بررسی کرد.
بررسی سایر گزینه ها:
(۱) مربوط به بررسی رفتار اجتماعی انسان است؛ یعنی اگر هیجان نوع دوستی و ترحم مردم برانگیخته شود آن ها آمادگی دارند به سیل زده ها کمک کنند.

۳) تأثیر عوامل محیطی بر رشد جنین مربوط به روان‌شناسی رشد است. یعنی موضوع آن قابل بررسی علمی و مربوط به انسان است.
 ۴) این پرسش مربوط به خطای شناختی است که موضوع آن هم قابل بررسی تجربی است و هم مربوط به رفتار فرآیندهای ذهنی انسان است.

(درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۷. گزینه ۳ درست است.

- پرسش‌نامه: در این روش محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد. اطلاعاتی را که با کمک مشاهده مستقیم نمی‌توان به دست آورد می‌توان با استفاده از پرسش‌نامه‌ها کسب کرد. برای سنجش نگرش و ترجیحات مخاطب در یک زمینه مشخص از پرسش‌نامه‌ها استفاده می‌شود. برای بررسی رابطه بین سن و میزان علاقه به مطالعه از پرسش‌نامه باید استفاده کرد. (همچنین وقتی تعداد افراد زیاد باشد، این روش به سایر روش‌های جمع‌آوری اطلاعات ارجحیت دارد.)

- مشاهده: یکی از روش‌های اصلی جمع‌آوری اطلاعات و توصیف موضوعات مختلف است. مشاهده به دو صورت انجام می‌شود:
 ۱- مشاهده در محیط طبیعی ۲- مشاهده در محیط آزمایشگاهی. ثبت رفتار کودکان در زمین بازی پارک به کمک مشاهده انجام می‌شود؛ زیرا در یک محیط طبیعی است و محقق هیچ‌گونه دخالتی در روند رفتار نخواهد داشت.

- مصاحبه: برخی موضوعات را نمی‌توان به صورت مستقیم مشاهده یا با کمک پرسش‌نامه‌هایی از پیش تعیین شده مطالعه کرد. محقق در این صورت از روش مصاحبه استفاده می‌کند. در این روش محقق در ضمن گفت‌وگو و براساس پاسخ‌های دریافت‌کرده پرسش بعد خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند. هنگام مراجعه به پزشک برای گرفتن شرح حال بیمار، پزشک در حقیقت از روش مصاحبه استفاده می‌کنند.

(درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

بیشترین شباهت در دوقلوهای همسان وجود دارد؛ زیرا ژن‌های مشترک بیشتری دارند هر دو از یک تخمک به وجود آمده‌اند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) در این مورد نمی‌توان قضاوت قاطعانه نمود؛ زیرا به عوامل محیطی اثرگذار بر رشد بستگی دارد.

۳) دوقلوهای ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیرهم‌جنس باشند.

۴) دوقلوهای همسان از یک تخمک و دوقلوهای ناهمسان از دو تخمک جدا به وجود آمده‌اند.

(درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۹. گزینه ۳ درست است.

هویت همان تمایزی است که فرد بین خود و دیگران می‌گذارد. هویت طرز فکر، عقاید و نحوه ارتباط با دیگران را شامل می‌شود. هویت اجزای متعددی دارد و شامل ویژگی‌های جسمی، جنسی، اجتماعی، شناختی، اخلاقی، هیجانی آرمانی و شغلی و ویژگی‌های روانی است که در مجموع هویت فرد را می‌سازد. به این ترتیب افراد ممکن به لحاظ ویژگی‌های جسمی (قیافه)، جنسی (دختر یا پسر بودن) و ویژگی‌های روانی (ایفای نقش جنسی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه) و ... خصوصیات رفتاری و شخصیتی متمایزی را دارا باشند.

(درس ۲؛ سطح دشواری: آسان)

۷۰. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- عبارت اول، از دست دادن یا آسیب به یکی از حس‌های بدن، منجر به جبران خسارت، توسط سایر حواس سالم می‌شود و آن حواس سالم را قوی‌تر می‌کنند. به این پدیده جبران حسی می‌گوییم. در صورتی که دریافت چندحسی یعنی دریافت یک موضوع از طریق چند حس مختلف که نسبت به دریافت تک‌حسی، کارایی بیشتری ایجاد می‌کند.

- عبارت سوم، در محرومیت حسی، هیچ‌یک از گیرنده‌های حسی توسط محرک‌های بیرونی تحریک نمی‌شوند.

- عبارت چهارم، تحریک اندام‌های حسی توسط محرک‌های بیرونی، موجب احساس می‌شود. اما انتخاب محرک خاص احساس‌شده از بین محرک‌های بی‌شمار محیط پیرامون مانند (برگرداندن سر به سرعت صدای بوق)، توجه نام دارد.

(درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۱. گزینه ۴ درست است.

- خوگیری شامل عادت کردن به محرک خاص است به نحوی که به تدریج کمتر و کمتر به آن محرک می‌پردازیم. ساکنان اطراف بزرگراه‌ها به سروصدای اتومبیل‌ها عادت کرده‌اند و کمتر به آن توجه می‌کنند.

- یکی از منابع مهم توجه، اطلاعات موجود در حافظه است. به طوری که وقتی راجع به موضوعی اطلاعاتی در حافظه داشته باشیم، توجه ما به آن موضوع بیشتر خواهد شد.

- در پدیده آماده‌سازی، ارائه پیشین محرک، دریافت بعدی را آسان می‌کند. دیدن تبلیغ بیسکویت زمینه ذهنی را برای دریافت (پیدا کردن) آن آماده می‌کند.

- اگر موضوع مورد توجه به لحاظ معنایی و ارائه، شرایط جذاب داشته باشد، عادت را از بین می‌برد که به این عامل ایجاد تمرکز، تغییرات درونی محرک می‌گویند.

(درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

در پدیده نوک‌زبانی فرد پاسخ سؤال را می‌داند، ولی نمی‌تواند آن را بیان کند و اصطلاحاً می‌گوید: «نوک زبانم است.» بنابراین با شنیدن اولین کلمه یا حرف، مطلب را به یاد می‌آورد. در واقع در پدیده نوک‌زبانی رمزگردانی و ذخیره‌سازی صورت گرفته است، اما در بازیابی مشکل وجود دارد. بازیابی اطاعات از حافظه به نشانه‌های آن اطلاعات وابسته است. به طوری که هرچه نشانه بیشتری داشته باشیم، بازیابی بهتری انجام می‌شود. بنابراین گفتن اولین کلمه، یکی از نشانه‌های مرتبط با آن مطلب است.

(درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

در حافظه معنایی، معانی کلمات به صورت پیاپی و مرتبط با سایر معانی شکل می‌گیرند و ارتباط اطلاعات در این حافظه به صورت شبکه سلسله‌مراتبی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردهای حسی ذخیره‌شده در حافظه حسی، در صورت توجه به اطلاعات تبدیل می‌شوند و به حافظه کاری و کوتاه‌مدت انتقال می‌یابند. بنابراین توجه نکردن باعث از بین رفتن اطلاعات حافظه حسی می‌شوند.

(۳) حجم اطلاعات ذخیره‌شده و مدت زمان نگهداری اطلاعات در حافظه بلندمدت محدودیتی ندارد.

(۴) حافظه کاری حافظه‌ای است که به سایر اجزای شناخت خدمت‌رسانی می‌کند و میزکار همه اجزای شناخت ماست.

(درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۴. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول) ما با کمک یادگیری و اطلاعات قبلی خودمان به حل مسئله می‌پردازیم، یعنی تجربه گذشته ما به موقعیت حال انتقال می‌یابد. به همین علت به اثر تجربه گذشته در حل مسئله، انتقال می‌گوییم. در اینجا، مهسا از تجربه کار در مهد کودک در برخورد با خواهرزاده‌اش استفاده مثبت می‌کند.

عبارت دوم) گاهی افراد با یک نگاه خاص به مسئله نگاه می‌کنند و در حل آن مسئله ناتوان‌اند. بنابراین، نوع نگاه حل‌کننده مسئله باعث می‌شود تا فرد در حافظه خود اطلاعات مرتبط با آن نگاه خاص را به خاطر آورد و اقدامات احتمالی فرد تحت‌الشعاع آن نگاه خاص خواهد بود. با تغییر نگاه فرد و تغییر بازنمایی آن مسئله، فرد قادر به حل مسئله خواهد شد. نوع نگاه دانشمندان به مسائل با افراد عادی بسیار متفاوت بوده و به همین علت آن‌ها قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش‌آمده بوده‌اند.

- وقتی سماجت برای حل مسئله برای مدت زمانی نادیده گرفته می‌شود، عواملی که مانع حل آن مسئله هستند، فراموش می‌شود. در نتیجه هنگام مراجعه مجدد و با نبود عواملی که مانع حل مسئله می‌شدند، حل مسئله محقق می‌شود. به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، اثر نهفتگی می‌گویند.

(درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۵. گزینه ۲ درست است.

مسئله‌های پیچیده از آن جایی که علل متعددی دارند، به راحتی قابل تعریف نیستند و از نوع خوب تعریف نشده هستند.

مسئله اول: انتخاب رشته تحصیلی و مخصوصاً موفقیت در زندگی به علل زیادی بستگی دارد. پس یک مسئله پیچیده و از نوع خوب تعریف نشده است.

مسئله دوم: افزایش ابتلا به سینوزیت در فصل سرد سال، مسئله خوب تعریف شده است و علت پزشکی معینی دارد.
مسئله سوم: آبیاری گیاهان آپارتمانی تابع قواعد مشخصی است و یک مسئله خوب تعریف شده محسوب می‌شود.
مسئله چهارم: اضطراب دانش‌آموزان سر جلسه امتحان، علت‌های مختلفی دارد و یک راهبرد و اقدام مشخص برای کاهش اضطراب وجود ندارد؛ پس مسئله خوب تعریف نشده است.

* نکته: مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع خوب تعریف نشده‌اند. درحالی‌که مسئله‌های علوم دیگر این‌گونه نیست.

(درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۶. گزینه ۴ درست است.

- در سبک تصمیم‌گیری احساسی، ملاک عواطف و هیجانات زودگذر هستند که ناپایدارند. در شرایط بحرانی بیشتر اقشار مردم حتی افراد غیرمتخصص بر اساس واکنش‌های هیجانی همدردی و دلسوزی افراد بیشتر تمایل دارند کمک کنند.
- در سبک تصمیم‌گیری وابسته، فرد به جای فکر کردن، کورکورانه از دیگران پیروی می‌کند. دلیل انتخاب رشته حقوق، پیروی کردن از پدری است که خود وکیل است و این رشته را انتخاب کرده است.

- ویژگی سبک تصمیم‌گیری تکنشی، عجله و شتاب ناگهانی است، دانش‌آموز بدون توجه به عواقب رفتارش (بر هم زدن کلاس درس) به‌طور ناگهانی تصمیم گرفته است که بلافاصله با پشیمانی همراه است.

- در سبک تصمیم‌گیری اجتنابی، فرد دست‌دست می‌کند و تصمیم خود را عملی نمی‌سازد که باعث می‌شود تا مشکلیش بیشتر می‌شود. مانند فردی که اعتیاد دارد و رفتن به کمپ را هر روز به تأخیر می‌اندازد.

(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- مرحله پنجم از مراحل تصمیم‌گیری، اجرای بهترین اولویت است.

- در مرحله چهارم، به ارزیابی پیامدهای هر اولویت می‌پردازیم.

- در تصمیم‌گیری هر اولویتی، فرد تصمیم‌گیرنده را به مقصد می‌رساند ولی ممکن است اولویت مطلوب نباشد. درحالی‌که در حل مسئله ممکن است راه‌حل‌های مختلفی داشته باشیم، ولی فقط یک راه است که ما را به حل مسئله می‌رساند.

(درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۸. گزینه ۳ درست است.

وقتی رفتار و باورمان (شناخت) هماهنگ نباشد، دچار ناهماهنگی ذهنی می‌شویم که به آن ناهماهنگی شناختی می‌گویند.

(درس ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

- در انگیزه درونی فرد کار یا فعالیت را به‌خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد؛ زیرا به آن علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد. به عبارت دیگر منبع لذت در خود تکلیف است.

در مثال‌های مربوط به هلیا، حمید و مینا، انگیزه درونی وجود دارد.

- در انگیزه بیرونی، عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد و منبع آن در پاداش و لذت خارج از فرد قرار دارد؛ مانند رضا که برای نگرفتن نمره منفی قوانین را رعایت می‌کند.

(درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۰. گزینه ۲ درست است.

- در فشار روانی مثبت، فشار باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی می‌شود. (عبارت دوم و سوم)

- در فشار روانی منفی، فرد به دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند و در نتیجه قادر به دستیابی به هدف نیست. (عبارت اول و چهارم)

(درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

عربی

۸۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- «لَبِثَ: اقامت کرد، درنگ کرد» فعل ماضی ساده است؛ اما در گزینه «۴» به شکل مضارع التزامی و در گزینه «۲» به شکل ماضی بعید آمده که نادرست است.

- «فِيهِمْ: در آن‌ها» متعلق به فعل «لَبِثَ» است، اما در گزینه «۱» به اشتباه برای قسمت اول جمله ترجمه شده است. (عربی (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

«نَقُومُ بـ : به ... می‌پردازد، انجام می‌دهد» (ردّ گزینه ۱)

- «ألم تروا طالبين: آیا ندیدید دو دانش‌آموزی (دانش‌آموزانی) را که» (ردّ گزینه ۳)

- «تَنَضَّرِيَان (جمله وصفیه): همدیگر را می‌زدند، زد و خورد می‌کردند» (ردّ گزینه ۳)

- «أَنْ تَدْخُلَ: دخالت کند» (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴) (دَخَلَ: داخل شد)

- «فِي السَّاحَةِ الْمَدْرَسَةِ تَنَضَّرِيَان: در حیاط مدرسه همدیگر را می‌زدند» (ردّ گزینه ۴)

(عربی (۱) - درس ۴ / عربی (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- «إِنْ تُطَالِعْ: اگر مطالعه کنی» فعل شرط و مخاطب است؛ چون مرجع اسمی ندارد که بخواهد غایب (هی: او) باشد. (ردّ گزینه ۳) همچنین فعل مضارع است. (ردّ گزینه ۱)

- «تَفْهَمُ: می‌فهمی» جواب شرط و مخاطب است و ضمناً فعل مضارع است. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

- «الكَائِنَات: موجودات» جمع است. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)

- «قَدْ يَبْلُغُ: گاهی می‌رسد، شاید برسد» مضارع است. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)

(عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- «مَا أَجْمَلُ: چه زیباست» اسم تفضیل نیست. (ردّ گزینه ۳)

- «إِذَا: هرگاه، اگر» مترادف «إِذَا» است و «مَا» در اینجا منفی‌ساز نیست. (ردّ گزینه ۴)

- «صَبْرٌ...كثيراً: بسیار صبر کنند» فعل است نه اسم. (ردّ گزینه ۳)

- «أَبْوَابُ الرَّحْمَةِ الإِلَهِيَّة: درهای رحمت الهی» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

- «إِطْمَأَنَّتُ: آرام می‌گیرد» فعل لازم است و همچنین در اینجا معطوف به جواب شرط شده و مضارع ترجمه می‌شود. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)

* نکته: دقت کنید که در اینجا، جمله شرطی است؛ به همین دلیل فعل‌های ماضی، به صورت مضارع ترجمه شده‌اند.

(عربی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- «أَخَذُ...يُطَالِعُون: شروع به مطالعه کردند» (ردّ گزینه ۳)

- «كُتِبَهُمُ الدَّرَاسِيَّة: کتاب‌های درسی خود» (ردّ گزینه ۲)

- «لَمْ يَكُونُوا اسْتَمَعُوا: گوش نداده بودند» (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)

* نکته: دقت کنید که فعل «سَمِعَ: شنید» را با «اسْتَمَعَ: گوش داد» اشتباه نگیرید.

- «مَفَاهِيمُ كَلَامِ مُعَلِّمِهِمُ الْعَمِيقَةُ: مفاهیم عمیق سخنان (سخن) معلم خود» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۲ درست است.

«مِفْتَاحُ النَّجَاحِ الْحَقِيقِيُّ» یک ترکیب «وصفی - اضافی» است که در آن «مِفْتَاحُ» و «الْحَقِيقِيُّ» هر دو «فتحه» (کَ) دارند؛ پس

«موصوف» و «صفت» هستند و «الْحَقِيقِيُّ: واقعی» باید با «مِفْتَاحُ: کلید» ترجمه شود، نه «النَّجَاحُ: موفقیت».

ترجمه درست: «کلید واقعی موفقیت»

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۷. گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لفظ «که» مربوط به «جمله وصفیه» (فعل «يَزْرَعُ») است و باید قبل از آن ترجمه شود نه جای دیگری. «أنواع» به

«الخَضراوات المُخْتَلِفَةُ» اضافه شده و معرفه است نه نکره، ضمناً «أنواع الخَضراوات المُخْتَلِفَةُ: انواع مختلف سبزیجات» یک

ترکیب «وصفی - اضافی» است و حرف «از» در ترجمه آن اضافی است.

ترجمه درست عبارت: «پدر کشاورز من مزرعه‌ای بزرگ در شمال کشور داشت که در آن انواع مختلف سبزیجات را می‌کاشت.»

(۲) «عَدَّة مَرَّاتٍ: چند (چندین) دفعه (مرتباً)»

(۴) «أَخَذَ يُغَيِّرُ: شروع کرد به تغییر، شروع به تغییر... کرد، شروع کرد... تغییر دهد»

«تُصْبِحُ الأَوْضَاعُ مُنَاسِبَةً: اوضاع مناسب شود»؛ حواستان باشد «تُصْبِحُ» فعل ناقصه است و نباید به شکل متعدی ترجمه شود.

* نکته: «أَخَذَ، بَدَأَ + مضارع» به شکل‌های [شروع به «مصدر» کرد / شروع کرد به «مصدر» / شروع کرد + مضارع التزامی]

ترجمه می‌شود.

مثال: «أَخَذَ الأبُّ يَكْتُبُ: پدر شروع به نوشتن کرد / پدر شروع کرد به نوشتن / پدر شروع کرد بنویسد.»

(عربی (۱) - درس ۷ / عربی (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۸. گزینه ۳ درست است.

- «دو دانش‌آموز: الطَّالِبَانِ الاثْنَانِ، الطَّالِبَتَانِ الاثْنَتَانِ» عدد یک و دو اصلی بعد از معدود می‌آید. (ردّ گزینه ۱) البته اسم مثنی

را می‌توان بدون عدد نیز آورد. ضمناً عدد و معدود از نظر جنسیت، باید مطابق هم باشند. (ردّ گزینه ۴)

- حرف «و» در گزینه‌های (۲ و ۴)، اضافه است.

- «ندیده بودم: ما كُنْتُ رَأَيْتُ، ما كُنْتُ قَدْ شَاهَدْتُ» یا به شکل «رَأَيْتُ، شَاهَدْتُ» ماضی بعید است. (ردّ گزینه ۴)

- «طالِبَتَانِ اثْنَتَانِ» مثنی و مؤنث است، لذا عدد آن به شکل مؤنث «واحدة» می‌آید اما در گزینه «۲» به صورت مذکر آمده است.

(ردّ گزینه ۲)

- «به کلاس ما: إِلَى صَفْنَا» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)

(عربی (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۹. گزینه ۱ درست است.

ترجمه عبارت: «عالم بدون عمل، مانند درخت بدون میوه است.» مفهوم بیت مقابل این عبارت، به این موضوع اشاره دارد که

«هرکسی عالم تر باشد، توانا تر است.» که بی‌ارتباط با آن است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۲) «مردم خفتگان اند پس هنگامی که می‌میرند، بیدار می‌شوند.»

(۳) «هرکسی دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند.»

(۴) «شرافت انسان به علم و ادب است نه به اصل و نسب.»

(عربی (۱ و ۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

ترجمه متن:

«محیط، یک عامل اساسی در شکل‌گیری شخصیت انسان به حساب می‌آید و نادیده گرفتن تأثیر آن امکان ندارد. کودک از بدو تولدش، از آنچه اطراف اوست شروع به تأثیرپذیری می‌کند و از محیط احاطه‌کننده‌اش می‌آموزد. نقش خانواده و به‌ویژه پدر و مادر و علاوه بر آن معلمان، دوستان و جامعه در شکل‌گیری شخصیت او زیاد است. همین‌طور رسانه‌های جمعی و عادات اجتماعی تأثیری عمیق بر رفتار کودک و اندیشیدن او می‌گذارد. کودکی که با تنبلی رشد می‌کند، امکان ندارد که یک شخص تولیدکننده‌ای باشد که بداند چطور از وقتش و تلاش‌هایش استفاده کند. اما طفلی که به خاطر بدرفتاری پدر و مادرش یا مدرسه‌اش، سرکش یا عاصی بزرگ می‌شود، دشوار است که به قوانین پایبند باشد؛ بلکه گاهی در زندگی خود مجرم و در آخرتش گناهکار می‌شود. بنابراین تربیت به‌شکلی زیاد، بر ثبات جامعه و سلامتی و امنیت آن و نیز در پیشرفت سیاسی و علمی‌اش تأثیر می‌گذارد.»

۹۰. گزینه ۴ درست است.

«یادگیری مبانی رفتار و انضباط از طریق توسعه مهارت‌های فکر کردن» در متن نیامده است.
ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) اثرگذاری و اثرپذیری متقابل بین انسان و محیط‌زیست
- (۲) تأثیر تربیت صحیح در ساختن شخصیت انسان
- (۳) شیوه‌های تربیت نادرست و تأثیر آن بر شخصیت

۹۱. گزینه ۳ درست است.

یادگیری کودک از آغاز زندگی‌اش چگونه شروع می‌شود؟ با تأثیرپذیری از محیط احاطه‌کننده‌اش آغاز می‌شود و از آن می‌آموزد.
ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) با نیروهایی که در رشدش و شخصیت فردی‌اش اثر می‌گذارد. (کودک هنوز شخصیت فردی پیدا نکرده است تا از آن یاد بگیرد).
- (۲) با عوامل درونی که از خلال جزئیات زندگی‌اش شکل می‌گیرد. (عوامل درونی چیزی را یاد نمی‌دهند).
- (۴) از آنچه از پدر و مادرش یاد می‌گیرد و آنچه به او منتقل می‌کنند. (والدین یکی از عواملی است که کودک را احاطه کرده‌اند نه همه آن‌ها).

۹۲. گزینه ۱ درست است.

جامعه چگونه امکان دارد که در تربیت کودک به‌شکل درست سهیم باشد؟ «کار را به عوامل وراثتی واگذار کند تا به آن اقدام کنند.» نادرست است؛ زیرا انتقال عوامل وراثتی به خودی خود صورت می‌گیرد و ممکن است به تربیت صحیح منجر نشود.
ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۲) کار را به اعمال مردم و گفته‌های رسانه‌های جمعی واگذار کند.
- (۳) از طریق تأثیر وسایل ارتباط جمعی بر پدران و مادران و دوستان
- (۴) محیط آموزشی مناسب را برای شکل‌گیری شخصیت او به شکل مناسب آماده کند.

۹۳. گزینه ۳ درست است.

«يَتَعَلَّمُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «تَفَعَّلَ» است نه «تَفَعَّلَ».

*نکته: اگر فعل مضارع با یکی از حروف «يَتَدُّ، تَدُّ، اَتَدُّ یا نَتَدُّ» شروع شود و پس از این حروف در ادامه «تَشْدِيدِ (تَشْدِيدِ)» بگیرد؛ از باب «تَفَعَّلَ» است. مثال: «يَتَخَلَّصُ»، «تَتَفَكَّرُ»

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۹۴. گزینه ۲ درست است.

«عَامِلٌ» اسم فاعل ثلاثی مجرد است؛ بنابراین نمی‌تواند از فعل ثلاثی مزید (عَامِلٌ) ساخته شود؛ بلکه از فعل «عَمِلَ» که ثلاثی مجرد است، ساخته می‌شود. اسم فاعل از فعل «عَامِلٌ» کلمه «مُعَامِلٌ» است.
(عربی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۲ درست است.

«تَكَلَّمَ» مضارع از باب تَفَعُّل است و عین الفعل آن باید مفتوح («دَار») باشد. در این گزینه نیز «مُسْتَمَعَات» نادرست است و «مُسْتَمَعَات» درست می‌باشد؛ زیرا به اسم فاعل نیاز داریم. (گوش فرادهندگان) (عربی (۱) - درس ۳ و ۴ / عربی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۶. گزینه ۱ درست است.

ترجمه صورت سؤال: چند فعل در این عبارت ممکن است که نون وقایه بگیرند؟ می‌دانیم هنگامی که نون وقایه به همراه ضمیری به فعل بچسبد، مفعول است؛ پس نون وقایه فقط می‌تواند با فعل متعدی بیاید و صورت سؤال به دنبال تعداد فعل‌های متعدی در جمله بالاست که چهار فعل «يَرْتَكِبُ: مرتکب می‌شود»، «يَزْرَعُ: می‌کارد»، «يِنَالُ: می‌رسد» و «يُرِضِي: راضی می‌کند» متعدی‌اند و مفعول می‌گیرند. فعل‌های «يَبْتَعِدُ: دور می‌شود» و «يُظَهِّرُ: آشکار می‌شود» لازم‌اند و «يَكُونُ» فعل ناقصه است که هیچ‌کدام نون وقایه قبول نمی‌کنند. (عربی (۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۷. گزینه ۳ درست است.

اسم‌های مرفوع در گزینه‌ها:

- (۱) رسالة (اسم «کان»)
  - (۲) عَيْن (مبتدا) / هي (مبتدا) / ثابتة (خبر)
  - (۳) حبيبة (اسم «کان») / الصادقة (صفت مبتدا) / حوادث (فاعل) / المرة (صفت فاعل)
  - (۴) الرُّجُل (فاعل) / المُذنب (صفت فاعل)
- (عربی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۸. گزینه ۲ درست است.

صورت سؤال عبارتی را می‌خواهد که در آن اسمی با وزن «أفعل» دلالت بر ارجحیت یا برتری نداشته باشد. به عبارت دیگر سؤال می‌گوید کدام وزن «أفعل» اسم تفضیل نیست که در گزینه «۲» «أَعْلَمُ: خبر می‌دهم» فعل مضارع از باب «إفعال» است و اسم تفضیل نیست. (به آن‌ها خبر می‌دهم که نمی‌توانم در گردش علمی همراهی‌شان کنم.) اسم تفضیل در سایر گزینه‌ها:

- (۱) «الطَّف: لطیف‌ترین، آرام‌ترین»
- (۲) «أضَرَ: زیان‌آورتر»
- (۳) «أرْفَع: بالاترین، رفیع‌ترین»

(عربی (۱) - درس ۳ و ۴ / عربی (۲) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۹. گزینه ۳ درست است.

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن فعلی که درباره یک اسم مجهول (ناشناخته) یا همان اسم نکره خبر می‌دهد نباشد. به بیان دیگر پاسخ تست، گزینه‌ای است که جمله وصفیه نداشته باشد که در گزینه «۳» جمله وصفیه نمی‌بینیم. نکته: دقت کنید که در این عبارت جمله شرطی وجود دارد؛ پس «يُسَاعِدُ» جواب شرط است و نمی‌تواند جمله وصفیه باشد. (هر کس در کودکی کتابی را بخواند، به او کمک می‌کند تا بزرگسالی‌اش پاسخ بدهد.) بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) در این عبارت «ألوان» اسم نکره و «تَدَلَّ» جمله وصفیه آن است.
  - (۲) «موضوعات» اسم نکره و «شَحِيرٌ» جمله وصفیه آن است.
  - (۴) «نملة» در این گزینه اسم نکره است و «تَحْمِلُ» جمله وصفیه آن است.
- (عربی (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۰. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه «کان» چون مربوط به یک موضوع «ثابت و همیشگی» (قدرت گردباد) است، بیانگر زمان حال است و به صورت «است» ترجمه می‌شود.

ترجمه: «قدرت گردباد در تخریب اشیای مختلف، عجیب است.»

در سایر گزینه‌ها «کان» به معنای «بود» است و بر مفهوم «گذشته» دلالت دارد.

(۱) «كُنْتُ مَشغُولًا: مشغول بودم»

(۳) «كَانَ: بود»

(۴) «كَانُوا وَاقِفِينَ: ایستاده بودند»

(عربی (۲) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

تاریخ

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

چون مرحله آخر در نمودار مرحله بررسی و تفسیر است؛ قاعدتاً باید مراحل «الف» تا «پ» شامل: پرسش‌های تحقیق، شناسایی منابع و گردآوری اطلاعات باشد.

ضمناً در گزینه‌ها باید ترتیب مراحل رعایت شود.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) عبارت اول، مربوط به انتخاب موضوع (مرحله اول) و عبارت سوم، مربوط به مرحله سوم.

(۲) عبارت اول، مربوط به مرحله ششم (گزارش یافته‌های پژوهش) است.

(۴) عبارت دوم، مربوط به مرحله اول (انتخاب موضوع) است.

(تاریخ (۱) - درس ۱، ص ۶ و ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

به تدریج تا اواخر دوره گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدی رسید که هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به کار گرفت.

(تاریخ (۱) - درس ۴، ص ۳۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) تمدن سند در زمان ورود آریایی‌ها به هند در ۱۵۰۰ ق. م رو به انحطاط گذاشته بود و نخستین شهرها در چین در حدود ۱۵۰۰ ق. م تأسیس شدند.

(ب) اقوام آریایی در حدود ۱۵۰۰ ق. م به هند وارد شدند و اقوام هند و اروپایی در حدود ۱۵۰۰ ق. م به شبه‌جزیره ایتالیا وارد شدند. (تاریخ ۱ درس ۶ ص ۵۵)

(پ) سومری‌ها پیش از اقوام دیگر تمدن و دولت - شهرها را تأسیس کردند. اکدی‌ها در حدود ۲۴۰۰ ق. م بر دولت - شهرهای سومری مسلط شدند.

(ت) مدتی پس از آنکه سومریان زندگی در شهرها را آغاز کردند، در مصر نیز تمدن شروع به جوانه زدن کرد.

(تاریخ (۱) - درس ۴، ۵ و ۶، ص ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۴۳، ۴۶ و ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

تأسیس شهرهای چغامیش و شهداد، ساخت ابزارهای مفرغین در لرستان، ساختن ظروف سفالی و ابداع چرخ سفالی، مربوط به دوره پیش از تاریخ است.

پرستش اینشوشیناک خدای شهر شوش، مربوط به دوره تاریخی (دوره ایلامی‌ها) است.

(تاریخ (۱) - درس ۸، ص ۷۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- خسرو انوشیروان برای سامان بخشیدن به اوضاع کشور، اصلاحاتی را در زمینه اداری، نظامی و اقتصادی انجام داد.
  - در یکی از جنگ‌های شاپور اول، گردیانوس امپراتور روم کشته شد.
  - در زمان بهرام یکم، مانی به زندان افتاد و اندکی بعد اعدام شد.
  - در قرن ۴ م. در زمان شاپور دوم ساسانی، اوستا به خط و زبان اوستایی نگارش یافت.
- (تاریخ (۱) - درس ۱۴، ص ۹۵، ۹۶، ۱۲۹ و ۱۳۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

- (الف) اسیران جنگی بیگانه در فعالیت‌های کشاورزی، معادن، ساختمان‌سازی و کارهای منزل به کار گرفته می‌شدند. ← اشکانیان
- (ب) این دوره، سرآغاز نابرابری‌های اقتصادی، اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی است. ← مادها
- (پ) موبدان زرتشتی مدافع نابرابری‌های طبقاتی و امتیازات طبقه حاکم بودند و چنین وانمود می‌کردند که این تفاوت‌ها و تمایزها برای حفظ نظم و ثبات کشور لازم است. ← ساسانیان
- (ت) گروه جنگجویان نسبت به دو گروه روحانیون، شبانان و کشاورزان در جایگاه بالاتری قرار گرفت. ← هخامنشیان
- (تاریخ (۱) - درس ۱۲، ص ۱۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

- در دوران سلوکیان و اشکانیان علاوه بر اهوره‌مزدا، خدایان کهن ایرانی همچون مهر و آناهیتا ستایش می‌شدند و برخی از پادشاهان اشکانی، به تقلید از یونانیان، معابدی را برای آناهیتا ساختند. در عهد اشکانی، ستایش ایزدمهر (میترا) به قلمرو روم در آسیای صغیر راه یافت.
- (تاریخ (۱) - درس ۱۴، ص ۱۳۱ و ۱۳۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۸. گزینه ۳ درست است.

ترتیب زمانی وقوع رویدادها:

- (الف) مرگ هشام بن عبدالملک (۱۲۵ ق.)
- (پ) به خلافت رسیدن ابوالعباس سفاح (۱۳۲ ق.)
- (ب) تصرف قرطبه در اندلس توسط عبدالرحمن بن معاویه (۱۳۸ ق.)
- (ت) بنای شهر بغداد توسط منصور عباسی (حک ۱۳۶ - ۱۵۸ ق.)
- (تاریخ (۲) - درس ۶ و ۷، ص ۶۳ و ۶۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

- غزوه بدر ضربه جبران‌ناپذیری بر قریش وارد آورد و قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تضعیف کرد.
- ناکامی قریش در جنگ خندق و کاهش فعالیت‌های نظامی آنان علیه اسلام، زمینه را برای نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز فراهم کرد.
- قرآن، صلح حدیبیه را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.
- تغییر قبله مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه، یکی دیگر از اقداماتی بود که به فرمان الهی و در پی بهانه‌جویی یهودیان انجام گرفت.
- (تاریخ (۲) - درس ۴، ص ۳۷ و ۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۰. گزینه ۱ درست است.

- اختلافات مذهبی و تفاوت‌های قومی، فرهنگی و زبانی که میان توده‌های مردم شام با طبقه حکومتگر رومی وجود داشت، سبب شده بود که پایه‌های حاکمیت امپراتوری روم شرقی در این منطقه سست شود.
- مصریان به دلایل مختلفی از حاکمیت امپراتوری روم بر سرزمین خویش ناخشنود بودند؛ زیرا از یک سو مالیات‌های سنگینی را به رومیان پرداخت می‌کردند و از سوی دیگر اجازه نداشتند که به مقام‌های عالی برسند. علاوه بر آن، مسیحیان مصر اختلافات مذهبی شدیدی با رومیان داشتند.

در هر حال، اعراب مسلمان طی نبردهایی، لشکریان رومی را شکست دادند و شهرهای مصر را یکی پس از دیگری به جنگ و یا به صلح گشودند. بررسی پیمان‌های صلح مصریان با مسلمانان در منابع تاریخی، نشان می‌دهد که محتوای پیمان‌های مذکور شباهت زیادی به قرارداد صلح بیت‌المقدس دارد.

ابوبکر، در اواخر خلافت خود، چندین سپاه را به سوی منطقه شام فرستاد. این سپاهیان در چند نبرد که بیشتر آن‌ها در زمان خلافت عمر به وقوع پیوست، نیروهای رومی و متحدان محلی آنان را شکست دادند و شهرها و آبادی‌های آن منطقه را یکی پس از دیگری، اغلب با پیمان صلح گشودند.

(تاریخ (۲) - درس ۶، ص ۴۹ و ۵۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

الف) میرداماد در حوزه فلسفه و عرفان فعالیت داشت و از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان است. ملاصدرا از شاگردان شیخ بهایی و میرداماد بود.

ب) فارابی فلسفه مشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلامی و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد. ابن‌سینا فلسفه مشایی را به اوج رساند.

پ) دوران طولانی حکومت سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، همزمان، شاهد تداوم رشد فلسفه و علوم طبیعی در آغاز و سپس افول تدریجی این علوم بود.

ت) ملاصدرا میراث گرانبگر چهار جریان فکری بزرگ اسلامی یعنی فلسفه مشاء، اشراق، کلام و عرفان را به هم درآمیخت و نظام فلسفی نوینی به وجود آورد. شاخص‌ترین چهره فلسفی عصر صفوی و دوران بعد تا زمان ما، ملاصدرا است.

(تاریخ (۲) - درس ۹، ۱۰ و ۱۴، ص ۹۷، ۱۱۰، ۱۵۱ و ۱۵۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

- حکومت نوادگان تیمور بر ایران، در اوایل قرن دهم هجری با به قدرت رسیدن صفویان در ایران و تسلط ازبکان بر ماوراءالنهر به پایان رسید.

- حکومت‌های شیعه‌مذهب سربداران و سادات مرعشی مازندران و سلسله آل مظفر از جمله قیمومیت‌های (حکومت‌های) محلی غیرمغولی بعد از مرگ ابوسعید ایلخان مغول بودند.

(تاریخ (۲) - درس ۱۱، ص ۱۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

در میان کشورهای اروپایی، پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها که از تجارت پررونق دریای مدیترانه و سرزمین‌های پیرامون آن سود زیادی نمی‌بردند، انگیزه و شوق بیشتری برای کشف راه‌ها و سرزمین‌های جدید از خود نشان می‌دادند؛ زیرا از یک‌سو قادر به رقابت با دولت - شهرهای ایتالیایی که تجارت این منطقه را به انحصار خود داشتند، نبودند. از سوی دیگر با حکومت عثمانی که بر مناطق شمال شرق و شرق دریای مدیترانه تسلط داشت، ستیز و دشمنی داشتند.

(تاریخ (۲) - درس ۱۶، ص ۱۸۱؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیا

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان کند. بهتر است صورت مسئله را به شکل سؤالی نوشته و از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود.

- در مرحله طرح سؤال و بیان مسئله، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است.

- فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد.

- پژوهشگر در روش میدانی برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به مکان مورد تحقیق برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات بپردازد. درواقع، او باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر ببرد.

چون نمودار باید ترتیب مراحل پژوهش را رعایت کند، پس اگر «الف» مرحله طرح سوال باشد، «ب» به تدوین فرضیه اشاره دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر دو عبارت «الف» و «ب» اشاره به تدوین فرضیه دارد.

(۲) ترتیب مراحل پژوهش رعایت نشده است. اگر «ب» پردازش باشد، «پ» باید نتیجه‌گیری باشد.

(۴) ترتیب مراحل پژوهش رعایت نشده است. اگر «ب» تدوین فرضیه باشد، «پ» باید به جمع‌آوری اطلاعات اشاره کند.

(جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۱۰، ۱۱ و ۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) رودهای بسیاری از زاگرس سرچشمه می‌گیرند. جریان آب در این رودها به علت تغییرات اقلیمی، دچار نوساناتی شده و از حالت منظم به حالت نامنظم و طغیانی تغییر شکل داده است.

(ب) ریزش‌های جوی شدید، کوه‌ها را فرسایش می‌دهد و مواد آن در دسترس این رودها قرار می‌گیرد. به نظر می‌رسد طی سه دهه اخیر، طغیان در رودهای حوضه زاگرس بیش از گذشته شده و در پی آن، حمل رسوب توسط رودها به تشکیل شکل‌های جدیدی از ناهمواری منجر شده است.

(پ) توفان‌های گرد و غبار از دیگر عواملی است که هم طبیعت و هم انسان در منطقه زاگرس در ایجاد و گسترش آن‌ها مؤثر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در دیگر موارد توضیحات یا جابه‌جا نوشته شده است یا به موارد انسانی اشاره دارد.

(جغرافیا (۱) - درس ۴، ص ۲۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

«الف» مدار ۲۵ درجه شمالی و «ب» ۴۰ درجه شمالی است و در مدار «الف» زاویه تابش خورشید نزدیک به عمود است و هر چه به سمت «ب» پیش برویم، زاویه مایل‌تر می‌شود؛ پس به‌طور کلی دما از جنوب به شمال ایران کمتر می‌شود.

(جغرافیا (۱) - درس ۵، ص ۳۶ و ۳۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

ضرورت تأمین امنیت کشور ایجاب می‌نماید تا در سیاست‌گذاری‌های جمعیتی مقوله تأمین نیروی دفاعی کافی برای حفظ تمامیت ارضی و حفظ حدود و ثغور مرزها و مقابله با دشمنان میهن مورد نظر قرار بگیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جغرافی دانان معتقدند که نقشه پراکندگی جمعیت، پیوسته در حال تغییر است. در دهه‌های اخیر، نقش انسان به‌عنوان عامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت، نسبت به گذشته، افزایش چشمگیری داشته است.

(۳) اطلاع از میزان رشد جمعیت، پایه محاسبه فرمول دو برابر شدن جمعیت است. زمان به دست‌آمده سبب می‌شود تا برای آینده، پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهند.

(۴) جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد؛ اما در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می‌شود.

(جغرافیا (۱) - درس ۷، ص ۶۳ تا ۶۹، سطح دشواری: متوسط)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

ایجاد جزایر مصنوعی توسط دولت امارات عربی متحده، از مصادیق تحت تأثیر بودن نواحی از تصمیمات سیاسی حکومت‌ها است؛ برای ساختن این جزایر، مقدار زیادی سنگ و خاک از بستر خلیج فارس بالا کشیده می‌شود، این خاک برداری و گل‌آلود شدن وسیع آب، به بوم‌سازگان (اکوسیستم) دریایی و آب‌سنگ‌های مرجانی آسیب رسانده است. صاحب‌نظران معتقدند که

ساختن این جزایر پیامدهای بسیار نامطلوبی برای محیط‌زیست خلیج فارس دارد.

(جغرافیا (۲) - درس ۲، ص ۱۳ و ۱۴؛ سطح دشواری: نسبتاً دشوار)

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

در بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی) دو توده هوا به هم برخورد می‌کنند و این نوع بارندگی بیشتر در محل برخورد توده‌های هوا با یکدیگر به وجود می‌آید. جبهه قطبی در ناحیه معتدله تشکیل می‌شود.

(جغرافیا (۲) - درس ۳، ص ۲۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) پخش فرهنگی:

گاهی دو ناحیه فرهنگی به هم خیلی نزدیک‌اند و پدیده فرهنگی در اثر تماس مستقیم مردم، از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر منتقل می‌شود؛ مانند بازی «هاکی» که مبدأ آن کانادا است؛ اما در بین مردم آمریکا و نواحی مرزی کانادا بسیار رواج دارد.

ب) چشم‌انداز فرهنگی:

در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد. پیروان یک دین با توجه به باورها و اعتقادات خود، چشم‌اندازهای خاصی را در قالب معماری، هنر، نقاشی، مجسمه‌سازی و ایجاد مکان‌های مقدس و زیارتگاهی به وجود می‌آورند.

(جغرافیا (۲) - درس ۶، ص ۸۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) از دهه ۱۹۷۰ میلادی با انقلاب سبز و به کار بردن روش‌های علمی، بذره‌های اصلاح‌شده، کود و آفت‌کش‌های شیمیایی و ماشین‌آلات، برخی کشورها موفق شدند تولید کشاورزی خود را به چند برابر افزایش دهند که از جمله این کشورها می‌توان به فیلیپین و پاکستان اشاره کرد.

ب) کشورهای پیرامون عمدتاً تولیدکننده و صادرکننده مواد اولیه و خام هستند و از نظر توسعه صنعتی و فناوری‌های نوین در سطح پایین‌تری قرار دارند. از جمله این کشورها در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین می‌توان به کشورهای افغانستان، بنگلادش، مراکش، نامیبیا، پرو و نیکاراگوئه اشاره کرد.

(جغرافیا (۲) - درس ۷ و ۸، ص ۸۸ و ۱۰۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

شهر شعاعی یا ستاره‌ای، دارای یک مرکز اصلی بوده و خیابان‌ها و شبکه‌های مهم از آن مرکز به صورت شعاعی منشعب می‌شوند. روستای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود است.

(جغرافیا (۱) - درس ۹، ص ۸۲ و ۸۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

باغداری از مهم‌ترین اقلام صادراتی است و دامداری نقش مهمی در اقتصاد غذایی، اشتغال و تولید ناخالص داخلی دارد.

(جغرافیا (۱) - درس ۱۰، ص ۹۰، ۹۱ و ۹۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

مرزهای غیرطبیعی (مصنوعی): در بخش‌هایی از زمین که امکان استفاده از پدیده‌های طبیعی برای تعیین خطوط مرزی وجود نداشته باشد، با استفاده از مختصات جغرافیایی (مدارها و نصف‌النهارها)، خط مرزی تعیین می‌شود؛ مانند مرز بین کانادا و آمریکا روی مدار ۴۹ درجه شمالی. مرزهای غیرطبیعی یا مصنوعی همچنین با توافق دو کشور همجوار بر روی زمین تعیین و علامت‌گذاری می‌شود؛ مانند مرز ایران و افغانستان.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هیچ‌کدام از موارد، مرز پیشتاز نیست.

۳) «الف» مرز تحمیلی نیست.

۴) هیچ‌کدام از موارد، مرز تحمیلی نیست.

(جغرافیا (۲) - درس ۱۰، ص ۱۳۲ و ۱۳۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) کمبود جمعیت و عدم دسترسی به آب‌های آزاد، کاهش قدرت ملی را ایجاد می‌کند.
  - ۲) کمبود آب و فرسایش خاک، مشکل ایجاد می‌کند.
  - ۳) ناهمگونی جمعیت و چندپاره بودن و آلودگی خاک سبب کاهش قدرت ملی است.
- (جغرافیا (۲) - درس ۱۱، ص ۱۵۰ و ۱۵۱؛ سطح دشواری: متوسط)

منطق و فلسفه

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

گزاره اول) گزاره‌ای نادرست است؛ زیرا میان اجزاء و کل مجموعه رابطه تباین برقرار است، مانند چرخ و ماشین. گزاره دوم) نادرست است؛ زیرا در این تعریف دو مغالطه رخ داده است، که عبارتند از: ۱) مغالطه توسل به معنای ظاهری: (میان دلالت التزامی خانه و دلالت مطابقی) ۲) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر: در کلمه پیدایش (ش) می‌تواند هم به خانه و هم به دزد برگردد.

گزاره سوم) نادرست است؛ زیرا برخی مفاهیم کلی نیز وجود دارد که تنها یک مصداق دارند. در تعریف مفهوم کلی بیان می‌شود که قابلیت فرض مصادیق متعدد را دارد. یعنی صرف فرض تعدد است و الزاماً مصادیق متعدد ندارند و می‌تواند تنها یک مصداق داشته باشد و کلی باشد و یا حتی هیچ مصادیقی نداشته باشد.

(منطق - درس ۲ و ۳، ص ۱۷، ۲۱ و ۲۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

در این تعریف، ابتدا مفهومی عام (وسیله) آورده شده و سپس به بیان ویژگی‌های اختصاصی آن (پردازش و تحلیل داده‌ها و ...) پرداخته است. به‌طور کلی در تعریف به کاربرد جز تعریف‌های مفهومی است که در اینجا هم اعمال شده است.

(منطق - درس ۴، ص ۳۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

اسم‌های جمع بدون علامت جمع مثل ملت، مردم و ... و اسم‌های جمع با علامت جمع مثل دانش‌آموزان، انسان‌ها، کتاب‌ها و ... اگر بر تک‌تک مصادیق قابل حمل باشند، کلی بوده و قضیه شخصی نیست. اگر این اسم‌های جمع بر تک‌تک مصادیق و افراد قابل حمل نباشند، بلکه بر کل مجموعه افراد قابل حمل باشد، جزئی بوده و قضیه شخصی است. با توجه به این نکته، موضوع قضیه اول (الف) اسم جمع بوده و بیانگر مفهومی کلی است که مصادیق متعدد دارد، و موضوع قضیه دوم (ب) مفهومی جزئی است که فرض داشتن مصادیق متعدد برای آن محال است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) از میان دو گزاره تنها یک قضیه شخصی است. (ردّ گزینه ۱)
  - ۲) قضیه اول شخصی نیست و موضوع قضیه دوم امری جزئی است و نه کلی چون مجموعه مردم ایران که ۸۶ میلیون نفرند، یک مصداق بیشتر ندارد. (ردّ گزینه ۲)
  - ۴) موضوع قضیه نخست، مفهومی کلی و موضوع قضیه دوم مفهومی جزئی است. (ردّ گزینه ۴)
- (منطق - درس ۶، ص ۵۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۹. گزینه ۲ درست است.

با توجه به اینکه گزینه‌ها به‌صورت شعر هستند، باید از لحاظ معنایی آن‌ها را در قالب جمله‌های ساده تحلیل و سپس تعداد محمول به کار رفته را پیدا کرد.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) این بیت را می‌توان از لحاظ معنایی به سه گزاره تحلیل کرد: ۱- از لحاظ پستی با خاک راه برابر هستم. ۲- گریه می‌کنم و ۳- روزی نمی‌رسد
- ۲) این بیت را می‌توان از لحاظ معنایی به چهار گزاره تحلیل نمود: ۱- آنان حاملند (کتاب با خود حمل می‌کنند). ۲- اما نادان هستند ۳- می‌پندارند که راکب هستند (گمان می‌کند که مسلط بر علم هستند). ۴) می‌پندارند که محمول هستند (گمان می‌کنند که مانند انسان‌های بارزش، مردم آن‌ها را در مسیری حمل می‌کنند).

۳) این بیت را می‌توان از لحاظ معنایی به سه گزاره تحلیل کرد: (۱- عمر در محمول رفت (عمر برای یافتن محمول سپری شد). ۲- عمر در موضوع رفت (عمر برای یافتن موضوع سپری شد). ۳- بی‌بصیرت عمر در مسموع رفت (بدون بینش، عمر برای شنیده‌ها سپری شد).

۴) این بیت را می‌توان از لحاظ معنایی به سه گزاره تحلیل نمود: (۱- وقت آنست که ضعف آید (زمان، ضعیف شدن است) ۲- وقت آن است که نیرو برود (زمان، رفتن نیرو است). ۳- وقت آن است که قدرت از منطق شیرین سخنگو برود (زمان، رفتن قدرت تعقل و شیرینی از سخن فرد سخنگو است).

با توجه به بررسی فوق در گزینه (۲)، چهار قضیه حملی وجود دارد، درحالی‌که در دیگر گزینه‌ها سه قضیه وجود دارد. (منطق - درس ۶، ص ۵۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

اصل قضیه: هیچ الف ب نیست. (کاذب)

تناقض: بعضی الف ب است. (صادق) (ردّ گزینه ۳)

عکس مستوی: بعضی ب الف است. (صادق) (ردّ گزینه ۴)

ساخت محمول با غیر از تناقض: بعضی الف غیر نیست. (صادق) (ردّ گزینه ۲) ←

(منطق - درس ۷، ص ۶۳ و ۶۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

الف) در این استدلال، دو مقدمه وجود دارد:

مقدمه ۱) هر انسانی (+) حیوان است. (-)

مقدمه ۲) هیچ انسانی (+) پروازکننده نیست. (+)

با توجه به این دو مقدمه یک قیاس شکل سوم وجود می‌آید که موضوع نتیجه از مقدمه اول و محمول نتیجه از مقدمه دوم است و اگر بخواهیم نتیجه بگیریم که (هیچ حیوانی (+) پروازکننده نیست. (+)). فاقد شرط سوم است؛ یعنی موضوع (هیچ حیوانی) در نتیجه علامتش مثبت است، اما در مقدمات علامتش منفی است. پس یک قیاس نامعتبر است.

ب) در این گزاره با توجه به اینکه علی، بهزاد و دیگر انسان‌ها نمی‌توانند پرواز کنند (حکم جزئی سرایت‌یافته به کلی) نتیجه گرفته که هیچ انسانی نمی‌تواند پرواز کند (استدلال استقرائی است؛ تعمیم دادن حکم جزئی به کلی) (تأیید گزینه ۴) چون لفظ دیگران آمده نشان می‌دهد که دایره مصادیق می‌تواند زیاد باشد. لذا مغالطه تعمیم شتاب‌زده نیست. (ردّ گزینه ۳) بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) گزاره اول قیاس است درحالی‌که در استدلال استقرائی تعمیم شتاب‌زده داریم. قسمت دوم نیز نادرست است، چون تمثیل ناروا تشابه میان دو امر جزئی است در یک سری ویژگی‌ها باعث سرایت ناروای حکم یکی به دیگری شده است. (ردّ گزینه ۲) حدّ وسط در «الف» به‌درستی تکرار شده، پس مغالطه عدم تکرار حدّ وسط، نادرست است. (ردّ گزینه ۳) قسمت اول را می‌توان پذیرفت، اما در قسمت دوم تعمیم شتاب‌زده با توجه به توضیحات رخ نداده است. (ردّ گزینه ۴) (منطق - درس ۵ و ۸، ص ۴۵ و ۷۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

از صدق گزاره «بعضی الف ب است.» نمی‌توان به صدق یا کذب رابطه تداخل تحت تضاد (بعضی الف ب نیست.) دست یافت به عبارتی نامشخص است. (گزینه درست)

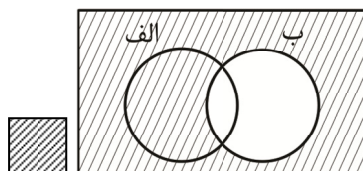
برای تشکیل قیاس معتبر باید مقدمات صادق باشند. لذا با استفاده از تناقض قضیه کاذب «بعضی ج ب نیست.» را به قضیه صادق «هر ج ب است.» تبدیل می‌کنیم. لذا دو مقدمه «هر الف ب است.» و «غیر ج ب است.» را خواهیم داشت. به عبارتی جابه‌جایی ترتیب دو مقدمه می‌تواند دو استدلال شکل دوم ترتیب داد که با حذف حدّ وسط می‌تواند به دو نتیجه «هر الف ج است.» و «هر ج الف است.» دست یافت؛ اما به دلیل آن‌که حدّ وسط در هر دو مقدمه، علامت (-) دارد، هر دو نتیجه نامعتبر است. (فقدان شرط دوم) (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)

برای تشکیل قیاس در شکل چهارم دو حالت وجود دارد:

۱) تبدیل (هر الف ب است.) به متداخلش (بعضی الف ب است.) و سپس عکس مستوی آن به (بعضی ب الف است.) خواهیم داشت:

بعضی ب الف است.

هر ج ب است.

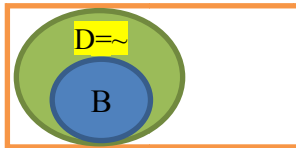
غیر
ب

۲) تبدیل (هر ج ب است) به متداخلش (بعضی ج ب است) و سپس عکس مستوی به (بعضی ب ج است). خواهیم داشت: بعضی ب ج است.

هر الف ب است.

در هر دو قیاس حدّ وسط دارای علامت منفی است و قیاس نامعتبر می‌باشد. (ردّ گزینه ۴)
پس نمی‌توان قیاس معتبری با این دو مقدمه تشکیل داد.
(منطق - درس ۷، ص ۶۳ تا ۶۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۳. گزینه ۲ درست است.

باتوجه به داده‌های سؤال شکل زیر را خواهیم داشت و می‌توانیم بررسی زیر را داشته باشیم:

اگر A, B باشد، قطعاً C نیست. (اجتماعشان محال است).

اگر A, B نباشد، می‌تواند C یا D باشد. یعنی می‌تواند C هم نباشد (ارتفاعشان محال نیست).

اگر A, C باشد، قطعاً B نخواهد بود. (اجتماعشان محال است).

اگر A, C نباشد، می‌تواند B باشد و می‌تواند B هم نباشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ارتفاعشان امکان‌پذیر است؛ پس گزینه «نادرست» است.

۳) اجتماعشان محال است و ارتفاع امکان‌پذیر؛ پس «نادرست» است.

۴) با استفاده از داده‌ها می‌توان وضعیت انفصال را مشخص کرد.

(منطق - درس ۹، ص ۸۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

در این پرسش مغالطات زیر وجود دارد:

۱) مغالطه نگارشی ← ۱- نحوه نگارشی علی رضا به صورت جدا می‌تواند این مغالطه را وجود آورد که میان علی و رضا با گذاشتن یک ویرگول دو نام داشته باشیم. به عبارتی این مغالطه می‌تواند دو عبارت متفاوت بسازد (علی، رضا) یا (علیرضا)
۲) مغالطه نگارشی ← ۲- میان رضا و ایمان ویرگول قرار بگیرد یا ویرگول نباشد. دو عبارت متفاوت می‌سازد (رضا، ایمان) یا (رضا ایمان: که جز اول نام و جز دوم فامیل) است.

به این ترتیب در ابتدای عبارت سه حالت می‌توان متصور شد (۱- علی، رضا، ایمان و ...) (۲- علیرضا، ایمان و ...) (۳- علی، رضا ایمان و ...)

۳) مغالطه نگارشی ← ۳- نقش جهان (نام محلی در اصفهان) یا نقش جهان (میزان تاثیر و جایگاه جهان عالم هستی))

تذکر: با توجه به وجود ضمیر (آن)، کاربرد «جهان» در معنای نام شخص دور از ذهن است و همچنین با توجه به تعیین شدن حالت (نقش جهان)، ابهام در مرجع ضمیر در ضمیر (آن) وجود ندارد.

۴) مغالطه نگارشی ← ۴- حیات (زندگی) و حیاط (نام محلی از خانه یا مدرسه ...)

۵) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر ۱- ضمیر (او) مشخص نیست به چه کسی برمی‌گردد.

۶) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر ۲- ضمیر (من) مشخص نیست به چه کسی برمی‌گردد.

۷) مغالطه تله‌گذاری ← هرکس که به طراح آن ایمان داشته باشد، اظهار شگفتی خواهد کرد.

(منطق - درس ۲، ص ۱۶ و ۱۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

نوع متن پرسش به نحوی است که جواد، مقدمات استدلال خودش را بدون اینکه نشان دهد مقصود نهایی‌اش چیست، برای آرش، آن هم در حضور دوستانشان بیان کرد و در هر مرحله از آرش اقرار گرفت و او را در مقابل دیگران وادار به پذیرش رفتاری که جواد از او دیده بود وادار کرد و نتوانست با او مخالفت کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) برهان در علومى مانند فلسفه، ریاضیات و معارف است که در پی حقایق هستیم و در آن از انواع استدلال‌های منطقی بهره می‌بریم که با چینش مقدمات و نتیجه‌گیری است. در این متن هیچ چینش مقدمات و نتیجه‌گیری مستقیم با رعایت حدّ وسط یا استقرا مواجه نیستیم، بلکه با اقرار گرفتن و نهایتاً دستیابی به هدف پذیرش شکست از طرف آرش است. با دقت در ابتدای سؤال که بیان شده جواد و آرش دو رقیب هستند، می‌توان به سرعت پاسخ درست را دریافت.

۳) این استدلال خطابه نیست چون در خطابه به صورت یک‌سویه ولی در جدل، گفت‌وگویی دوطرفه است.

(منطق - درس ۱۰، ص ۱۰۳ و ۱۰۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۶. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در بسیاری از پرسش‌های فلسفی، الزاماً به پاسخ نمی‌رسیم و به جای آن به دریافت فلسفی نائل می‌شود، لذا روشمندی الزاماً ما را به پاسخ نمی‌رساند. (گزینه درست)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تفکر در موضوعات فلسفی و پاسخ سؤالات فلسفی در ظاهر بی‌اهمیت هستند و نمی‌توانند در زندگی روزمره تأثیری بگذارند، اما در حقیقت این پرسش‌های می‌تواند تأثیرات مهمی بر زندگی و رفتار فرد بگذارد. (ردّ گزینه ۲)

(۳) موضوعات پرسش‌های فلسفی، بنیادی و اساسی بوده و موضوعاتشان کلی و در مقیاس بزرگ است. (ردّ گزینه ۳)

(۴) روش حل پرسش‌های فلسفی، عقلی محض می‌باشد و نمی‌توان با روش تجربی به آن‌ها پاسخ داد. (ردّ گزینه ۴)
(فلسفه (۱) - درس ۱، ص ۳، ۹ و ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) موضوع سؤال مرتبط با فلسفه‌های مضاف، یعنی شاخه‌های فلسفه می‌باشد. (فلسفه تحلیل زبان)

(۲) موضوع سؤال مرتبط با فلسفه‌های مضاف بوده، لذا مرتبط با بخش شاخه‌ای فلسفه است. (فلسفه فیزیک)

(۳) موضوع سؤال مرتبط با فلسفه‌های مضاف است و شاخه فلسفه محسوب می‌شود (فلسفه ریاضی)

(۴) این سؤال مرتبط با معرفت‌شناسی و بخش ریشه‌ای فلسفه است. باتوجه به اینکه تنها این گزینه مربوط به بخش ریشه‌ای است از دیگر سؤالات متمایز و متفاوت است.

(فلسفه (۱) - درس ۲، ص ۱۴ و ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) پارمنیدس بیان می‌کند که برای استدلال خود در اینکه جهان ثابت است از تناقض میان هستی و نیستی استفاده می‌کرد و بیان می‌داشت که در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت «نیستی، هست»، زیرا این جمله تناقض‌آمیز است و از این تناقض استفاده کرد و معتقد بود که حس تنها مرتبه ظاهری جهان و هستی را درک می‌کند و برای رسیدن به لایه باطنی و حقیقی باید از عقل استفاده کرد.

(۲) این گزاره نادرست است؛ زیرا فیثاغورس با ترکیب فلسفه و عرفان و ریاضی، نظام فلسفی خود را پایه‌گذاری کرد و این نشان‌دهنده بهره او از عرفان دارد. (ردّ گزینه ۲)

(۳) این گزینه نادرست است؛ زیرا قبل از آثار یونانیان، ما شاهد آثاری مکتوب در مسائل بنیادی هستی مانند اوپانیشادها و گاتاها هستیم، اما به دلیل اینکه نخستین آثار به زبان فلسفی در یونان نوشته شده و یا جنبه فلسفی در آن‌ها غلبه داشته، یونان را مهد تفکر فلسفی گفته‌اند. (ردّ گزینه ۳)

(۴) فلسفه مانند هر چیزی آغازی دارد، اما به دلیل اینکه آثار مکتوب از تمدن‌های باستانی در دست نیست و یا اینکه راجع به برخی تمدن‌ها اصلاً هیچ اطلاعاتی نداریم، طبق متن کتاب با اطلاعات امروز ما، به هیچ وجه نمی‌توانیم تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه دهیم. ناتوانی از جانب محدودیت‌های بشری و آثار مکتوب است وگرنه، هر چیزی در عالم بشری دارای آغاز است. (ردّ گزینه ۴)

(فلسفه (۱) - درس ۴، ص ۲۹، ۳۱ و ۳۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در کتاب می‌خوانیم که سقراط مردی بود که همه او را می‌شناختند. سخنان او ظاهری ساده و گاه خنده‌آور، بود و شیرین و پرمعنا بود. (گزاره‌ای درست درباره سقراط = ردّ گزینه)

(۲) با تمام اقشار مردم ارتباط داشت و با هر کس که به او گوش می‌داد، مسائل اساسی خداشناسی، اخلاق، سیاست و اجتماع را در میان می‌گذاشت. (گزاره درست = ردّ گزینه)

(۳) در کتاب می‌خوانیم که سقراط، روش بحث ثابتی داشت و با طرح سوالاتی مخاطب را به حقیقت می‌رساند و آنچه را که حق بود، از زبان پاسخ‌دهنده به دست می‌آورد لذا خودش حقیقت را مستقیماً بیان نمی‌کرد. (گزاره درست = ردّ گزینه)

۴) سقراط، جهالت افراد قدرتمند و سفسطه‌گر را به رخ‌شان می‌کشید. از این رو او به چهره‌ای بسیار بحث‌برانگیز تبدیل شد که بسیاری از مردم او را دوست می‌داشتند و گروهی نیز از او بیزار بودند. (جذاب لعنتی) (لذا گزاره این گزینه نادرست است = گزینه انتخابی درست)

فلسفه (۱) - درس ۵، ص ۳۶ تا ۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

در این پرسش باید میان نظریه امکان معرفت سوفیست‌ها و علت ناتوانی آنان به حقیقت تمایز قائل شد. از منظر سوفیست‌هایی همچون گرگیاس امکان معرفت برای انسان وجود ندارد و این مسئله به سبب گزینه‌های (۱ و ۳ و ۴) است و از طرف دیگر این گزینه‌ها اعتقاد آنان بود نه این که واقعاً حقایقی باشند که باعث ناتوانی سوفیست‌ها برای رسیدن به حقیقت شوند. همه می‌دانیم که در عالم، اشیاء فراوانی وجود دارد، بسیاری از اشیاء در عالم هستی درک‌شدنی هستند. لذا آن علتی که باعث شد تا سوفیست‌ها به حقیقت و علم مطابق با واقع دست نیابند، استدلال‌های نادرست‌شان و طرز تفکرشان درباره حقیقت بود. استفاده زیاد آنان از مغالطه و گرفتار شدن در دام مغالطات موجب شد تا آن‌ها استدلالی نادرست برای امکان معرفت بسازند.

در صفحه ۶۰ کتاب در ذیل بی‌اعتباری کل معرفت می‌خوانیم، سوفسطائیان به سبب اختلاف‌نظرها و مغالطه‌هایی که خودشان بدان متوسل می‌شدند، اصل امکان شناخت واقعیت را زیر سؤال بردند.

فلسفه (۱) - درس ۵، ص ۳۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۱. گزینه ۲ درست است.

در شناخت عقلی بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال، به حقایقی می‌رسیم که به این قبیل دانش‌ها «شناخت عقلی» می‌گوییم. و شناخت تجربی به شناختی می‌گوییم که عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد و قوانین طبیعی را بشناسد. این نوع شناخت را که عقل با همکاری حس به دست می‌آورد، «شناخت تجربی» می‌گوییم. شناخت تجربی خودش بر پایه چند قاعده عقلی است که برخی از آن‌ها: (۱- اصل علیت ۲- هر پدیده‌ای علت خاصی دارد ۳- طبیعت همواره یکسان عمل می‌کند.) این قواعد عقلی بوده و حاصل شناخت عقلی هستند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) شناخت عقلی - شناخت تجربی

۲) شناخت تجربی - شناخت عقلی

۳) شناخت عقلی - شناخت تجربی

۴) شناخت تجربی - شناخت عقلی

در گزینه‌های فوق تنها گزینه‌ای که ترتیب «شناخت عقلی - شناخت تجربی» را ندارد، گزینه (۲) بوده که گزینه درست است.

فلسفه (۱) - درس ۳ و ۷، ص ۲۵ و ۵۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) افلاطون شناخت عقلی را مطمئن‌تر از شناخت حسی می‌داند ولی این عقیده نشان نمی‌دهد که شناخت حسی را معتبر نداند، بلکه درجه اطمینان بیشتری برای عقل قائل است. (ردّ گزینه)

۲) پروتاگوراس شناخت حسی را معتبر می‌داند و بیان می‌کند که ما چیزی جز احساس در اختیار نداریم و حقیقت امر یکسانی نیست. (ردّ گزینه)

۳) پارمنیدس شناخت حسی را به دلیل خطاهایی که گاهی در حواس رخ می‌دهد معتبر نمی‌داند و معتقد است که نمی‌توان به آن تکیه کرد. (ردّ گزینه)

۴) در این گزاره تنها به این امر اشاره شده که ارسطو و ابن‌سینا شناخت عقلی را معتبر می‌دانند و بیان نمی‌کند که قائل به عدم اعتبار حس باشند، لذا گزینه درست است.

فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۵۹، ۶۰، ۶۱ و ۶۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) کانت با طرح دیدگاهی جدید کوشش کرد هم اعتبار عقل و هم تجربه را اثبات کند و نه تنها عقل را. (ردّ گزینه)

۲) گزینه درست است. کانت بر آن است که قوه ادراکی انسان تصوراتی مثل زمان و مکان و مفاهیمی مانند علیت را نزد خود دارد و آن‌ها را از راه حس و تجربه به دست نمی‌آورد. این مفاهیم در دستگاه ادراکی موجود است و از خارج گرفته نشده است. (گزینه درست)

۳) این گزینه نادرست است؛ زیرا دستگاه ادراکی انسان، داده‌های حسی را در قالب زمان و مکان درک می‌کند و نه بالعکس. (ردّ گزینه)

۴) طبق دیدگاه کانت، مفهوم علت در دستگاه ادراکی انسان وجود دارد و آن را از جایی نمی‌گیرد. (ردّ گزینه)
(فلسفه (۱) - درس ۸، ص ۶۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- انسان، حیوانی پیچیده‌تر از سایر حیوانات است: داروینست

- انسان، یک ماشین مادی بسیار پیچیده است: ماتریالیست‌ها

- بدن انسان، ماشینی پیچیده است که به‌طور خودکار کار می‌کند: دکارت

- ذهن انسان، ماشینی پیچیده است که شبیه موتور کار می‌کند: توماس هابز

(فلسفه (۱) - درس ۹، ص ۷۳ و ۷۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) ملاصدرا، حقیقت انسانی را دویعدی می‌داند، اما روح، چیزی ضمیمه شده به بدن نیست، بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است (ردّ گزینه)

۲) از نظر دکارت، بدن، حقیقت «من» انسان را تشکیل نمی‌دهد. از نظر وی «من»، همان «روح» یا «نفس» است که مرکز اندیشه‌های ماست. پس از دیدگاه دکارت حقیقت انسان یک چیز و همان نفس است. (ردّ گزینه)

۳) ابن‌سینا نیز همانند سهروردی روح انسانی را دورافتاده از وطن خود می‌داند. (ردّ گزینه)

۴) از منظر ملاصدرا انسان حقیقتی دویعدی دارد: روح و بدن. اما روح، چیزی ضمیمه‌شده به بدن نیست، بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. (گزینه درست)

(فلسفه (۱) - درس ۹ و ۱۰، ص ۷۳، ۷۹ و ۸۰؛ سطح دشواری: متوسط)

اقتصاد

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

الف) برای تفکیک خرید هوشمندانه از مقایسه‌ای، ابتدا مراحل انجام هر کدام را مشخص می‌کنیم:

مراحل خرید مقایسه‌ای:

۱) تعریف مسئله: واقعاً برای رفع مشکل، نیاز به خرید و مصرف دارید؟

۲) فهرست گزینه‌ها: چه مواردی می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند؟

۳) تعیین معیارها: معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است.

۴) ارزیابی: سنجش گزینه‌ها براساس معیارها

۵) تصمیم‌گیری: انتخاب گزینه نهایی

مراحل خرید هوشمندانه:

۱) تعریف دقیقی از مشکل و مسئله

۲) تعیین میزان هزینه

۳) تعیین گزینه‌هایی که در سطح بودجه موجود قرار می‌گیرند.

۴) مشخص کردن آن ویژگی‌هایی از کالای هدف که بیشتر مهم هستند.

۵) بررسی گزینه‌ها با استفاده از جدولی که در خرید مقایسه‌ای مشخص شده.

۶) انتخاب و خرید

* نکته: خرید مقایسه‌ای اقدام مهمی است که به‌عنوان یکی از مراحل انجام خرید هوشمندانه به‌کار گرفته می‌شود. بر اساس مطالب لیست‌شده، تعیین می‌کنیم هریک از عبارتهای عنوان‌شده، کدام مرحله از کدام نوع خرید هستند:

- به چه میزان قرار است هزینه کنید ← دومین مرحله از خرید هوشمندانه

- گزینه‌ها را قبل از خرید فهرست کنید ← دومین مرحله از خرید مقایسه‌ای

ب) در خرید مقایسه‌ای، عوامل مختلفی نظیر قیمت و خدمات پس از فروش در نظر گرفته می‌شود. البته این نکته باعث حذف خرید هوشمندانه نمی‌شود.

پ) در خرید هوشمندانه، طبق لیست موجود، قبل از خرید (یعنی مرحله ششم) باید گزینه‌ها را بررسی کرد. (مرحله پنجم)

(درس ۱۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۷. گزینه ۲ درست است.

نکات مهم در مورد اوراق مشارکت:

(۱) تأمین مالی برای یک فعالیت اقتصادی مشخص که قرار است راه‌اندازی شود با فروش اوراق مشارکت توسط دولت یا یکی از سازمان‌های رسمی و قانونی صورت می‌گیرد.

(۲) تأمین مالی برای توسعه و گسترش فعالیت اقتصادی موجود.

(۳) دولت، اوراق را متناسب با میزان سرمایه‌گذاری افراد به آن‌ها ارائه می‌دهد.

(۴) برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سود تعلق می‌گیرد.

(۵) این اوراق قابل خرید و فروش هستند.

(درس ۱۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

ابتدا تمامی گزاره‌ها را به اعداد تبدیل می‌کنیم.

$$\text{چک پول‌ها} = 4,000 \times \frac{30}{100} = 1,200$$

$$\text{حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت} = 1,200 \times 1/5 = 1,800$$

$$\text{مسکوکات} = 4,000$$

$$\text{حساب‌های پس‌انداز بلندمدت} = 5,000$$

$$\text{سپرده‌های دیداری} = 5,000 \times \frac{3}{5} = 3,000$$

$$\text{اسکناس‌ها} = \frac{(4,000 + 1,200) \times 10}{5,200} = 520$$

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه پول (الف)

$$\text{شبه پول} = 1,800 + 5,000 = 6,800$$

چک پول‌ها + سپرده‌های دیداری + مسکوکات + ارزش اسکناس‌ها = حجم پول (ب)

$$\text{حجم پول} = 520 + 4,000 + 3,000 + 1,200 = 8,720$$

شبه پول + حجم پول = نقدینگی (پ)

$$\text{نقدینگی} = 8,720 + 6,800 = 15,520$$

(درس ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۴۹. گزینه ۴ درست است.

(الف) قیمت بستنی × تعداد بستنی تولیدشده + (قیمت ماست × تعداد ماست تولیدشده) = درآمد در نقطه F

$$\text{تومان} = 20,960,000 = \underbrace{(300 \times 42,000)}_{12,600,000} + \underbrace{(380 \times 22,000)}_{8,360,000}$$

تومان $11,440,000 = 520 \times 22,000 =$ درآمد در نقطه‌ای که تمام منابع صرف تولید بستنی شود (نقطه D)

تومان $9,520,000 = 20,960,000 - 11,440,000 =$ تفاوت درآمد در نقطه D و F

ب) قبل از تصمیم در مورد تولید کالا، قوانینی را باید رعایت کرد، مثل محاسبه هزینه فرصت هر انتخاب که این محاسبه مربوط به قانون دوم اصول انتخاب درست در کسب‌وکار است.

(ترکیبی درس ۳ و ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۰. گزینه ۲ درست است.

- با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب‌وکار وجود دارد (تجربه چند باره فرد مذکور) اما احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست؛ این احتمال، انگیزه‌ای برای شروع فعالیت مجدد اقتصادی و پذیرش خطرات برای کارآفرینان می‌شود. (تمامی گزینه‌ها درست هستند)

- مشارکت در کسب‌وکار با افراد دیگر یعنی اقدام به راه‌اندازی شرکت، اما شرکتی که بتواند از طریق بازار سرمایه (بورس) تأمین مالی نماید، شرکت سهامی عام است.

- طراحی، برنامه‌ریزی و هرگونه فعالیتی که منجر به افزایش توان تولید یک کسب‌وکار شود، در واقع امکان رشد و توسعه آن را فراهم نموده است. در چنین شرایطی منحنی مرز امکانات تولید وسیع‌تر شده و به سمت راست و بالا منتقل می‌شود و برخی نقاط که قبلاً از دسترس تولید خارج بود، اکنون در دسترس قرار می‌گیرد. (گزینه ۱ و ۲ نادرست هستند.)

- با کاهش هزینه‌های تولید، تمایل شرکت به کسب سود بیشتر افزایش می‌یابد و چون از تغییرات قیمت صحبتی نشده آن را ثابت در نظر می‌گیریم. در این شرایط منحنی عرضه به مکان جدیدی منتقل خواهد شد.

(درس ۱، ۲، ۴ و ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۱. گزینه ۴ درست است.

تومان $6,000 = 21,000 - 15,000 =$ هزینه آشکار هر محصول - قیمت محصول = سود حسابداری هر محصول

تومان $24,000,000 = 6,000 \times 4,000 =$ تعداد محصول $\times$ سود حسابداری هر محصول = سود حسابداری سالانه

تومان $16,000,000 = 24,000,000 \times \frac{2}{3} =$ سود حسابداری $\times \frac{2}{3} =$ سود واقعی

تومان $8,000,000 = 24 - 16 =$ سود واقعی - سود حسابداری = هزینه فرصت سالانه

(درس ۱ و ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۲. گزینه ۴ درست است.

الف) مالیات بر درآمد + مالیات بر دارایی‌های منقول و غیرمنقول = میزان مالیات مستقیم پرداختی

نکته: مالیات بر درآمد املاک در دل مالیات بر درآمد است؛ پس نیازی نیست که آن را مجدداً محاسبه کنیم، چون دچار خطای محاسبه مجدد می‌شویم!

مالیات بر دارایی‌های منقول و غیرمنقول:

VAT یا مالیات بر ارزش افزوده

میلیون تومان $1,080 = 3 \times 360 =$

میلیون تومان $1,970 = 1,080 + 890 =$ میزان مالیات مستقیم پرداختی

ب) تعرفه‌ها یا عوارض گمرکی، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورهاست. بنابراین:

میلیون تومان $351 = \frac{30}{100} \times (890 + 280) =$ عوارض گمرکی

پ) مالیات بر مصرف + مالیات بر ارزش افزوده + عوارض گمرکی = محاسبه میزان مالیات‌های غیرمستقیم پرداختی

میلیون تومان $991 = 351 + 360 + 280 =$ محاسبه میزان مالیات‌های غیرمستقیم پرداختی

(درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

- آقای برنامه‌نویس به دلیل اعتماد به نفس بیش از حد و اطمینان به وضعیت آینده، هیچ پس‌اندازی برای امروز خود در نظر نگرفته است.

- خانمی که تحت تأثیر تبلیغات جذاب قرار گرفته و حقه‌های فروش بر ایشان مؤثر واقع شده تا فریب بخورد و در یک تور مسافرتی بی‌کیفیت ثبت‌نام نماید، دچار تصمیم‌گیری غیرمنطقی شده است.

- خانم کتابدار به خاطر چسبیدن به موقعیت فعلی از بررسی هزینه و فایده پیشنهاد جدید شغلی خود امتناع کرده است.

- ماهی‌گیری که به دلیل بی‌صبری زیاد، هر بار تمامی پول خود را خرج می‌نماید نتوانسته بودجه‌ای برای خود پس‌انداز نماید تا از منافع آتی شغل خود و توسعه و پیشرفت کاری بهره‌مند شود.

(درس ۳؛ سطح دشواری: ساده)

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

الف) ابتدا باید نرخ تورم یا درصد تغییر cpi سال در کشور «ب» که اطلاعات آن کامل است را پیدا کنیم:

$$\text{درصد تغییر cpi سالیانه} = \frac{\text{cpi در ابتدای سال} - \text{cpi در انتهای سال}}{\text{cpi در ابتدای سال}} \times 100$$

$$\text{درصد تغییر cpi در کشور «ب»} = \frac{5,460 - 4,200}{4,200} \times 100 = \frac{1,260}{4,200} \times 100 = 30 \text{ درصد}$$

حالا می‌توانیم بعد از محاسبه نرخ تورم در کشور «الف» سطح عمومی قیمت کالاها در انتهای سال در این کشور را محاسبه کنیم:

$$\text{درصد تورم در کشور «الف»} = 30 \times \frac{1}{4} = 15 \text{ درصد}$$

$$\text{سطح عمومی قیمت کالاها در انتهای سال در کشور «الف»} \Rightarrow \frac{15}{100} = \frac{X - 25,000}{25,000} \Rightarrow 375,000 = 100X - 2,500,000$$

$$\Rightarrow 2,875,000 = 100X \Rightarrow X = \frac{2,875,000}{100} \Rightarrow X = 28,750 \text{ دلار}$$

ب) ابتدا نرخ تورم در کشور «پ» را حساب می‌کنیم:

$$60\% \times 4 = 240\%$$

حالا می‌توانیم سطح عمومی قیمت کالاها در کشور «پ» را در ابتدای سال حساب کنیم:

$$\frac{60}{100} = \frac{3,680 - X}{X} \Rightarrow 60X = 368,000 - 100X \Rightarrow 60X + 100X = 368,000$$

$$\Rightarrow 160X = 368,000 \Rightarrow X = \frac{368,000}{160} \Rightarrow X = 2,300 \text{ دلار}$$

(درس ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۵. گزینه ۲ درست است.

- در قسمت اول پرسش بیان شده تفاوت عرضه با تعادل عددی منفی به دست آمده، پس قسمت اول که عرضه باشد از قسمت دوم یعنی تعادل کوچک‌تر است که بیانگر کمبود عرضه در بازار است. در نمودار موجود در قیمت‌های ۵,۰۰۰ و ۳,۰۰۰ شاهد کمبود عرضه در بازار هستیم، بنابراین تفاوت عرضه در این قیمت‌ها را با تعادل محاسبه می‌نماییم:

$$\text{واحد } -244 = (\text{تعادل}) - 313 - (\text{عرضه } 69) \Rightarrow \text{قیمت } 3,000 \text{ تومان}$$

$$\text{واحد } -185 = (\text{تعادل}) - 313 - (\text{عرضه } 128) \Rightarrow \text{قیمت } 5,000 \text{ تومان}$$

- همانطور که بیان شد در قیمت ۳,۰۰۰ تومان، بازار با مازاد تقاضا و کمبود عرضه مواجه است که در این شرایط راهکار رسیدن به تعادل، افزایش قیمت محصول است.

- در قیمت ۵,۰۰۰ تومان چون مقدار محصول موجود از مقدار تقاضای موجود کمتر است؛ بنابراین تعدادی از تقاضاکنندگان به محصول مورد نظر خود دستیابی ندارند و حداکثر پرداخت ایشان به تعداد عرضه وابسته است، بنابراین:

$$\text{تومان } 640,000 = 5,000 \times 128 = \text{تعداد عرضه} \times \text{قیمت} = \text{حداکثر پرداختی تقاضاکنندگان}$$

(درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

نروژ در تولید نیشکر مزیت مطلق دارد.

کشور \ محصول	گندم	بادام	نیشکر
ایران	۹۱۵	۲۸۰	۱۴۰
اردن	۳۱۰	۴۹۰	۲۴۸
نروژ	۷۲۰	۸۳۰	۳۱۱

ایران در تولید گندم مزیت مطلق دارد.

نروژ در تولید بادام مزیت مطلق دارد.

* اردن در تولید هیچ یک از سه کالا مزیت مطلق ندارد؛ اما داخل کشور خودش بادام را با هزینه فرصت کمتری تولید می کند، پس در تولید بادام مزیت نسبی دارد.
(درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

(الف)

- در دوره پهلوی، نقش و حضور دولت در عرصه اقتصاد پررنگ تر شد و دولت توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند.

- در دوره قاجار، به شرکتها و کشورهای استعماری امتیازاتی اعطا شد و بانکهای روسی و انگلیسی تأسیس شد و سیل ورود کالاهای خارجی، آسیبهای توان فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.

(ب) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت گرانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد و بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی (WTO) تبدیل شد. (گزینه ۱ و ۲ هر دو درست هستند.)

درآمدی پایدار نیستند و چون برنامه بلندمدت است، استفاده از مالیات منطقی تر و اقتصادی تر است.

اخذ مالیات
ایجاد بدهی (استقراض از مردم)
فروش داراییهای تجدیدناپذیر مثل نفت و گاز

(پ) راههای تأمین هزینههای یک کشور

(درس ۶ و ۷ و ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

- انحصار طبیعی: صنعت ریلی ← الف

- مناقصه: تأمین تجهیزات پزشکی برای یک بیمارستان ← پ

- انحصار قانونی: صنعت خودروسازی ← ث

- مزایده: حراج املاک و مستغلات ← ب

- انحصار غیرقانونی: کارتل های نفتی ← ت

- بازار رقابتی: بازار میوه و سبزیجات ← ج

که ترتیب حروف به ترتیب عبارت ها در صورت سؤال به شکل زیر از راست به چپ می شود: «ب - ث - ت - ج - الف - پ»

(درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

الف) از آنجا که نقطه تولید، زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار گرفته است، ظاهراً تولید کاهش پیدا کرده و کارگران کمتری مورد نیاز هستند و سرمایه کمتری مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ پس کشور در شرایط رکود اقتصادی قرار گرفته است؛ در چنین شرایطی اقتصاد دارای منابع بیکاری است که این منابع می‌توانست برای تولید کالاها و خدمات از آن‌ها استفاده شود، اما بلااستفاده مانده‌اند و این منابع بیکار خود، عامل قرار گرفتن زیر منحنی مرز امکانات تولید هستند: بیکاری دوره‌ای، بیکاری‌ای است که در هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.

ب) در شرایط رکود اقتصادی باید سیاست پولی انبساطی یا افزایش نقدینگی در گردش یا افزایش حجم پول در گردش اعمال شود تا به کشور پول تزریق شود و اقتصاد رونق گیرد.
پ) بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت، نقدینگی بیشتری به جامعه تزریق کند.
(درس ۸ و ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

الف) برای اندازه‌گیری تولید کشور، نیاز به یک واحد مشترک هست، به همین منظور صرف نظر از ابعاد، وزن و اندازه، هر کالا با ارزشی که در بازار داشته باشد، در محاسبه مقدار تولید کشور لحاظ خواهد شد.

ب) رشد اقتصادی یک هدف مشترک است؛ زیرا کشور را قادر می‌سازد کالاها و خدمات بیشتری تولید کند و گام مؤثری برای تأمین نیازها و خواسته‌های شهروندان خود بردارد.

پ) مواردی که در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند:

۱- کار بدون دستمزد: چون پولی برای آن‌ها رد و بدل نمی‌گردد.

۲- ارزش حاصل از خرید و فروش کالاهای دست دوم: چون یک بار زمانی که برای اولین بار فروخته شده‌اند، در تولید کشور به حساب آمده‌اند.

۳- تولیدات اقتصاد زیرزمینی، غیرقانونی و قاچاق: چون اولاً اطلاعات دقیقی از آن‌ها در دست نیست، ثانیاً محاسبه آن‌ها نوعی مشروعیت بخشیدن به این گونه فعالیت‌ها است.

(درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

بِسْمِ تَعَالَى

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سپش آموزش کشور

اطلاعیه شرکت در

آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)

ویژه دانش آموزان پایه‌های یازدهم، دوازدهم و داوطلبان کنکور سراسری ۱۴۰۴

رشته‌های شاخه نظری دوره دوم آموزش متوسطه

به اطلاع تمامی مدیران، مشاوران، دبیران گرامی و نیز داوطلبان آزاد و دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه می‌رساند:

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سپش آموزش کشور در راستای **حذف دروس عمومی و تأثیر سوابق تحصیلی** در نتیجه کنکور سراسری سال تحصیلی جاری و آمادگی هرچه بهتر دانش‌آموزان جهت حضور در امتحانات مستمر اول و دوم (پایانی نوبت اول و دوم) نسبت به طراحی و برگزاری **آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)** به صورت **خودارزیابی** اقدام نموده است. این آزمون در دو نوبت برای سال جاری تحصیلی برنامه‌ریزی شده که نوبت اول آن طبق اعلام قبلی در آذرماه سال ۱۴۰۳ برگزار گردیده است و نوبت دوم آن برای داوطلبان پایه دوازدهم، و برای پایه یازدهم مطابق با آخرین مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش در شش عنوان درسی، در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ برگزار می‌گردد.

از مهم‌ترین مزایای آزمون آزمایشی شبه نهایی می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ✓ آشنایی با سطح علمی سؤالات (تشریحی) آزمون شبه نهایی؛ به تفکیک دروس عمومی و اختصاصی
- ✓ آشنایی و آماده‌سازی داوطلب با نمونه سؤالات شبه نهایی کشوری
- ✓ ارزیابی مداوم یاددهی و یادگیری مطالب درسی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز؛

* طراحی سؤالات آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)، بر اساس ارزشیابی تحصیلی وفق مقررات و ضوابط موجود در وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

جهت اطلاع از تسهیلات، جزئیات ثبت‌نام و نحوه برگزاری آزمون به سایت شرکت به نشانی

www.sanjeshserv.ir مراجعه فرمایید.

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان

سازمان سپش آموزش کشور

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

تشریحی

برگزاری آزمایشی شبه امتحانات نهایی

دروس عمومی و اختصاصی پایه‌های یازدهم و دوازدهم

برگزاری آزمون تشریحی
قبل از امتحانات میانی و نهایی کسوری

- ✓ آشنایی با سطح علمی سوالات و نحوه مطالعه کتب درسی جهت شرکت در امتحانات نهایی؛
- ✓ ارزیابی کیفی و کمی سطح آگاهی و آمادگی دانش‌آموزان؛

sanjesheducationgroup

صدای داوطلب ۰۲۱-۴۲۹۶۶

sanjeshserv

ثبت‌نام‌گروهی دبیرستان‌ها ۰۲۱-۸۸۸۴۴۷۹۱-۳

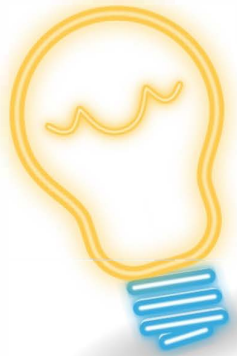
www.sanjeshserv.ir

داندود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونها آزمایشی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور

join us ...